ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيلينا درويشيان

1000 Լ.Ա. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 129 (19429) ՈՒՐԲԱԹ, 9 ՕԳՈՍՏՈՍ 1996 10 ԷՋ

Paiement échelonné sur 10 mois sans intérêts

jusqu'à -60%

HOUSE Tex

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԸՆ - ԴԱՇՆԱԿԻՑՆԵՐ ՎԻՃԸ ԿԸ ԽՈՐԱՆԱՅ

Կը թուի, որ Իրանի եւ Լիպիոյ դէմ ամերիկեան վերջին պատժամիջոցներուն հետեւանքով, Ուաշինկթընի եւ դաշնակիցներուն միջեւ առաջին ընդհարումը տեղի պիտի ունենայ Ուաշինկթըն -Անգարա գիծին վրայ, որովհետեւ Թուրքիոյ վարչապետը շաբաթավերջին կը պատրաստուի Իրանի հետ կնքելու 20 միլիառ տոլարի պայմանագրութիւն մը, իսկ ամերիկեան օրէնքը պատիժ կը սահմանէ 40 միլիոն տոլարը անցնող պայմանագիրներուն դէմ (տեսնել նաեւ 10րդ էջ):

Եւրոպական Միութիւնը, իր կարգին, երէկ պաշտօնապէս բողոքեց Քլինթընի ծանօթ որոշումին դէմ:

(ՌԷՕԹԸՐ)

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔԸ ՊԻՏԻ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԻ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸՐԸ ԿՐՆԱՆ ՉՅԵՏԱՁԳՈՒԻԼ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի երէկ ուշ գիշերին յայտարարեց, որ երեսփոխանական ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան մօտ ատենէն եւ թէ՝ կառավարութիւնը խորհրդարանի հետ սերտօրէն պիտի գործակցի, որպէսզի ճշդուած պայմանաժամերը յարգուին: Հրրաուիի մօտիկ աղբիւրներ ըսին, որ յետաձգումը անհաւանական է:

Հարիրի կը խօսէր հանրապետութեան նախագահ Իլիաս Հրրաուիի հետ տեսակցութենէ մը ետք, Դամասկոսէն իր վերադարձին:

Վարչապետին այս յայտարարութիւնը կու գայ չորեքշաբթի օր այն ենթադրութիւններուն ու նախատեսութիւնները, որոնք ծայր տուած էին վերջին քանի մը օրերուն, Սահմանադրական Խորհուրդի ծանօթ աշխատանքներուն յոյսին տակ եւ որոնք աւելի քան ստոյգ բնոյթ ստացած էին երէկ, երբ Սահմանադրական Խորհուրդին եգրակացութիւնները հրատարակուեցան: Արդարեւ, Խորհուրդը յանգած է այն եզրակացութեան, որ ընտրական օրէնքը սահմանադրական չէ եւ անոր կարգ մը յօդուածները (ընտրաշրջաններու ձեւին տակ եւ յաջորդ Խորհուրդին պաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանին մասին) կը կարօտին փոփոխութեան (մանրամասնութիւնները տեսնել 2րդ էջ):

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Հարիրի երէկ կէսօրին Դամասկոս ուղղուած էր եւ տեսակցութիւն ունեցաւ փոխ նախագահ Ապտլ Հալիմ Խաddամի, վարչապետ Մահմուտ Զոհպիի ու արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհի հետ: Երեկոյեան, Պէյրութ իր վերադարձէն առաջ, Հրրաուի յայտնեց, որ խորհրդակցութիւնները կ'իյնային նախագահներ Ասատի եւ Հրրաուիի միջեւ չարաթասկիցրի գերաստիճանին գծուած չրջագիծին մէջ եւ կը ծառայեն Սուրիա - Լիբանան համակարգումին:

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՆԻՍՏ

Սահմանադրական Խորհուրդի որոշումին յոյսին տակ, նախարարաց խորհուրդը այսօր պիտի գումարէ արտակարգ նիստ մը, մշակելու համար ընտրական օրէնքի բարեփոխումը: Այս հարցը երէկ գիշեր քննարկման նիւթ եղաւ Հրրաուի - Հարիրի հանդիպումին:

Ըստ հաւաստի կարգ մը աղբիւրներու, ներքին գործոց նախարարութիւնը երէկ արդէն ձեռնարկած է օրէնքին վերամշակման եւ այսօր, նախարարաց խորհուրդին պիտի ներկայացուի նոր նախագիծ մը: Տրուած րլլալով, որ փոփոխելի հարցերը աննախատեսելի չէին, կը սպասուի, որ այսօրուան ժողովին որդեգրումին բարեփոխուած օրէնքը եւ անյապաղ յղուի խորհրդարան, որուն արտակարգ նիստը կրնայ բացուիլ յառաջիկայ չարաթասկիցրին, ինչպէս կը նախատեսէ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի: Փոփոխելի հարցերը անծանօթ չեն նաեւ խորհրդարանին, որ կրնայ միակ նիստով մը վաւերացնել օրէնքը, հետեւարար, ընտրութիւնները յետաձգուելու հարց չի մնար:

Պէյրութեան դիտեր կ'ըսեն, որ վերջին քանի մը օրերուն, քուլիսային հաղորդակցութիւնները ի յայտ բերած են, որ ընտրական օրէնքի վերատեսութեան հարցէն անկախ, յետաձգումի ընտրանքը վերածուած է քաղաքական հարցի եւ երկարատեւ յետաձգումի մը մասին գրոյցներ հրապարակ նետողներ խորքին մէջ կը հետապնդեն ընտրութեանց ձախողեցումը կամ գէթ նսեմացումը, որուն դիմաց, իշխանութիւնն ու ընտրութեանց պատրաստուող կողմերը կը ներկայանան ամուր կեցուածքով:

• *ԻՍՐԱՅԷԼ կը փորձէ վերստին ագդեցութեան գործօններ ստեղծել Լիբանանի վրայ: Պէյրութեան աղբիւրներ այս ծիրին մէջ դիտեցին Պաալպէքի չրջանին վրայ երկուան յայտարարութիւնը, ապա նաեւ փութացին հերքելու Լիբանան - Իսրայէլ հաղորդակցութեան մը մասին Իսրայէլէն տրուած լուր մը* (մանրամասնութիւնները 2րդ էջ):

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ Կ. ԿՈՄԻՏԷԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ

Նետիմ Սալիպայի հետ

Ռոտոլֆ Մանասթերասքի

Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ ընկերները երէկ շարունակեցին նախընտրական տեսակցութիւնները եւ Սարդարապատ ակումբին մէջ ընդունեցին այցելութիւնը երեսփոխանութեան թեկնածուներու:

Սարդարապատ ակումբ այցելեցին Ժիպէյլի թեկնածուներէն Նետիմ Սալիպա եւ Ռոտոլֆ Մանասթերասքի, որ թեկնածու է Պէյրութի փոքրամասնութեանց աթոռին: Անոնք իսօսեցան իրենց ընտրական *փլաթֆորմին* մասին եւ խորհրդակցեցան անոնց կապուած հարցերու շուրջ:

• ԹՐԻՓՈԼԻԷՆ՝ ուր ընկերները կը հաղորդեն, որ Հիւսիսի թեկնածուներ կ'այցելեն Հ. Յ. Դ. Թրիփոլիի ակումբը եւ տեսակցութիւն կ'ունենան շրջանի մեր պատասխանատու ընկերներուն հետ, քննարկելով գործակցութեան կարելիութիւնները: Այցելուներու կարգին էին Մոհամէտ Եահիա (Տընննիէհէն, սիւննի աթոռին թեկնածու) եւ նախկին վարչապետ Օմար Քարամէի ներկայացուցիչը՝ Մոհամէտ Մուսա, Ապտէլ Նասէր Ռաաստ (Տընննիէհէն, սիւննի), Ժեւիլ Քարամ (մարոնիներու աթոռի թեկնածու) եւ Մորիս Ֆատել (յոյն ուղղափառ):

ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒ ԿԸ ՋԱՐՄԱՆԱՅ ՈՐ ԻՐ ԱՌԱՋԱՐԿԸ Ջ'ԸՆԴՈՒՆՈՒԻ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 8 (ՌԷՕԹԸՐ).- *Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու Հինգշաբթի օր կոչուղեց Սուրիոյ, որպէսզի ապացուցէ թէ անկեղծ է խաղաղութիւն հաստատելու իր կեցուածքին մէջ: Նեթանիահու վերանորոգեց իր «նախ Լիբանան» առաջարկը, որ մերժուած է Սուրիոյ կողմէ եւ «թակարդ» որակուած Լիբանանի կողմէ:*

Նեթանիահու կը խօսէր գիւղատնտեսական հանդէսի մը պահուն: Ան կոչ ուղղեց Սուրիոյ նախագահին, որպէսզի Սուրիա - Իսրայէլ բանակցութիւնները վերսկսին Ուաշինկթընի մօտակայ Ուայ Փլանթէյշրնի մէջ: Ան գարմանալի նկատեց, որ Իսրայէլ պատրաստակամութիւն կը յայտնէ քաշուելու արաբական երկրէ մը՝ Լիբանանէն, եւ սակայն Սուրիոյ եւ Լիբանանի կառավարութիւնները կ'ընդդիմանան: «Միջին Արեւելքի մէջ տարօրինակ վիճակներ եղած են, սակայն ոչ այսքան տարօրինակ: Անհաւատալի է», ըսաւ Նեթանիահու, որ ակնարկութիւն չրրաւ կոլանի մասին, մինչդեռ Սուրիա կ'ըսէ, թէ Սուրիան եւ Լիբանանէն հեռացումը պէտք է րլլայ հաւասարապէս:

Սուրիա - Իսրայէլ բանակցութիւնները ընդհատած են նախորդ (աշխատաւորականներու) կառավարութեան օրով, Մարտին, երբ Իսրայէլի մէջ տեղի ունեցան ռմբային չարք մը գործողութիւններ:

«ՈՐՊԷՍԶԻ ՏԸՐԸ ԸԼԼԱՆ ԻՐԵՆՑ ՋԻՊԵՐՈՒՆ»

ՌԱՄԱԼԼԱ, 8 (ՌԷՕԹԸՐ).- *Պաղեստինեան խորհրդարանին կողմէ նշանակուած քննիչ յանձնախումբ մը Հինգշաբթի օր այն եզրակացութեան յանգեցաւ, որ ՊԱԿի ուժերը պէտք է հակակշռի տակ պահուին:*

Քննութիւնը րացուած էր, որովհետեւ վերջերս Արեւմտեան Ափին մէջ 2 պաղեստինցիներ սպանուեցան ՊԱԿի ապահովութեան ուժերուն կողմէ: Անոնցմէ մէկը սպաննուած էր տանջանքի տակ, իսկ երկրորդը՝ երբ պաղեստինցիք կը րողոքէին ՊԱԿի ուժերուն բռնամիջոցներուն դէմ, պաղեստինցի ոստիկաններ կրակած էին ցուցարարներու վրայ:

Յանձնախումբին նախագահը Ահմէտ Քորէյ ըսաւ, որ այս թելադրանքները պիտի փոխանցուին Եասէր Արաֆաթի:

ՄՈՒՊԱՐԱՔ ՃԵՏՏԱ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաք Սկուտական Արարիա այցելեց երէկ, Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացին չուրջ խորհրդակցութիւններ ունենալու համար:

Մուպարաք Ճետտայի մէջ տեսակցութիւն ունեցաւ Ֆահտ թագաւորի հետ, որուն գեկուցեց նախագահ Հաֆիզ Ասատի հետ ունեցած տեսակցութեան, ինչպէս նաեւ անցեալ ամիս Ուաշինկթրն կատարած այցելութեան մասին:

Մուպարաքի Սկուտական Արարիա անակնկալ այցելութիւնը կ'իյնայ վերջերս տեղի ունեցող միջ-արաբական տեսակցութիւններու ծիրին մէջ: Բոլոր տեսակցութիւններն ալ գլխաւորաբար կը քննարկեն արաբեւիսրայէլեան խաղաղութեան գործընթացի իրավիճակը:

Սկուտական Արարիա, Եգիպտոս եւ Սուրիա վերջին ամիսներուն կը հանդիսանան Միջին Արեւելքի խաղաղութեան ճիգերը չարժման դնող սերտ դաշնակիցները: Յիշեցնենք, որ անոնց նախաձեռնութեամբ էր, որ Յունիսին տեղի ունեցաւ վերջին 6 տարիներու արաբական առաջին գերաստիճանը, իրրեւ հակագդեցութիւն՝ Իսրայէլի մէջ Պենիամին Նեթանիահուի յաղթանակին:

(ՌԷՕԹԸՐ)

ՋԱՒԱԽՔԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ՝ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ ԼՈՒՍԱՐՁԱԿԻՆ ՏԱԿ

Ռուսական «Սեգոտնիա» թերթը, իր Օգոստոս 6ի համարին մէջ, լոյս ընծայած է իր մէկ թղթակիցին մեկնարանական կարճ յօդուածը, որ լուսարձակի տակ կ'առնէ Ջաւախքի հայոց ինքնավարութեան ձգտումը: Յօդուածագիրը կը նշէ, որ Վրաստանի հարաւային նահանգներ Ախալքալաքի, Նինոցմինտայի եւ Ախալցխայի մէջ, որոնք Հայաստանի սահմանակից են եւ հայկական բնակչութիւն ունին, կացութիւնը երկար ատենէ ի վեր մտահոգիչ դարձած է Թիֆլիսի համար: Հայաստանի ագգային դրօշները կը տեսնուին այս նահանգներու աւաններու իւրաքանչիւր անկիւնին վրայ եւ բոլոր դրամական գործառնութիւնները կը կատարուին ամերիկեան տոլարով կամ ռուսական ռուբլիով, ինչ որ կը հակասէ վրացական օրէնքը, որ կ'արգիլէ տարրեր դրամանիշներու գուգահեռ գործածութիւնը:

Կացութիւնը բարդացած է հայկական «Կռունկ» եւ «Ջաւախք» բնակերային-քաղաքական կազմակերպութիւններու գործունէութեան պատճառով, որոնք չրջանին համար ինքնավարութիւն կը պահանջեն եւ մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելեն:

Շրջանին մէջ հակա-վրացական կազմակերպութիւններու գոյութիւնը վերջերս խոստովանեցաւ Վրաստանի ագգային ապահովութեան նախարար Շոթա Քվիրայեա: Շրջանի բնակչութեան գգուշացումները իրենց արտայայտութիւնը գտան անցեալ Հոկտեմբերին, էտուարտ Շեւարտնաձէի ընտրական այցելութեան ընթացքին: Շրջանէն անցնելիք ագրպէյճանական քարիւղատարին մասին նախագահին կատարած յայտարարութիւնը անտարբերութեամբ ընդունուեցաւ: Աւելի ուշ, Շեւարտնաձէ ստիպուած էր խոստովանելու, որ տեղական բնակչութեան տեսակէտները նկատի պիտի ունենայ: Նախագահներ Շեւարտնաձէի եւ Տէր Պետրոսեանի չրջանին տուած միացեալ այցելութիւնը եւս, անցեալ Յունիսին, արժանացաւ չրջանի բնակչութեան հաւանութեան: Այդ այցելութեան ընթացքին էր, որ նախագահ Տէր Պետրոսեան յայտարարեց, թէ ինք չի կրնար հասկնալ Վրաստանի հարաւային չրջաններու հայ բնակչութեան չատ մը պահանջները: Նախագահ Տէր Պետրոսեանի համաձայն, տեղացի հայերը ունին իրենց սեփական դպրոցները, թատրոնները եւ թերթերը, բաներ, գոր չունին կարգ մը ուրիշ երկիրներու մէջ ապրող իրենց հայրենակիցներէն չատեր: Պէտք է նշել, որ նախագահները «մոռցան» լրագրողներ հրաւիրել, որպէսզի մասնակցին իրենց այդ այցելութեան: Այս մէկը եւս այլ ենթակայական ապացոյց մըն է, որ վրացական իշխանութիւնները կը դժկամակին խնդրին գոյութիւնը ճանչնալու: Շատ հաւանական է, որ Վրաստան, իր երկու անլոյծ հակամարտութիւններով, չուգեր թափել հասունցող այլ հակամարտութեան մը վրայ:

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՅ ԿԱՐԾԱՏԵԼ ՅԵՏԱՋԳՈՒՄԸ՝ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ԱՆՎԱՒԵՐ ՆԿԱՏԵՑ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔԸ

Սահմանադրական Խորհուրդը երէկ պաշտօնապէս յայտարարեց, որ խորհրդարանին կողմէ վաւերացուած ընտրական օրէնքը ոչ-սահմանադրական եւ անվաւեր է։

«Սահմանադրական Խորհուրդը միաձայնութեամբ որոշեց անվաւեր համարել ընտրական օրէնքի 2րդ եւ 3րդ յօդուածները, ինչպէս նաեւ անոնց ածանցեալ՝ առաջին, 3րդ, 4րդ եւ 5րդ յօդուածները», նշուած է Խորհուրդի եզրակացութեան մէջ։

Անվաւեր հռչակուած երկրորդ յօդուածը կը վերաբերի ընտրաշրջաններու բաժանման (Լեռնալիրանի բացառութիւնը), իսկ 3րդը՝ երեսփոխանական թեկնածու ներկայացած պետական պաշտօնեաներուն հրաժարականի պայմաններուն։

Առաջին, 2րդ եւ 3րդ յօդուածները կը վերաբերին հին օրէնքին մէջ կատարուած բարեփոխումներու, 4րդը՝ ընտրութիւններու հրաւիրման ժամանակամիջոցին (15 օր՝ փոխան 6 ամսուան), իսկ 5րդը՝ ընտրութիւնը խորհրդարանի պաշտօնավարութեան ժամանակամիջոցին (4 տարի եւ 8 ամիս)։

«Ընտրական օրէնքը, իր երկրորդ յօդուածով, խտրականութիւնը կը ցուցաբերէ քաղաքացիներուն, երեսփոխանական թեկնածուներուն եւ քուէարկողներուն հանդէպ, իրենց պարտաւորութիւններուն եւ իրաւունքներուն տեսակէտէն», կը նշէ Սահմանադրական Խորհուրդի եզրակացութիւնը։

Սահմանադրական Խորհուրդի եզրակացութեամբ, ընտրութիւններու յետաձգումը կրնայ անխուսափելի։

Կրնախատեսուի, որ կառավարութիւնը այսօր գումարէ արտակարգ ժողով մը եւ խորհրդարանէն պահանջէ գումարել լիագումար նիստ մը՝ անհրաժեշտ բարեփոխումի ենթարկելու համար ընտրական օրէնքը։ Կառավարութեան նիստին պիտի քննարկուին նաեւ Սահմանադրական Խորհուրդի առաջարկները՝ բարեփոխումի մասին։

Նշենք, որ Սահմանադրական Խորհուրդի եզրակացութիւնը Զորեքշաբթի կիզեր փոխանցուած կրնախագահին, խորհրդարանի նախագահին եւ վարչապետին։

10 անդամներէ բաղկացած Խորհուրդը այս եզրակացութեան հասաւ գումարելէ ետք 4 նիստ՝ ընդհանուր 25 ժամ տեւողութեամբ։ Իսկ ընտրական օրէնքը չեղեալ համարելու վերաբերեալ դիմումը ստորագրուած էր երեսփոխաններ Միխայէլ Տահէրի, Զահէր Խաթիպի, Ռիւստ Ապի Ֆատէլի, Ասմար Ասմարի, Ուսամա Ֆախուրիի, Սամիր Աուէնի, Նաժահ Ուաքիմի, Մուսթաֆա Սաատի, Միշէլ Սրմահայի եւ Հապիպ Սաատէի կողմէ։

ԱՐՁԱԳԱՆԳՆԵՐ

Խորհրդարանական եւ քաղաքական չրջանակներ երէկ ողջունեցին Սահմանադրական Խորհուրդի եզրակացութիւնը՝ իրրեւ ժողովրդավարութեան եւ հաւասարութեան յաղթանակ։

Նախկին վարչապետ Սելիմ Հրս ըսաւ, որ Խորհուրդի եզրակացութիւնը «պատմական իրաւարածութիւն մըն է, որ կ'աւետէ օրէնքի պետութեան կառուցման սկիզբը»։

Նախկին վարչապետ Օմար Քարամէ դիտել տուաւ, որ իր այս քայլով, Խորհուրդը «լիրանանցի ժողովուրդին վերադարձուց իր հոգին եւ նուիրագործեց սահմանադրութեան անձեռնմխելիութիւնը»։

Երեսփոխան Ֆաթէհ Եաքան եզրակացութիւնը որակեց «արդարութեան յաղթանակ», որ վերահաստատեց քաղաքացիներու հաւասարութիւնը եւ անոնց բոլոր իրաւունքները։

Երեսփոխան Սէուտ Ռուֆայէլ գոհունակութիւն արտայայտեց, որ Սահմանադրական Խորհուրդը յաջողեցաւ պահպանել իր անկախութիւնը եւ ինքգինք հաստատեց իրրեւ սահմանադրութեան վստահելի պաշտպան եւ սխալներու հսկիչ-սրբագրող։

Երեսփոխան Հապիպ Սաատ յոյս յայտնեց, որ Խորհուրդին այս եզրակացութիւնը դաս մը ըլլայ իշխանաւորներուն, որպէսզի այսուհետեւ անշեղ մնան իրենց պարտաւորութիւններու ճամբուն մէջ, առանց իրաւասութիւնները չրջանցելու։

Երեսփոխան Նեսիպ Լահուտ անհրաժեշտ համարեց, որ «պատմական այս իրաւարածութիւնը» առիթ մը դառնայ, որպէսզի պետութեան եւ ժողովուրդին միջեւ վերահաստատուի վստահութիւնը։

Իսկ Աշխատաւորական Համադաշնակցութեան նախագահ Իլիաս Ապու Ռիզք Սահմանադրական Խորհուրդի եզրակացութիւնը որակեց «բացայայտ պատասխան մը իշխանութիւններուն եւ անոնց հակաժողովրդավարական վարքագիծին»։

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԶԻՆԱԴՈՒԼԻ ՀՍԿԻՉ ՅԱՆԶՆԱԽՈՒՄԲԸ ՍԿՍԱՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ

Ապրիլեան Զինադուլի Հսկիչ Յանձնախումբը Նաքուրայի մէջ երէկ գումարեց իր առաջին նիստը, ներկայութեամբ Միացեալ Նահանգներու, Ֆրանսայի, Իսրայէլի, Սուրիոյ եւ Լիբանանի ներկայացուցիչներուն։ Հանդիպումը սկսաւ կէսօրին, «Փինիւլ»ի Նաքուրայի կեդրոնին մէջ։

Ամերիկայի ներկայացուցիչ Տկ. Կրինլի Նաքուրա ժամանեց անձնական ուղեթիռով՝ գայով կիպրոսէն, իսկ մնացեալ երկիրներու ներկայացուցիչները ժողովատեղի հասան «Փինիւլ»ի ուղղաթիռներով։ Յիշեցնենք, որ յանձնախումբին մէջ Ֆրանսայի ներկայացուցիչներն են դեսպան Ժան Միշէլ Կուսօ եւ գօր. Լեմէր Տեպա։ Լիբանանի ներկայացուցիչը Հարաւի մէջ լիրանանեան բանակի յատուկ ծառայութեան դեկավար գօր. Մահէր Թուֆէյլին է, իսկ Սուրիոյ ներկայացուցիչը՝ սպայակոյտի գօր. Ատնան Պայլուլը։ Իսրայէլի կողմէ Յանձնախումբի նիստին մասնակցեցաւ գօր. Տաւիտ Յուլ։

Յանձնախումբի նիստին մասին պաշտօնական տեղեկատուութիւն չկատարուեցաւ։ Հինգ երկիրներու գանգան պատասխանատուներ հաղորդած էին սակայն, որ առաջին նիստը պիտի նուիրուի յանձնախումբի աշխատանքի կազմակերպման թեքնիք հարցերու քննարկման։

ՄԸՐ. ՀԱՒԱՆԱԲԱՐ ՄԷԿ ԿԱՄ 2 ՇԱԲԱԹ ՅԵՏԱՁԳՈՒՄ

Ներքին գործոց նախարար Միշէլ Մուր երէկ վրդովեցուց, որ երեսփոխանական ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան «հաւանարար 1 կամ 2 շաբթուան յետաձգումով»։

Սահմանադրական Խորհուրդի տուած եզրակացութեան յոյսին տակ, Մուր երէկ այցելեց Պաապտա եւ երկարաշունչ հանդիպում մը ունեցաւ նախագահ Իլիաս Հերաուիի հետ։ Հանդիպումին մասնակցեցաւ նաեւ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի։

Մուր յայտարարեց, որ ներքին գործոց նախարարութիւնը կառավարութեան պիտի ներկայացնէ ընտրական բարեփոխուած օրէնք մը, որ պիտի համապատասխանէ Սահմանադրական Խորհուրդի պահանջներուն։ Ան ըսաւ, որ բարեփոխուած օրէնքին մէջ Լեռնալիրանի պարագան պիտի առանձնացուի։

ԻՍՐԱՅԷԼ - ԼԻԲԱՆԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻ՞ՒՆ

Իսրայէլեան «Մաարիւ» օրաթերթին համաձայն, Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի օգնականները անցեալ ամիս հանդիպումներ ունեցած են լիրանանեան կառավարութեան մէկ ներկայացուցիչին հետ, «Եւրոպական մայրաքաղաքի մը մէջ»։ Հանդիպումը տեղի ունեցած է Յուլիս 19էն 20ին։

Ըստ օրաթերթին, քննարկման առարկայ դարձած է «Նախ՝ Լիրանան» իսրայէլեան ծանօթ ծրագիրը։ «Մաարիւ», վկայակոչելով «արաբական վստահելի աղբիւրներ», կը գրէ, որ հանդիպումին մասնակցած են Նեթանիահուի քաղաքական խորհրդական Տոր Կոլտ, կառավարութեան քարտուղար Տանի Նավէ եւ ինքնութիւնը անծանօթ այլ պաշտօնատար մը։ Իսրայէլեան օրաթերթը չի տար լիրանանեան կողմի ներկայացուցիչին անունը։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Երեսփոխանական ընտրութեանց նախօրեակին հարկ կը վգանք լիբանանցի մեր հայրենակիցներու ուշադրութեան յանձնել քուէարկութեան կարենալ մասնակցելու համար անհրաժեշտ պայմանները.

1.- Քուէարկութեան կրնան մասնակցիլ բոլոր այն քաղաքացիները, որոնք բոլորած են 21 տարիքը եւ ծնած են 16/5/75էն առաջ։

2.- Քուէարկել կարելի է անձնաթուղթով *(hաuուիէ)* կամ *իխրաժ քայտով*, պայմանաւ որ՝

ա.- Անձնաթուղթի պարագային, անոր ստանձնման թուականը ըլլայ 1 Յունուար 1972էն առաջ, անիկա ըլլայ մաքուր եւ ընթեռնելի եւ ոչ պատռուած։

բ.- *Իխրաժ քայտի* պարագային, անոր ստանձնման թուականը ըլլայ Յունուար 1, 1992 կամ անկէ վերջ, անիկա ըլլայ մաքուր, ընթեռնելի, ոչ պատռուած, ինչպէս նաեւ չըլլայ իր ամբողջութեանը մէջ *«նայլընով»* պատուած։

Այն հայրենակիցները, որոնք վերոյիշեալ պայմանները չեն ամբողջացներ, կարիքը ունին նոր *իխրաժ քայտի*։

Այս գործողութեան դիւրացման համար, անոնք կրնան դիմել իրենց շրջանի Հ. Յ. Դ. ակումբները, երեկոյեան ժամը 7էն սկսեալ, իրենց հետ բերելով հին *իխրաժ քայտի* մը լուսապատճէնը՝ եւ երկու նկար։

Հ. Յ. Դ. ԸՆՏՐԱԿԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

Ստորեւ կը տրամադրենք նաեւ Հ. Յ. Դ. ակումբներու հեռաձայնի թիւերը.

●Նահր Մոթ, Զալքա, Ժէլ Էլ Տիպ, Անթիլիաս, Նաքքաշ, Ռապիէ, Մրկիէր, Տրպպայա, Ժունիէ եւ գիւղեր.- 411243, 402858 (Զալքայի յատուկ՝ 413903, գիւղերու յատուկ՝ 04-295842):

●Ժըտէյտէ, Նոր Ամանոս, Մար Եուսէֆ, Տորա, Պաուշրիէ, Ֆանար, Ռաուտա.- 268466:

●Թրատ եւ Քաղաքապետարանի ժողովրդային բնակարաններ.- 260912:

●Սիս եւ Քաղաքապետարանի ժողովրդային բնակարաններ.- 261636:

●Արագած, Հապմիէ, Տըքուանէ, Սին Էլ Ֆիլ, Հատէթ.- 268647:

●Նորաշէն (Թիրօ).- 582705:

●Մարաշ.- 262949, 495406:

●Էշրեֆիէ.- Հայաշէն (Խալիլ Պեեւիէն Ստեփօ, Ֆասուտիէն՝ Սիուֆի եւ Ալչինակ) եւ Շիահ-Այն Ռըմմանէ.- 328471, 328474:

●Էշրեֆիէ, Ժեհթաուի, Ռըմէյլ, Թապարիս, Ալքաուի.- 449924:

●Հաճըն, Քարանթինա, Մար Մխայէլէն մինչեւ Ժըմմէյկէ.- 580141, 442908:

●Քաղաք (Պասթայէն՝ Ռաս Պէյրութ, Այն Էլ Մրայսէն՝ Ղոպէյրի).- 03-800680:

●Թրիփոլի եւ շրջակայք.- 06-626588:

●Ժիպէյլ եւ շրջակայք.- 09-942736:

●Այնճար.- 08-807701:

●Զահլէ.- 08-805513,08-805019:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄԸ ԿԸ ՍՊԱՍԷ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ ՅՍՏԱԿԱՑՄԱՆ

Ստորեւ տրուած յօդուածը լոյս տեսած է *«Տիար»* թերթի յաւելուածին մէջ։ Զայն մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնենք կարգ մը բաժիններուն մասին վերապահութեամբ, նկատի ունենալով, որ յօդուածագիրը, մանաւանդ իր սկզբնական մեկնաբանութեամբ, հայկական բեմը կը ներկայացնէ սխալ ձեւով, որովհետեւ փաստօրէն հայկական շրջանակներու մէջ իրարանցում չկայ, այլ Լիբանանի քաղաքական կեանքի մեր վարիչները ինքնավստահութեամբ կը գործեն եւ մեր ժողովուրդը պիտի առաջնորդեն դէպի ընտրական յաղթանակ։

«Իրարանցում»ի մասին յօդուածագիրին խօսքերը յայտնապէս կը միտին վգայացունց ըլլալու, որովհետեւ, ինչպէս պիտի նկատէ ընթերցողը, ան յօդուածին յաջորդ բաժիններուն մէջ շատ աւելի ճշմարտանմանան է, որովհետեւ ինք իսկ կը հաստատէ որ կարեւոր գործօններու յստակացման սպասում կայ. անմիջապէս աւելցնենք, թէ ատիկա միայն հայ թեկնածուներու պարագային չէ, այլ կը տարածուի նաեւ միւս համայնքներուն վրայ։ Կ'արժէ անդրադառնալ նաեւ այլ կէտի մը. վստահաբար Լիբանանի Հայ համայնքի (առաքելական, աւետարանական եւ կաթողիկէ) բոլոր վաւակները երբեք պիտի չցանկային, որ ճիշդ ըլլար յօդուածագիրին այն մեկնաբանութիւնը, թէ հայկական կուսակցութիւններ հայութեան աթոռներուն թեկնածութեան դուռը բանային հայութեան համար օտարոտի տարրերու առջեւ...

«Ա.»

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԸ

Հայկական աղբիւրներ կ'ըսեն, որ Դաշնակցութիւնը Մեթնի իր թեկնածուն նշանակած է անկուսակցութեան քաղաքական ներկայացուցիչն է։

Պէյրութի մէջ ցարդ ոչինչ յստակ է։ Ոչ ոք կրնայ ըսել թէ ինք պիտի նշանակուի։

Թեկնածուներու նշանակման հիմնական պատճառներէն մէկը կը թուի ըլլալ վարչապետ Հարիրիի որոշումին անորոշու-

8

Հայկական չրջանակներու մէջ կը տիրէ իրարանցումի այնպիսի վիճակ, որ հազուագիւտ է։ Ստեղծուած յարուածութիւնը միայն ընտրութիւններուն չէ կապուած, այլ ունի քաղաքական խորք եւ անոր նախանշանները ի յայտ եկան Խորհրդային Միութեան փլուզումէն ետք, անկախ Հայաստանի ծնունդով։

Լարուածութիւնն ու իրարանցումը ցարդ չեն հասած այնպիսի սուր վիճակի, որ երկփեղկումի տեղիք տայ «հայկական տան» մէջ։ Բազմակուսակցականութիւնը նորութիւն չէ, այլ թերեւս կը չեշտուի համաձայն չահերու այլագանութեան եւ երկրին մէջ չահերու խաչաձեւման պատճառով։

Կասկած չկայ, որ Դաշնակցութիւնը կը մնայ այլագանութեան մէջ գլխաւոր ուժը, թէեւ միւս երկու կուսակցութիւնները հնչակեաններն ու ռամկավարները եւս կը խաղան նկատառելի դեր։ Կան նաեւ բարեգործական եւ այլ միութիւններ, որոնք կը խաղան տարրեր դերեր. անոնցմէ մաս մը անկախ են, ուրիշներ կը գործեն կուսակցութեանց հովանիին տակ։

Այս բոլորով մէկ տեղ, հայկական քաղաքական բեմը տակաւին որոշ չափով կը մնայ անորոշութեան մէջ. կը տիրէ չուարթի վիճակ, որովհետեւ Մեթնի, Պէյրութի եւ Զահլէի մէջ տակաւին բոլոր հայ թեկնածուները չեն նշանակուած։

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԼՈՒԽ ՆԿԱՏԻՍ ԺՈՄՊԼԱԹ

Գաղթականներու հարցերու նախարար Ուալիտ Ժոմպլաթ յայտարարեց, որ ընտրական օրէնքի չեղեալ համարումը հարուած մըն էր, ուղղուած Լեռնալիրանի եւ Հարաւի ժողովուրդին։

Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պրրրիի հետ հանդիպումէ մը ետք, Ժոմպլաթ ըսաւ, որ Սահմանադրական Խորհուրդի եզրակացութիւնը ոչ թէ օրէնսդրական, այլ քաղաքական խորք ունէր։

«Այս եզրակացութիւնը կու գայ այնպիսի պահու մը, երբ մեծ արշաւ մը սանձազերծուած է քրիստոնեայ եւ իսլամ ազէ ուժերուն կողմէ՝ ընդդէմ Թաէֆի Համաձայնագիրին, Սուրիոյ, ապգայնականներուն եւ Դիմադրութեան», ըսաւ Ժոմպլաթ։ Ան աւելցուց, որ այս բոլորը նախապատրաստ մը կը հանդիսանայ «Նոր Մայիս 17ի համաձայնագիրի մը ստորագրման»։

Ժոմպլաթ կոչ ուղղեց նախագահ Իլիաս Հերաուիի, որպէսզի չարունակէ իր «համարձակ ճամբան, որ անցաւ Միշէլ Աուէնը վտարելու եւ Սամիր Ժահժահի ըմբոստութիւնը ճնշելու վճռականութենէն»։

Ժոմպլաթ եզրափակեց, որ եթէ ընտրական օրէնքը պիտի փոխուի, այդ պարագային ամբողջ Լիբանանը պէտք է վերածուի մէկ ընտրաշրջանի։

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՕԴԱՆԱՒԵՐ ՌՄԲԱԿՈՇԵՑԻՆ ՊԱԱԼ ՊԷՔԻ ՇՐՋԱՆԸ

Ապրիլեան Զինադուլի Հսկիչ Յանձնախումբի նիստէն քանի մը ժամ առաջ, իսրայէլեան օդուժը երկու արեւածագին երկու յարձակումներ գործեց Պաալպէքի չրջանին վրայ։

Առաջին յարձակումին թիրախ դարձաւ «Հըզպալլա»ի ռատիոկայանին աւերեր, որ հաստատուած է Պաալպէքի մօտակայ բլուրներէն մէկուն վրայ։ Ականատեսներու վկայութեամբ, օդ-ցամաք հրթիռները քանդած են աւերեալ մօտ գտնուող երկու տնակներ, որոնք կ'օգտագործուէին իրրեւ պահակատեղի։ Երկրորդ յարձակումին, իսրայէլեան օդանաւերը հրթիռներ արձակեցին չարք մը քարայրներու ուղղութեամբ։ 80ական թուականներուն, այդ քարայրները կ'օգտագործուէին պաղեստինեան կազմակերպութիւններու կողմէ, իրրեւ ապաստան։

Իսրայէլեան բանակի բանբերը յայտարարեց, որ յարձակումները հակադարձութիւն էին «Հըզպալլա»ի կողմէ վերջին օրերուն կատարուած գործողութիւններուն, որոնց պատճառով «սահմանային գօտի»ին մէջ սպանուեցաւ իսրայէլացի գինուոր մը եւ վիրաւորուեցան 4 ուրիշներ։ Բանբերը ըսաւ, որ իսրայէլեան օդանաւերը հարուածած են ճշգրիտ թիրախներ եւ անվնաս վերադարձած են իրենց խարիսխները։ Լիբանանեան աղբիւրներ ոչինչ հաղորդեցին մարդկային վնասներու մասին։

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

●Գրիգոր Այանեանի մահուան քառասունքին առիթով, Տէր եւ տիկին Լուիզ Քարամ	50.000 լ. ո.
Տէր եւ տիկին Վազգէն Այանեան	10.000 լ. ո.

ԷՅ. ԹԻ. ԷՆ. ԿԱՅԱՆԷՆ
ԱՅՍՕՐ ԺԱՄԸ 20.00ԻՆ
ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ
ԿԸ ԽՕՍԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ
ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Այսօր, երեկոյեան ժամը 8.30ին, հայկական ԷՅ.ԹԻ.ԷՆ. (A.T.N.) պատկերասփիւռի կայանէն պիտի ցուցադրուի ժապաւէն մը Պեյնիի Հաւաքպետութեան անկախութեան 36րդ տարեդարձին նուիրուած հանդիսութեան, որ տեղի ունեցաւ Կիրակի, 4 Օգոստոս 1996, Պէյրութի Ֆրանսական Մշակութային Կեդրոնին մէջ։

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 1996

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԸ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

*«Վանայ Ձայն»*ը կը շարունակէ հարցազրոյցներ ունենալ երեսփոխանութեան թեկնածուներու հետ, որոնք իրենց ընտրական ծրագիրին կողքին կ'անդրադառնան Լիբանանի Հայ համայնքի շինիչ դերին եւ ուժականութեան: Ստորեւ կու տանք խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆըրկլիի եւ երեսփոխան Օկիւսթ Պախոսի խոսքերը.

●ՕԿԻՒՍԹ ՊԱԽՈՍ

«Արդէն շատոնց ես եւ հայերը ծանօթ ենք, յատկապէս Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան հետ իմ յարաբերութիւնները լաւ են:

Ինչ կը վերաբերի Պուրճ Համուտի աղբանոցի հարցին, անիկա մեր քննարկելիք հարցերէն մէկն է, եւ մենք այս ուղղութեամբ արդէն կ'աշխատինք եւ յաճախ կապ կը պահենք Յոլակ Թիւթէլեանի հետ, որուն հետ շատ մտերիմ եմ եւ շատ կը յարգեմ զայն: Իմ յարաբերութիւնս այնքան սերտ է հայերուն հետ, որ ինչ-որ անոնք զիս հայացուցին՝ կոչելով Պօղոս Պօղոսեան:

Լիբանանի ժողովուրդին կոչ կ'ուղղեմ արթընցնալու, զգուշանալու իսրայէլեան հարուածներէ եւ մանաւանդ չտարուելու հոսանքներէ, այլ տեր կանգնիլ իր հողին: Ինչպէս գիտենք, Իսրայէլ մոխիրի վերածեց մեր երկիրը:

Ինչ կը վերաբերի հայերուն, կ'ուզեմ յիշեցնել հանգուցեալ նախագահ Ֆուատ Շեհապի խօսքերը, որոնք մեծ ազդեցութիւն ունեցած են վրաս, ան կ'ըսէր. «Լաւ հոգ տարէք հայերուն, երբեք մի՛ լքէք զանոնք, անոնք մեծ դեր ունին Լիբանանի մշակոյթին եւ տնտեսութեան մէջ»: Եսալ կ'ուզեմ ըսել, որ հայերը լաւ տպաւորութիւն ձգած են վրաս, ես իբրեւ փաստաբան, երբեք չեմ տեսած, որ հայերը օրինազանցութեան համար դատարան կանչուած են: Ուրիշ շատ յատկանշական կէտ մը. անոնք երբեք չեն մուրար, այլ իրենց օրապահիկը կը շահին իրենց ճակտի քրտինքով:

Կ'ուզեմ խօսքս փակել ըսելով, որ փառք Աստուծոյ, դուք զոհուող ազգ էք եւ ձեր պահանջատիրութեան հզօր կամքը գիտեմ փոքր տարիքէս, մենք ձեզի կը համարենք մեր ընտանիքին մէկ անդամը, եթէ նոյնիսկ օրմը դուք վերատիրանաք ձեր հողերուն եւ վերադառնաք հայրենիք, մենք երբեք պիտի չմոռնանք ձեզ, բայց կ'ուզեմ նաեւ ըսել, որ հայերու համար յարմարագոյն եւ հանգստաւէտ վայրը Լիբանանն է»:

●ԷԼԻ ՖԸՐՋԼԻ

«Երբ ինծի առաջարկուեցաւ հարցազրոյց մը ունենալ «Վանայ Ձայն»ի հետ չատ ուրախացայ եւ անմիջապէս րնդառաջեցի՝ երեք պատճառներէ մեկնած:

- Առաջին՝ ի ծնէ կը համակրիմ հայերուն. աչքերտներուն օրերուս նկատած չի, որ հայ աչքերտները միշտ կարգապահ կին, իրենց գիրը մտի տայ, թէ իր քաղաքական ուժերը երբեք չէ փոխուած, նոյնն է հիմա, ինչ որ էր Հայկական Յեղասպանութեան օրերուն, Թուրքիա պէտք է վերատեսութեան ենթարկէ իր բիրտ քաղաքականութիւնը, մանաւանդ կինք չորրորդ երկիրներուն հանդէպ:

Արաբներուն նկատմամբ իր այս թշնամական մօտեցումը թոյլ պիտի չրտայ, որ ան մաս կազմէ Եւրոպական Միութեան:

Իսկ ինչ կը վերաբերի հայերու հետ իմ յարաբերութեանս, վստահ եմ, որ բոլոր հայ երեսփոխանները, կուսակցութիւնները եւ դեսպանատուներ, գիտեն իմ ջերմ եւ սիրալիր կապս իրենց հետ այն կապը, որ հիմնուած է փոխադարձ վստահութեան եւ սիրոյ վրայ: Հայոց դերը Լիբանանի մէջ չատ մեծ է, հայերը կը համարուին երկրի միասնականութեան, մշակոյթին եւ ուսման սիւներ:

Անոնք միշտ եղած են պետութեան հետ եւ կը չարունակեն մնալ այդպէս: Պետութեան հետ րլլալը ամօթալի երեւոյթ մը չէ, այլ րնդհակառակն՝ օգտակար:

Ես կը հաւատամ Լիբանանի մէջ հայերու մեծ դերին: Անոնք սերած են լաւ սերունդ է մը, ժամանակին հիմնած են մեծ թագաւորութիւն մը, որ տարածուած է Հայաստանէն Երուսաղէմ: Այսօր անոնք մեծ կայսրութիւն մըն են Պուրճ Համուտէն Լոս Անճելըս եւ աշխարհի տարածքին:

Անոնք կրնան խորհրդածողով մը՝ նուիրուած Հայ Դատին եւ պահանջատիրութեան, որուն նախագահութիւնը վերապահուած էր ինծի, բայց կամքէ անկախ պատճառներով չկրցայ ներկայ գրանուիլ, եւ գիս ներկայացուց երեսփոխան Քամիլ Զիատէ: Բացակայութիւնս ցաւ պատճառեց ինծի:

Կ'ուզեմ յիշեցնել, որ ես հայերէնով ճառ մը խօսած եմ անչուշտ հայ րնկերոջ մը օգնութեամբ: Ես սկսայ իմ ճառախօսութիւնս հետեւեալ բառերով. «Իմ մեծաւոր պատասխանատու եղբայրներ...»:

Հարկ է յիշել Հայկական Յեղասպանութիւնը, ա՛յն Յեղասպանութիւնը, որ պատահեցաւ այս դարասկիզբին: Պէտք է միշտ յիշուի Թուրքիոյ քաղաքականութիւնը, մանաւանդ իր ձեւին մէջ: Իսրայէլի հետ գործակցելով՝ Թուրքիա կու տայ, թէ իր քաղաքականութիւնը երբեք չէ փոխուած, նոյնն է հիմա, ինչ որ էր Հայկական Յեղասպանութեան օրերուն, Թուրքիա պէտք է վերատեսութեան ենթարկէ իր բիրտ քաղաքականութիւնը, մանաւանդ կինք չորրորդ երկիրներուն հանդէպ:

Արաբներուն նկատմամբ իր այս թշնամական մօտեցումը թոյլ պիտի չրտայ, որ ան մաս կազմէ Եւրոպական Միութեան:

Իսկ ինչ կը վերաբերի հայերու հետ իմ յարաբերութեանս, վստահ եմ, որ բոլոր հայ երեսփոխանները, կուսակցութիւնները եւ դեսպանատուներ, գիտեն իմ ջերմ եւ սիրալիր կապս իրենց հետ այն կապը, որ հիմնուած է փոխադարձ վստահութեան եւ սիրոյ վրայ: Հայոց դերը Լիբանանի մէջ չատ մեծ է, հայերը կը համարուին երկրի միասնականութեան, մշակոյթին եւ ուսման սիւներ:

Անոնք միշտ եղած են պետութեան հետ եւ կը չարունակեն մնալ այդպէս: Պետութեան հետ րլլալը ամօթալի երեւոյթ մը չէ, այլ րնդհակառակն՝ օգտակար:

Ես կը հաւատամ Լիբանանի մէջ հայերու մեծ դերին: Անոնք սերած են լաւ սերունդ է մը, ժամանակին հիմնած են մեծ թագաւորութիւն մը, որ տարածուած է Հայաստանէն Երուսաղէմ: Այսօր անոնք մեծ կայսրութիւն մըն են Պուրճ Համուտէն Լոս Անճելըս եւ աշխարհի տարածքին:

ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲՈՒԺԱՐԱՆԸ ԱՅՍՕՐ

«ԱՋՔԷ ՀԵՌՈՒ, ՍՐՏԷ ՀԵՌՈՒ»

70 տարուան կեանք ունի Հայ Ազգային Բուժարանը (Ագունիք):

Լիբանանահայ առաջին ու գլխաւոր կառոյցն է՝ իրրեւ հիւանդանոց (թոքախտի եւ կուրծքի գանագան հիւանդութեանց): Կը վայելէ Հայ առաքելական եւ Հայ աւետարանական համայնքներուն բարձր հովանաւորութիւնը: Հաստատութեան նախագահութիւնը ստանձնած են Կիլիկիոյ Ս. Աթոռին Վեհափառ Հայրապետները: Ներկայիս՝ Արամ Ա. Կաթողիկոս եւ վերապատուելի Յովհաննէս Գարճեան համայնքապետը:

Ագունիքի Ազգային Բուժարանը անյեղլին եղած է պարծանքը այս գաղութին, ու կը մնայ այդպիսին, հակառակ Լիբանանի հայ գաղութին ակամայ անտարբերութեան, որուն գլխաւոր պատճառը եղաւ Լիբանանի ահաւոր ու կործանիչ պատերազմը:

Ագունիքի Ազգային Բուժարանը կը գտնուի Պէյրութէն մօտ 40 քիլոմեթր հեռու, Շուֆի չրջանին մէջ: Դալարագեղ սարահարթի մը վրայ հաստատուած է ան: Այս հեռաւորութիւնը մտածնել տուած է է կարծես մեր հայրենակիցներուն, թէ ունինք մարդասիրական ու հայ հիւանդներն ու հիւանդ ծերունիները խնամող, բուժող, դարմանող փառաւոր կեդրոն մը, որ հիացում կ'առթէ:

*
**

Ագունիքի Հայ Ազգային Բուժարանին ներկայի գործունէութեան մօտէն ծանօթանալու համար հանդիպում մը ունեցանք հաստատութեան տնօրէն պրն. Յարութ Մանճեանին հետ, որմէ տեղեկացանք, թէ հիւանդանոցը իր գոյգ բաժիններով (թոքախտանոց, կրծքային հիւանդութիւններ եւ ծերանոց) ունի մօտ հարիւր պատսպարեալ, որոնք կ'արժանանան խնամքին բժշկական նուիրեալ անձնակազմին եւ հիւանդապահուհիներուն խնամքին:

Լիբանանահայ ընկերային ծառայողներ կ'այցելեն Ազգային Բուժարան:

Յատուկ խնամակալութիւն մը ստանձնած է նիւթապարոյական կարիքներուն հոգատարութիւնը խնամեալ պատենապետն է պրն. Մանուկ Գարայէգեան, իսկ փոխ պատենապետն է տոքթ. Վահէ Գարակէօզեան:

Պուրճ Համուտի քաղաքապետ տիար Յոլակ Թիւթէլեան մօտէն կը հետեւի հիւանդանոցի գործունէութեան եւ միշտ պատրաստ եղած է օժանդակելու կարելիութեան սահմաններուն մէջ:

Հիւանդանոցին բուժական եւ մարդասիրական ծառայութիւններէն կ'օգտուին հայ եւ ոչ հայ հիւանդներ, անոնց միջեւ խտրութիւն չդնելով:

Ազգային Բուժարանի պատսպարեալները կը դիմաւորեն Նոր Տարին:

Ագունիք գիւղին չրջակայ րնակչութիւնը, մեծ մասամբ՝ Տիւրգի համայնքէն:

Հիւանդանոցին խնամքին արժանացած հիւանդներ երբ բուժուած դուրս եկած են, հոգեկան մեծ գոհունակութեամբ չնորհակալութիւն յայտնած են հոն տարուած խնամքին համար, բժշկական, հիւանդապահական թէ առողջապահական մարգերու առնչուած օգնութեան համար:

Տնօրէն Յ. Մանճեան կը հաստատէ, թէ երեք տարի առաջ նիւթական ծանր տագնապներ դիմագրաւող Բուժարանը այսօր եղած է հագիւ ինքնարաւ, բայց միշտ կարօտ է նուիրատուներու, այցելուներու օժանդակութեան: Ան կ'րսէ. «Լիբանանի մէջ գոյութիւն ունեցող ներկայի միակ թոքախտանոցն է Ագգային Բուժարանը, որ ունի 55 պաշտօնեայ, որոնք կ'աշխատին մեծ նուիրումով, հակառակ վարակիչ հիւանդութեան մը ենթակայ հիւանդներու հետ գործ ունենալուն: Ջոհոդութիւն է Ագունիքի մէջ աշխատիլը իրրեւ բժիշկ, պաշտօնեայ կամ ծառայող: Այս անկիւնէն դիտած՝ մենք փետայիներ կը նկատենք մեր անձնակազմը: Բժշկապետն է տոքթ. Սեպուհ Սիսեռեան: Կրծքային հիւանդութեանց մասնագէտ տոքթ. Մկրտիչ Պետրոսեան կը խնամէ հիւանդները: Բուժարանին մէջ մնայուն ներկայութիւն են տոքթ. Սերոբ Տեմիրճեան, տոքթ. Գէորգ Գարայակորեան՝ երիտասարդ բժիշկ մը, եւ իր բժշկուհի կինը՝ Նարինէ Գարայակորեան: Վերջինս պատասխանատու է ծերանոցի հիւանդներու բաժինին»:

«Ջմռնամ րսելու, որ մեր ծերերը բոլորն ալ կը խնամուին վկայեալ հիւանդապահուհիներու կողմէ: 70 տարիներու անցեալ ունեցող այս հիւանդանոցը կարիք ունի նոր ու արդիական կագմածներու: Ինչ որ ունի, հինցած է, ու պիտճէ չունինք գանոնք նորոգելու»:

- Առողջապահական նախարարութիւնը կ'օգնէ՞:

- Կ'օգնէ, բայց ոչ բաւարար չափով: Կարիքը մեծ է, իսկ նուիրատուներ գրեթէ չունինք: Դուք կրնաք հետեւցնել մամուլին, թէ Ագունիքի Բուժարանին չատ քիչ

ԼՕԽական ընկերուհիներ կանոնաւոր կերպով կ'այցելեն Ազգային Բուժարան եւ մօտէն կը հետաքրքրուին պատսպարեալներով:

եւ աննշան նուիրատուութիւններ կ'ըլլան:

- Այցելուներ կ'ունենա՞ք:

- Բուժարան կ'այցելեն պարբերաբար ԼՕԽի գրեթէ բոլոր մասնաճիւղերը, Եկեղեցասիրաց Տիկնանց Միութիւնները, Հոգեւոր Եղբայրակցութիւններու խումբերը: Անհատ այցելուներ գրեթէ չենք ունենար: Ըսինք արդէն, «աչքէ հեռու, սրտէ հեռու» մնացած չրջան մըն է մեր Բուժարանը, եւ կը փափաքինք, որ այս տրամադրութիւնը կամ վերաբերումը չքանայ, մեր հայրենակիցները յաճախակի հանդիպին, ուր հայու բեկորներ կ'ապրին լուսանկարի վրայ, կարօտ՝ մարդու, հարագատի այցին:

*
**

Խօսելով թոքախտի երեւոյթին մասին՝ բժիշկներ կը նշեն, թէ այս հիւանդութիւնը թէեւ բուժելի է ու նուազած, այսուհանդերձ ներկայութիւն է ու կը նկատուի րնդհանրապէս «աղքատներու հիւանդութիւն», որուան պատճառով, որ թոքախտը երեւան կու գայ սնունդի պակասէ, վատորակ րնակավայրերէ, խոնաւ ու անարեւ անկիւններու մէջ չնչող ու հոն ապրող անձերու մօտ: Այս չի նշանակեր սակայն, որ ունեւոր դասակարգը զերծ է թոքախտէ, բայց րնդհանուր երեւոյթը չքաւորութեան հետեւանքն է:

Ագգային Բուժարանը իր բարերար, առողջ մթնոլորտով, հոգածու եւ խղճամիտ անձնակազմով միշտ պատրաստ է խնամելու, բուժելու կրծքային հիւանդութիւններէ վարակուածներն ու տառապողները: Նոյնպէս՝ խնամքի կարօտ մեր ծերունիները: Կ'ակնկալենք, որ մեր հայրենակիցները ուշադիր րլլան այս հաստատութեան

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ

4

ԱՐՑԱԽԻ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԳԾՈՎ

ԼԱՄՊԱԽ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ԵՒ ԱՐԿԱԴԻ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆԻ ՀԵՏ

Նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեան րնդունեց ԱԳԿ Մինսքի Խմբակի անդամ Գերմանիոյ դեսպան-ներկայացուցիչ Ֆրանք Լամպախ: Ներկայ էին նաեւ փոխարտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան, Գերմանիոյ մօտ Հայաստանի դեսպան Ֆելիքս Մամիկոնեան եւ Հայաստանի մօտ Գերմանիոյ դեսպան Քարոլա Միւլլէր Հոլթքեմփըր: Հանդիպման րնթացքին քննարկուեցան արցախեան հարցի չուրջ րանակցութիւններու րնթացքը:

Լամպախ այցելեց նաեւ Արցախ եւ հանդիպումներ ունեցաւ արտաքին գործոց նախարար Արկադի Ղուկասեանի, խորհրդարանի նախագահ Արթիւր Թովմասեանի եւ վարչապետ Լէոնարտ Պետրոսեանի հետ:

ԱՐՑԱԽՈՎ ՄՏԱՀՈԳ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐ ԻՆԾԻ ՔՈՒԷ ՊԻՏԻ ՏԱՆ

ԿԸՍԷ Լ. ԱՂԱԼՈՎԵԱՆ

«Արցախ – Հայաստան» կազմակերպութեան նախագահ եւ նախագահական թեկնածու Լ. Աղալովեան յայտարարեց, որ իր հաւաքած ուելի քան 21 հազար ստորագրութիւնները ղկած են Երեւանին, Հրազդանին, Արովեանին եւ այլ շրջաններէ, բացառութեամբ Սիւնիքին:

Խօսելով նախագահական բնարտութիւններուն մէջ ընդորտին մասին, ան ըսաւ, որ մարդիկ կը կարծեն թէ այս բնարտութիւնները ստեղծուած են, որովհետեւ անոնց արդիւնքները կանխորոշուած է եւ գեղծարարութիւններ պիտի րլլան:

Անոր համաձայն կարելի է գերծ մնալ գեղծարարութիւններէ, երէ բնարական կեդրոններուն մէջ րլլան բնարդներու ցուցակներու 2 օրինակ, որպէսզի մէկը գանուի յանձնաժողովի անդամներուն ձեռ, իսկ միւսը բնդդիմադիր ներկայացուցիչներու մօտ:

Աղալովեանի կարծիքով, իրեն ձայն պիտի տայ մատուռակաւորեան այն մասը, որ իրապէս մտահոգ է ժողովուրդին ապագայով, ինչպէս նաեւ Արցախի հարցով մտահոգ մարդիկ:

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

ԻՆՉՊԷՍ ԵՆՔ ՄԵՆՔ ԵՐԵՒՈՒՄ ԿՈՂՔԻՑ

Միշտ հետաքրքիր եւ նոյնիսկ օգտակար է դիտել քեզ կողքից: Եւ «կողմնակի հայեացքը» կրկնակի օգտակար եւ կարեւոր է այն ազգի համար, որին անհրաժեշտ է գիտենալ, թէ ինչ գիտեն եւ ինչպէս են դատում իր մասին մերձակայ եւ հեռաւոր արտերկրներում: Հայերին չէր խանգարի ժամանակ առ ժամանակ ծանօթանալ միջազգային քաղաքական եւ վիճակագրական կենտրոնների կողմից անցկացուած տարբեր հետազօտութիւնների արդիւնքների հետ:

Նման հետազօտական կենտրոններից մէկն է Եւրոպական յանձնաժողովը, որը նախորդ տարուայ Նոյեմբերին ծաւալուն հարցախոյզ անցկացրեց կենտրոնական եւ Արեւելեան Եւրոպայի 19 երկրներում: Նաեւ՝ Հայաստանում, որտեղ այդ բարդ աշխատանքն ամբողջովին իրագործեցին Երեւանի Պետական Համալսարանի մասնագէտ վիճակագիրները: Եւրոպական յանձնաժողովն աշխատանքի արդիւնքները հրապարակեց «Եւրոպարոմեթր» տարեգրում: Մենք ցանկանում ենք ընթերցողներին ծանօթացնել արդիւնքների այն մասի հետ, որոնք վերաբերում են մեր հանրապետութեանը:

Սկզբից եւեթ «Եւրոպարոմեթր»ի տեղեկատուութիւնն ընթերցողի մօտ անկեղծ հետաքրքրութիւն է առաջացնում: Պարզւում է, որ վերոյիշեալ տարածքի 19 երկրների չարքում Հայաստանը գրաւեցրնում է վերջին տեղերից մէկը՝ ըստ բնակչութեանչնչին ընկնող եկամուտների: Մեզ յաջորդում են Ալպանիան եւ Վրաստանը: Հեղինակների կարծիքով, 1996 թուին 40 տոկոսանոց արժեզրկման դէպքում եկամուտներն աճում են 4 տոկոսով: Համեմատութեան համար նշենք, որ Ռուսաստանում այդ նոյն եկամուտների չափը մէկուկէս անգամ, Էսթոնիայում երեք անգամ, իսկ Եւրոպական Համագործակցութեան երկրներում՝ վեց անգամ գերազանցում է Հայաստանի ցուցանիշներին:

Բաւականին հետաքրքիր է հարցման ենթարկուածների վերջնական կարծիքն արտայայտող աղիւսակը չուկայական տնտեսութեան, երկրի ուղեգծի, մարդու իրաւունքների եւ ժողովրդավարութեան մակարդակի վերաբերեալ: Հայաստանի, ինչպէս եւ Ռուսաստանի, Ուքրանիոյ, Պիելոռուսիոյ հարցման ենթարկուածների պատասխանները հետեւեալն են: «Մենք յայտնուել ենք չափանիշների համակարգի ստորին, բացասական հատուածում»: Աղիւսակները, սակայն, ցոյց են տալիս, որ 1992-93 թթ. հարցման ենթարկուածներն աւելի բարենպաստ են արտայայտուել նոյն հարցերի վերաբերեալ: Սակայն նրանց բացասական տրամադրութիւնը դեռեւս գոյւթի է: Ինչպէս եզրակացնում են եւրոպական փորձագէտները, «հայերը չափազանց դժգոհ են իրենց երկրում ժողովրդավարութեան գարգացման եւ մարդու իրաւունքների հարցերում, իսկ չուկայական տնտեսութեան որոշ ասպեկտներ անբաւարար է: Նոյնիսկ քաղաքացիների մեծամասնութիւնը, ի դէմս այդ տնտեսութեան, դրական բան չի տեսնում իր երկրի ապագայի համար»:

Իսկապէս, տնտեսութեան ճգնաժամը, բնակչութեան մեծամասնութեան չքաւոր գոյութիւնը, տնտեսութեան անյաջող վերափոխումը հինգ տարուայ ընթացքում հայերին յաւատես լինելու առիթ չի տալիս: Ինչ վերաբերում է նրանց դժգոհութեանը մեր ժողովրդավարութեան գարգացման եւ մարդու իրաւունքների հարցերում, ապա իրենց դերը չէին կարող խաղալ այնպիսի բացասական երեւոյթները, ինչպիսիք են վարչափիւրակրատական անօրինականութիւնը, արդարադատութեան եւ իրաւապահպան մարմիններում կաշառակերութիւնը:

Մանրամասնելով «Եւրոպարոմեթր»ի նիւթերին՝ ակամայից եզրակացնում ես, որ արեւմտեան փորձագէտներին հետաքրքրել են հետեւեալ հարցերը. ինչպէ՞ս է վերաբերւում նախկին համայնավար երկրների բնակչութիւնը Եւրոմիութեանը միանալու գաղափարին, ինչպէս են նրանք տեսնում իրենց պետութիւնների գարգացման հետագայ ուղեգիծը: Եւ այստեղ ակնյայտ է, որ Հայաստանի բնակչութեան 78 տոկոսը իրենց երկրի ապագան կապում է Ռուսաստանի հետ: Դա ամենաարժէր ցուցանիշն է Ա.Պ.Հ. միւս երկրների մէջ: Նոյնիսկ Պիելոռուսիայում այդ կապակցութեամբ դրականապէս արտայայտուել են 68 տոկոսը, Ուքրանիայում՝ 46, իսկ Ղազախստանում՝ 53 տոկոսը: Իսկ Վրաստանում իրենց երկրի ռուսամէտ ուղեգծի օգտին հանդէս են եկել բնակչութեան 34 տոկոսը: Ինչ վերաբերում է արեւմտամէտ կողմնորոշմանը, ապա Հայաստանում հարցման ենթարկուածների 11 տոկոսը բացառապէս արեւմտամէտ է, եւ միայն 3 տոկոսով՝ եւրոպամէտ:

Պէտք է նշել, որ մեզ մօտ երկրի ճակատագիրը ոչ ոք չի կապում Թուրքիայի հետ, մինչդեռ Վրաստանում թրքամէտ ուղեգծի աջակիցները կազմում են 9 տոկոս:

Եւրոպական յանձնաժողովի փորձագէտներին հետաքրքրում էր եւ այսպիսի մի հարց. կենտրոնական եւ Արեւելեան Եւրոպայի պետութիւններում առաւելապէս ո՞ր արտասահմանեան լեզուն է կերպասելի: Պարզւում է, որ Պալթեան երկրներում ռուսերէնը բաւականին ժողովրդական է. Լաթվիայում ռուսերէն գիտէ բնակչութեան 86, Էսթոնիայում՝ 83, Լիթվիայում՝ 80 տոկոսը: Առաջին հայեացքից այս թուերը տարակուսելի են: Սակայն եթէ հաշուի առնենք, որ ռուսլեզու բնակչութիւնը այս երկրներում բազմաթիւ է, ապա ամէն ինչ պարզ է դառնում: Ինչ վերաբերում է Հայաստանին, ապա հարցման համաձայն, բնակչութեան 78 տոկոսը կերազ ասում են ռուսերէնը, իսկ 13 տոկոսը՝ անգլերէնը: Պէտք է ենթադրել, որ հանրապետութիւնում անգլօ-ամերիկեան ագդեցութեան աճի հետ գուգրնթաց, անգլերէնը կերազասող քաղաքացիների տոկոսը կ'աճի:

Առանձնապէս հետաքրքրաշարժ է «Եւրոպարոմեթր»ի այն ենթարաժիններ, որտեղ ի մի են բերուած «ճշմարի՞տ, թէ սխալ ճանապարհով է ընթանում ձեր երկիրը» հարցի պատասխանները: Պատասխանները յատկապէս պէտք է հետաքրքրեն այն երկրների քաղաքագէտներին եւ դեկավարներին, որտեղ անցկացուել են բնակչութեան հարցախոյզները: Պարզւում է, որ 19 երկրներից 4-ի բնակչութիւնը համամիտ է այն ուղեգծին, որով ընթանում է պետութիւնը: Այդ պիսիք էսթոնացիները են, լպանացիները, չեխերը եւ խրուանները: Միւս 15 երկրներում հարցման ենթարկուածները այսպէս թէ այնպէս համարում են, որ իրենց երկրները սխալ ուղով են ընթանում: Մասնաւորապէս Հայաստանում այդպէս են կարծում հարցման ենթարկուածների 63 տոկոսը:

Այսօր մեր հանրապետութիւնը նախագահական ընտրութիւնների նախաշեմին է: Եւ երկրի ուղեգծից դժգոհ բնակչութեան 63 տոկոսը լուրջ կռուան է՝ յօգուտ ընդդիմութեան: Այդ կռուանն առաւել լուրջ է երեւում, եթէ հաշուի առնենք, որ հարցման տուեալներով Հայաստանի բնակչութեան 80 տոկոսը դժգոհ են մեր ժողովրդավարութիւնից, իսկ 73 տոկոսը՝ մարդու իրաւունքների պաշտպանութիւնից:

Որպէս եզրափակում, հարկ է նշել, որ «Եւրոպարոմեթր»ից բերուած տուեալները ստացուել են Եւրոպական յանձնաժողովի կողմից հարցախոյզի ենթարկուած աւելի քան 20 հազար մարդուց, որոնք բնակւում են աշխարհաքաղաքական մեծ տարածաշրջանում Չեխիայից մինչեւ Հայաստան: Եւ հարցումը կատարուել է տրւեալ երկրի ազգային լեզուներով: Այնպէս որ ստացուած արդիւնքների ճշգրտութեան վերաբերեալ կասկածներ լինել չեն կարող:

ՊՈՐԻՍ ՄԿՐՏՉԵԱՆ

«ԳՈԼՈՍ ԱՐՄԵՆԻԻ»

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱՋԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահապդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԳԻՏՆԱԿԱՆԸ՝ ՕՏԱՐՈՒԱԾ

«Ով ինչպէս կարող է՝ թող փրկուի» սկզբունքը, անշուշտ, ծանր անդրադարձներ ունեցաւ յատկապէս ակադեմական գիտութեան ոլորտի աշխատողների վրայ: Եթէ բարձրագոյն ուսումնական համակարգում զբաղուած դասախօսներն ու գիտնականները այս կամ այն կերպ գտան իրենց ընտանիքների նիւթական պահանջմունքները բաւարարելու ինքնուրոյն տարբերակներ, ապա Գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայի մօտ 50 հիմնարկներում զբաղուած գիտաշխատողները, որոնց թիւն, ի դէպ, տարեցտարի նուազելով՝ 6000-ից վերջերս դարձաւ 2200, մնացին գրեթէ ձեռնունայն: Փաստօրէն իւրաքանչիւր կէս տարին մէկ գիտութեան ոլորտում անշեղօրէն իրականացւում էր «իուզման» գործընթաց, եւ գիտնականը վախով սպասում էր, թէ ուր որ է իր երեսին կը շրխկացնեն գիտութեան դուռը: Առանց այն էլ ընկերային-հոգեբանական դրդապատճառները դեռեւս կրճատումներից առաջ գիտութիւնից խլել էին նախաձեռնող, խելացի, կարող ուժերի 30-35 տոկոսը, որոնց հեռացումը լուրջ կորուստ էր հայրենական գիտութեան համար:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԻՐԱՒՈՒՆՔ. Ո՞ՒՄ Է ԱՅՆ ՏՐՒՈՒՄ

Ազգային Ակադեմիայում տիրող տխուր պատկերն ներկայացնում տեղի միացեալ արհեստակցական կոմիտէների աշխատակիցները, որոնք միաժամանակ գիտութեան ոլորտի աշխատողներ են, այսինքն՝ լաւ պատկերացնում են այս շերտի թէ ընկերային հիմնահարցերը, թէ մասնագիտական խնդիրները:

Կիմա Միքայէլեան. Գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայի միացեալ արհմիութենական կոմիտէի նախագահ, կենսաբանական գիտութիւնների դոկտոր. «Այսօր ԳԱԱ համակարգի տարբեր հիմնարկներում կամ 0,5 կամ 0,25 տոկոսի վճարումով ոչ լիաժամ աշխատողներ, եւ կան այնպիսիք, որոնք աշխատում են առանց աշխատավարձի՝ լաւ օրերի սպասումով»: Վերջինը պարզ է. մարդիկ տնօրէնների հաւեցողութեամբ մնում են անձնակազմի ցուցակներում առանց ակնկալելու դրամական թէկուզ չնչին հատուցում. իսկ ինչպէ՞ս բացատրել առաջինը. պարզւում է, որ յատկապէս վերջին կրճատումների արդիւնքում կրճատումից «փրկուածները» «ենթակայական պատճառներով» դուրս մնացած իրենց գործընկերների հետ կիսում են իրենց «հանապազօրեայ» հացը: «Պետութիւնն, իբր, կրճատուողների հաշուին բարձրացրել է մնացողների աշխատավարձը՝ այն դարձնելով 9000 դրամ: Սա ձեւական թիւ է, ասում են ինձ ակադեմիայում, որովհետեւ սրա 37 տոկոսը տրւում է պետութեանն իբրեւ հարկ, 4-8 տոկոսը զարգացման ֆոնտին է վճարւում, իսկ մնացած 5500-6000 դրամը բաշխւում է «թեմաթիք խմբի» անդամների միջեւ, գոյացնելով ընդհանրապէս 0,5 կամ 0,25 տոկոս վճարումները»:

Մերի Զալտիկեան. Միացեալ Արհեստակցական Կոմիտէի նախագահի տեղակալ. քիմիական գիտութիւների թեկնածու. «Քանի որ այսօր չկայ պետական մօտեցում գիտութեան, պետական հոգածութիւն գիտնականի հանդէպ, ուստի գիտութեան աշխատողների իրաւունքների պաշտպանութեան հարցն իրեն է վերապահում ակադեմիայի միացեալ արհկոմիտէն: «Պայքարի» առաջին շրջանին ընդգրկող հանրահաւաքների, նախագահին ուղղուած հեռագրերի, վարչապետին յղած դիմումների անպատասխան մնալուց յետոյ Արհմիութեան Խորհուրդը ստեղծեց մի յանձնաժողով, ուր ընդգրկուած են իրաւաքանչիւր գիտութեան գծով եւ իրաւաքանչիւր հիմնարկից տարբեր մասնագետներ, որոնք հետեւում են, թէ կրճատումների գործընթացն ինչպէս է ընթանում: Փաստօրէն, երկու ամիս է ակադեմիայի աշխատակիցները աշխատավարձ չեն ստացել. տնտեսութեան նախարարութիւնը սպասում է կրճատումներն աւարտեն, որ շարունակի ֆինանսաւորումը. իսկ ակադեմիան որոշել է վճարել նաեւ կրճատուածներին՝ Մայիս-Յունիս ամիսների համար: Ի վերջոյ, մարդիկ աշխատել են: Իմ ազգային արժանապատուութիւնը վիրաւորւում է, երբ գիտութեան մշակը, իր թիկունքին չզգալով պետութեան մեծ հովանաւորութիւնը, երախտապարտ ու շնորհակալ է, ասենք անվճար սնունդ կազմակերպող ֆոնտերին ու հիմնադրամներին, մի կերպ այս ու այնտեղից դրամ հայթայթող եւ մաս-մաս կարիքաւորներին բաշխող բարեգործ-գործընկերներին: Երբ պետութիւնը, ամենայն հետեւողականութեամբ, նոյնիսկ չնչին աշխատավարձը չի վճարում, այսօրինակ քայլերը մեր աչքին ներողութիւն են թւում...

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆԻՑ ՀԵՌԱՑՈՂՆԵՐ, ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՄՆԱՑՈՂՆԵՐ

Ընկերային - տնտեսական պայմանների վատթարացմանը զուգընթաց, գիտութիւնից ինքնակամ առեւտուրի, դրամատնային եւ այլ ոլորտներ տեղափոխուածներն այլեւս կորած են գիտութեան համար:

Կրճատուածների մի մասը մինչեւ օրս աշխատանքի փնտռտուքի մէջ է: Նրանք, ինչպէս եւ մնացողների զգալի մասը գնացին դէպի դպրոցներ ու վարժարաններ, հիմնական կամ համատեղութեամբ աշխատանք գտան մամուլի բնագաւառում: Ի հարկէ, ակադեմիայի համակարգի այն գիտաշխատողները, որոնք նաեւ դասաւանդում են բուհերում, կարող են բուհական դասախօսների նման շեշտը դնել մասնաւոր պարապմունքների վրայ, բայց նրանք քանակ չեն կազմում: Իսկ անիծուն ակադեմականներին մէջ այդպիսիները հատուկենտ են, որովհետեւ նրանք հազուադէպ են ընդունելութեան յանձնաժողովների մէջ ընդգրկւում: Հայրենական գիտութիւնից արտահոսքն արտասահման, եթէ տուեալ մասնագիտութեան ոլորտում է, ապա ակադեմիան յատուկ տեղեկութիւն ունի գնացածների թուի, նրանց գործունեութեան մասին: Բայց գնացողների էական մասը, ընդ որում՝ երիտասարդ մասնագետներ, հիմնականում Ռուսաստան են մեկնում իրենց բարեկամների, հարազատների մօտ՝ փորձելով այնտեղ ինչ որ կերպ պահել իրենց ընտանիքները: Ինչ իսկ, արդէն զբաղուելով ոչ թէ գիտութեամբ, այլ...

«Ինչո՞վ են ապրում մնացողները», հարցնում եմ տիկին Միքայէլեանին: «Մարդիկ հիմնականում վաճառում են իրենց ունեցածը: Գիտնականների համար ճառում են իրենց ունեցածը: Գիտնականների համար ելքերից մէկն էլ արտասահմանեան ֆոնտերին, մրցանակաբաշխութիւններին մասնակցելն է: Դրանցից է Սորոսի ֆոնտը, որը կանխամտածուած կերպով չափշտակում է մեր գիտնականների հսկայական իմացութիւնը, մտաւոր ներուժը՝ փոխարէնը վճարելով չնչին դահեկաններ: Սա իսկական գիտական լրտեսութիւն է, քանի որ հարիւրաւոր գիտնականների հետ «գործ» ունենալով՝ Սորոսի ֆոնտն ունենում է Հայաստանի գիտութեան տեղեկատուութիւնների պանքը եւ վերջինս կարող է օգտագործել՝ ինչպէս կամենայ: Գիտական ներուժը չափշտակւում է դրսի ուժերի կողմից, իսկ ներսում գիտութիւնն ու գիտնականը հետատպնդւում են: Գիտնականն անպաշտպան է, պետութիւնն այսօր նրան չի տալիս պաշտպանուածութեան որեւէ երաշխիք: Ի՞նչ է մնում: Պաշտպանուել ինքնուրոյնաբար: Այլեւս լռել ու հանդուրժել հնարաւոր չէ»: Այս տրամադրութիւններն էին գերիշխում ԳԱԱ միացեալ արհմիութիւնների ներկայացուցիչ - գիտաշխատողների խօսքերում:

ԹԵՄԱՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

«Ինչո՞ւ վերջին կրճատումների արդիւնքում հիմնականում հարուածի տակ ընկան բնագիտական հիմնարկները (կենսաբանութիւն, քիմիա), ինչո՞ւ մերժուեց այդ հիմնարկների թեմաների էական մասը:

Սեւանի *հիդրոպիոլոկիական* կայան, *էքոլոկոնոոսֆերային* հետազօտութիւնների կենտրոն, կենդանաբանութեան, *ակրոքիմիայի* հիմնարկները, Գիւմրիի *սէյսմոլոկիայի* եւ *ժէոֆիզիքայի* հիմնարկ. ահա գիտութիւնից օտարուած հաստատութիւնների ոչ լրիւ մի ցանկ, որն իր հետեւում ենթադրում է հարիւրաւոր գիտնականներ եւ կարեւորագոյն գիտական հետազօտութիւններ: Ո՛ւմ խելօք մտքերի, ո՛ւմ տրամաբանութեան արդիւնքն է այս սպանդը: Ինչո՞ւ, ասենք, հենց սրանք տուժեցին, եւ ոչ ասենք ընկերային գիտութիւնների ոլորտի հիմնարկները (անշուշտ, շատ տխուր համեմատութիւն է եւ յարաբերական - Ա. Ե.): Պատասխանը պարզ է: Այս հիմնարկները լաւագոյն նիւթական-սարքաւորման հիմքով, ընտիր շէնքային պայմաններով են առանձնանում: Եւ ինդրեմ՝ ինչ որ մարդկանց պէտք է կենդանաբանութեան հիմնարկի շէնքը առանց գիտնականների, ուրեմն՝ կարելի է կրճատել այստեղի բոլոր թեմաները: Թեմա չկայ, չի լինի ֆիզեանսաւորում, չեն լինի գիտաշխատողներ, իսկ շէնքը կ'օգտագործուի բոլորովին այլ նպատակներով: Այսօր առուծախը սպառնում է բուսական ու կենդանական աշխարհին, Սեւանին: Առանց կենդանական աշխարհի եւ առանց Սեւանի ի՞նչ անկախ Հայաստան...»:

«Ովքե՞ր են ընտրում թեմաներ, ովքե՞ր են փորձագիտական յանձնաժողովների անդամները», հարցնում եմ դեռեւս գիտութեամբ զբաղուող մի գիտաշխատողի:

«Յանձնաժողովի որոշ անդամներ աշխատանքները կատարում են ոչ ի շահ գիտութեան: Առաջնորդուելով բացառապէս անձնական շահերով՝ թեմաներ են մերժում, միաւորներ աւելացնում եւ պակասեցնում: Այս մեթոդը կիրառելի է կայուն, քաղաքակիրթ երկրներում, ուր ամեն ինչի հետ հաշուի է առնւում նաեւ յանձնաժողովի անդամների բարոյական նկարագիրը: Ինչպէ՞ս վստահել մէկին, որն առաջին անգամ լրիւ բնաջնջել է X թեման, երկրորդ անգամ՝ ոչ միայն վերականգնել, այլեւ վերջինիս «կցել» 15-20 աշխատող: Այս երեւոյթները զայրոյթ, հիասթափութիւն եւ դժգոհութիւն են առաջ բերում»:

«... Կը հաւաքուի, կը հաւաքուի, կը խտանայ դժգոհութիւնը եւ մեր մոլորակի, մեր փոքր հանրապետութեան գլխին ոչ միայն ընկերային, այլեւ բնական աղէտ (ջրհեղեղ կամ երկրաշարժի տեսքով) կը դառնայ: Մարդկանց բացասական լիցքերի կուտակումը լաւ բան չի խոստանում»:

Նաեւ այսպիսի կանխատեսումներ էին անում ակադեմիայի գիտաշխատողները:

ԱՆԱՀԻՏ ԵՍԱՅԵԱՆ

3

«ԱՋՔԷ ՀԵՌՈՒ, ՍՐՏԷ ՀԵՌՈՒ»

թեան նկատմամբ, որ մեր գաղութին պարծանքն է իր տեսակին մէջ, եօթանասուն տարիներու իր վաստակաւոր գործունէութեամբ:

*
**

Դէպի Պեքաա ճանապարհին, երբ հասնիք Տահր էլ Պայտար լեռնանցքին սկզբնաւորութեան, Մտէյրիժի կիրճէն դէպի հարաւ թեքում մը, ու հագիւ տասը քիլոմեթր յառաջացում՝ կը հասնիք Ագունիէ գիւղը, ուր իր գեղակերտ կառոյցը ցոյց կու տայ հայկական այս բուժարանը, որուն յայնատարած հողին վրայ կառուցուած է նաեւ հայկական ոճով մատուռ մը: Հիւանդանոցը ունի երկու-երեք չէնք, եռայարկ կառոյցով:

Մօտիկ անցեալին, բարեսիրական միութիւններու չարքին, Բուժարան կ'այցելէին մշակութային միութիւններ եւս, հոն կը ներկայացնէին համերգներ, թատերական հանդիսութիւններ հիւանդները ուրախացնելով:

Կը յուսանք, որ կը վերսկսի այդ բարի սովորութիւնը մուգնել տալով պատերազմին ստեղծած անտարբերութիւնը:

Բուժարանը կը սպասէ հարազատներու այցելութեան եւ օժանդակութեան:

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ, ԲՌՆԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆԸ

Սառբ. արուած ազիրի փորձագէտին յօդուածը առարկայական վերլուծումներ կը կատարէ Ազրպէյճանի ներքին բաղմակող կեանքին մասին: Ան կ'անդրադառնայ իշխանութիւնը ձեռքի մէջ ամուր պահելու Ազրպէյճանի դիւանագիտական խուճապուռումներուն, որոնք կրկնուեցան կովկասեան եւ կարգ մը նախկին խորհրդային միւս հանրապետութիւններէն ներս:

Երկրին ներաժամէն դուրս գալու պատրուակ ունեցող ներքին բաղմակող խաղը եղաւ ի նեցուկս ժողովրդավարութեան եւ ի նպաստ բռնապետական վարչակարգի հաստատման: Իսկ Արեւմուտքի համար շատ ուժեղ նպատակայարմար է կայուն եւ ոչ անպայմանօրէն ժողովրդավար Ազրպէյճան մը, ուր Մասկուան բարիւրդին համար կարելի պիտի ըլլայ շահարկել արեւմտեան մեծ դրամագլուխներ:

1992 թ. Մայիսին «յեղաշրջումների» չարքից յետոյ իշխանութեան եկան Ազգային Ճակատի ներկայացուցիչները եւ Ցունիսին կայացած քիչ թէ չատ ժողովրդավարական ընտրութիւններում նախագահ դարձաւ Էլչիպէյ: Ազրպէյճանը յայտարարեց ժողովրդավարութեան նկատմամբ իր հաւատարմութիւնը: Այդ ուղեգծի անկեղծութիւնը լուրջ կասկածներ չէր առաջացնում, սակայն պետականութեան փորձի բացակայութիւնը կանխորոշեց նպատակային ծրագրերի իրագործման անհետեւողականութիւնը:

Իշխանութիւնը չկարողացաւ լուծել պատերազմի հարցը, սանձել ճգնաժամը, արդիւնաւէտ միջոցներ գտնել վտանգաւոր բարդացումները կանխելու համար: Ա.ԺՄ-ի միամեայ իշխանութիւնը չկարողացաւ ամրապնդել ժողովրդավարական չափանիշները երկրում: Ջլայծողուեց հաստատել նուազագոյն կարգ ու կանոն՝ կեղծ ժողովրդավարական միտումները չաղթահարելու համար: Հասարակութիւնը սկսեց մտածել երկրի հիմնահարցերը լուծելու այլ միջոցների ընտրութեան վերաբերեալ: Ընդ որում արմատականութիւնը չաճախ գուգորդուում էր «ուժեղ իշխանութեան» մտքի հետ, որն ի վիճակի կը լինի երկիրը հանել ճգնաժամից:

1993 թ. Ցունիսի «Գանճակի խռովութիւնը» իշխանութեան բերեց Հ. Ալիեւին: Նրա վերադարձը հետեւանք էր ինչպէս էլչիբէյի բացթողումների, այնպէս էլ բոլոր քաղաքական ուժերի հետ բանակցութիւնների ընթացքում ձեռք բերուած փոխզիջումների: Պետականութեան եւ իրաւակարգի հաստատումը չաճախ գուգորդուում էր խիստ բռնատիրութեան գաղափարի հետ: Մի խօսքով Ալիեւի իշխանութեան գլուխ գալը տրամաբանական էր եւ գաղափարապէս կանխորոշուած:

Անկասկած քաղաքական վերնախաւի բռնատիրութիւն հաստատելու ցանկութիւնը պայմանաւորուած էր ժողովրդավարութեան գործընթացը արագացնելու յոյսով: Այսինքն՝ վստահութեան իւրօրինակ վարկ էր տրուում բռնատիրական ժողովրդավարութեանը»: Գիտակցուում էր նաեւ այդ քայլի վտանգը: Բռնատիրութիւնը դժուար է սահմանափակել եւ այն մեծ հնարաւորութիւններ ունի վերափոխելու բռնապետութեան, այլ ոչ ժողովրդավարութեան: Սակայն ճգնաժամը Ազրպէյճանին պարտադրում էր բռնատիրութիւն: Սկզբից Հ. Ալիեւը գրադուած լինելով իր իշխանութեան օրինականացմամբ, աստիճանաբար սահմանափակում էր ընդդիմութեան գործունէութեան դաշտը. Քայլ առ քայլ նա հասաւ հասարակութեան բացարձակ վերահսկմանը:

Իրաւրութեան կայունացումը տեղի էր ունենում ժողովրդավարութեան սահմանափակման հաշուին: Հասնելով պատերազմի դադրեցմանը եւ յարաբերական հանդարտութեան պայմաններում նա ձեռնամուխ եղաւ արեւմտամէտ ուղեգծի հետեւողական իրականացմանը: Նրա նախաձեռնումները Արեւմուտքն ընդունեց մի չարք պայմաններ առաջադրելով. Արեւմուտքը յաճախակի ակնարկում էր, որ մտադիր չէ աջակցել նէօրբռնապետական միտումները:

Արեւմուտքի լռելեայն համաձայնութեամբ ընդդիմութեան ճնշման չարունակուող գործընթացը նպաստեց ժողովրդավարական նուաճումների արժեզրկմանը: Իշխանութիւնները իրենց ոչ այնքան ժողովրդավարական քայլերը բացատրում էին իրադրութեան կայունացմամբ եւ արեւմտեան նաւթային ընկերութիւնների ռազմավարական ծրագրերով, դրանով իսկ ձեռք բերելով վերջիններիս համաձայնութիւնը ժողովրդավարութեան հետագայ սահմանափակման համար: Իշխանական կառոյցների ներկայացուցիչները յաճախակի յայտարարում են ընդդիմութիւնը չեզոքացնելու նպատակայարմարութեան մասին, որն, իրր, կ'օգնի առանցքային հիմնահարցերը լուծելուն: Իսկ երկրի ժողովրդավարական վարկի պահպանման համար առաջարկուում էր հասարակ դեղամիջոց խուսանաւելու ապատութիւն տալ նախագահական «Եէնի Ազրպէյճան» եւ միւս «գրպանային կուսակցութիւններին»: Այս կամ այն առիթներով չարունակուեց ընդդիմութեան ներկայացուցիչների հետապնդումը, որոնց անուանում են ագգային չահերի «թշնամիներ»: Այս ամէնը համապատասխանում է բռնատիրութիւն հաստատելու միտումին:

Ձնշելով խռովութիւնները «1994 թ. եւ 1995 թ. իշխանութիւնը իւրօրինակ «բարտալաւոյ» ստացաւ ընդդիմութեանը հետապնդելու եւ գրաքննութիւնը ուժեղացնելու համար: 1995 թուի ամրանը Ալիեւը վերացրեց իշխանութեան նկատմամբ ուժային ոտնձգութիւնների սպառնալիքը, հասաւ ցանկալի կայունութեանը: Ընդդիմութիւնը բարոյալքուեց եւ չկարողացաւ ամրողջապէս արտայայտել իր հնարաւորութիւնները: Նախընտրական արշաւը նոր քաղաքական իրադրութիւնների իւրօրինակ ելակէտը դարձաւ: Ըստ էութեան, խորհրդարանական ընտրութիւնները վերածուեցին իշխանութեան վարկի եւ Արեւմուտքի մտադրութիւնների ստուգատեսի: Մինչեւ նախորդ տարուայ Նոյեմբերը չատերը են թադրում էին, որ իշխանութիւնները չեն համարձակուի կոպիտ կեղծարարութիւններ կատարել դիտորդների ներկայութեամբ եւ, որ «Արեւմուտքը թոյլ չի տայ»: Սակայն իրականութիւնը հերքեց նոյնիսկ համեստագոյն սպասումները: Նոր խորհրդարանը ձեւականօրէն ներկայացնում է քաղաքական բազմակարծութիւն: Իրականում ընդդիմութեան մասնակցութիւնը կազմում է վտանգաւոր նուազագոյնը՝ 5-6 տոկոս: Իշխանութիւնը պնդում է, որ ընտրութիւնները ամենաժողովրդավարականն էին, իսկ ընդդիմութեան գնահատականները տրամագծօրէն հակառակն են՝ ընտրութիւնները կեղծուած են եւ իշխանութիւնները արագօրէն ժողովրդավարութիւնից գնում են դէպի բռնատիրութիւն: Ի դէպ, երկու կողմերն իրենց յայտարարութիւններում վկայակոչում են միջազգային դիտորդների կարծիքները:

Ժողովրդավարական ընդդիմութիւնը ենթադրում էր, որ արեւմտեան ներկայութեան հզօրացմամբ երկրում կ'արագանան ժողովրդավարացման գործընթացները: Սպասումները չարդարացան: Աւելին, Արեւմուտքի հետ մերձեցումը ուղեկցուում է բռնապետութեան հզօրացմամբ: Նշւում է նաեւ, որ Արեւմուտքը անտարբեր է ժողովրդավարական չափանիշների խախտումների եւ բռնապետութեան ածի նկատմամբ: Ընդդիմութիւնը համոզուում է, որ Արեւմուտքին այսօր հարկաւոր է ոչ այնքան ժողովրդավարական, որքան կայուն Ազրպէյճան: Գործնական Արեւմուտքը, հաստատուելով երկրում, կարծէք գերադասում է բռնատէր, բայց կայուն վարչակարգը ժողովրդավարական, սակայն աւելի քիչ կայուն իշխանութիւնից:

Այսօր Ազրպէյճանում փորձում են իմաստաւորել բռնատիրական ժողովրդավարութեան հնարաւորութիւնները որպէս իսկական ժողովրդավարութեան ռազմավարական ճանապարհին ընկած մարտավարական անհրաժեշտութիւն: Ի հարկէ, դժուար է իրագործել յատկապէս բռնատիրութեան այդ պիսի մոտալը, որը կարող է պահպանել ժողովրդավարականացման բաւականաչափ հաւանականութիւն: Կարող է տեղի ունենալ եւ հակառակը:

ՀԱՍԱՆ ՂՈՒԼԻԵԻ

«Թուրան» լրատուական գործակալութեան փորձագիտական խմբի ղեկավար

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԼՈՊԻՆ

«Տը Ինթըրնեշընըլ Հերըլտ Թրիպիւն»ի մէջ արտատպուած եւ ստորեւ արուած ակնարկին հեղինակը, որ աւելորդ կը պահէ, անպայման որ թուրք է: Ան կը մի՛տի հակաքարոզչական յարձակումով մը խեղաթիւրել ամերիկեան խորհրդարանին ներս հայկական լոպիինգի աշխատանքը նահ՝ զայն իր չափերն դուրս բերելով եւ ապա՝ անտրամաբանական եզրակացութիւններու հասնելով:

Մոռնանք Հայաստան-Ազրպէյճան եւ Լեռնային Ղարաբաղ-Ազրպէյճան պատերազմին մասին թուրք ակնարկագիրին յատուկ մեկնաբանութիւնը, որ կը մի՛տի օտար զօրակցողներ որսալ ի նպաստ «Ղարաբաղը Ազրպէյճանին» թեզին: Ինչ կը վարաբերի հայկական լոպինգ ամերիկեան քաղաքականութիւն թելադրելու վերագրումին, ապա անիկա չափազանցուած մեկնաբանութիւն մըն է, որ բան չ'ըսեր ամերիկեան քաղաքականութեան ներքեւի իրագեկին, որ ծանօթ է անոր ուժի խարիսխներուն եւ գիտէ, թէ ուրկէ կը թելադրուի անիկա:

Վերջապէս չմոռնանք, որ Միացեալ Նահանգներ Կովկասի մէջ ամէն բանէ առաջ եւ վերջ կը ցանկան Պաքուի քարիւղը, որուն համար միլիոնաւոր տոլարներ ներդրած են հոն: Տնտեսական շահի այս դիտանկիւնէն դուրս Ազրպէյճանի մարդասիրական օժանդակութիւնը դադրեցնելու ամերիկեան խորհրդարանին որոշումը խորհրդանշական բնոյթ ունի միայն (ընդամէնը 20 միլիոն տոլար), եւ արդիւնքն է հայկական լոպիի (Հայ Դատի Յանձնախումբեր) անդուլ աշխատանքին:

Միացեալ Նահանգներ կը շարունակեն վճռական միջամտութիւններ կատարել Հայաստան - Ազրպէյճան աղետալի հակամարտութեան մէջ: Անոնք մասնաւորաբար կը նպաստեն մէկ միլիոն ազերի գաղթականներու դժբախտութեան շարունակման եւ ձեւով մը կը չեզոքացնեն խաղաղ լուծման մը յոյսերը:

Ինչո՞ւ Ուաշինկթըն պիտի ուզէ վարել նման քաղաքականութիւն մը, որ կը հակասէ իր ռազմավարական, տնտեսական եւ քաղաքական շահերուն: Ասիկա վարքագիծ մըն է վստահուած անվճռական նախագահի մը՝ ամերիկացի հայերէն մեծ ազդեցութիւն կրող խորհրդարանի մը կողմէ: Հայկական այս ճնշումի խմբակը *(լոպի)* ստիպած է խիստ արգելքներ հաստատել Ազրպէյճանի տրամադրութիւնը ամերիկեան օժանդակութեանց դէմ:

Հայերու զօրակցողները կը պատճառաբանեն, թէ Ազրպէյճան եւ իր շրջանայինի հովանաւորողը Թուրքիա միանգամայն Հայաստանը կը սեղմեն շրջափակման նեղ օղակի մը մէջ: Բայց տեսէք թէ ինչ է կացութիւնը գետնի վրայ:

Առաջին. Ազրպէյճան պատերազմի մէջ կը գտնուի Հայաստանի հետ. բնականաբար պիտի չակնկալէք, որ անոնք առեւտուր ընեն այս պայմաններուն մէջ: (Թէեւ թուրքերը նման պատճառ մը չունին):

Յետոյ. Ղարաբաղի հայերը ոչ թէ միայն կը գրաւեն երբեմնի ինքնիշխան Ազրպէյճանի հողամաս Լեռնայինի Ղարաբաղը (որուն համար ծագեցաւ պատերազմը նախկին խորհրդային երկու հանրապետութիւններուն միջեւ), այլ հայերը այժմ արդէն իսկ բռնագրաւած կը պահեն Ազրպէյճանի հողերուն 20 առ հարիւրը:

Կարճ ասած, Միացեալ Նահանգներ կը պատժեն պարտուողը եւ կը միխթարեն նուաճողը, բռնագրաւողը եւ փաստօրէն պատերազմի յաղթականը:

Արդեօք ամերիկեան շահ կա՞յ մարդասիրական օժանդակութիւն գլանալու փոքրիկ երկրի մը, որ թէեւ բացառիկ ժողովրդավար չէ, սակայն Արեւմուտքի օգտակար պիտի ըլլայ եւ ճակատագրական դեր ունի իր շրջանին քաղաքական կայունացման եւ տնտեսական բարգաւաճման (Կասպից քարիւղը): Ամերիկահայ համայնքը եւ անոր համակիրները առաջնորդութեամբ նախկին խորհրդարանական Ռապըրթ Տոլի, նման բան չեն տեսներ: Ինչ որ կը ցուցադրուի քաղաքական եւ ցեղային *(էթնիք)* ուժն է:

Հեգնականը այն է, որ այս քաղաքականութեան արդիւնքը մինչեւ իսկ հայերուն ի նպաստ չըլլայ: Անոնց (նաեւ ազերիներուն) աւելի լաւ կարելի է ծառայել Միացեալ Նահանգները ցանկագրելով իբրեւ անկողմնակալ միջնորդ Ղարաբաղի հանդէպ իրենց հողային առեւտուրին եւ իրենց բարգաւաճման մէջ:

Սակայն, փոխարէնը հայկական *լոպին* կը ձգտի ամերիկեան քաղաքականութիւն թելադրել եւ քաղաքական միջամտութիւն խնդրել կայսերական հակումներով ծանօթ Մոսկուայէն:

«ՏԸ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՓՈՍԹ»

Հայրենի մեր աշխատակիցներէն Արծուի Բախչինեանի յօդուածաշարքը այս անգամ կը ներկայացնէ համաշխարհային պարարուեստին մէջ հայ պարող-պարուհիները եւ այդ մարզին մէջ անոնց ներդրումը:

Համեմատաբար քիչ ուսումնասիրուած նիւթը ստորեւ կը ներկայացնենք պարբերաբար:

ՀԱՅԵՐԸ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՐԱՐՈՒԵՍՏՈՒՄ

1.- ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

Երրորդ անգամ հիւրընկալուելով «Ագդակ»ի էջերում՝ այս անգամ մեր յօդուածաշարը նուիրում ենք դարձեալ գրեթէ չուսումնասիրուած մի թեմայի՝ աշխարհի տարբեր երկրների պարարուեստի բնագաւառում հայ գործիչների մասնակցութեանը:

Լինելով պարի, մասնաւորապէս պալէթի մեծ երկրպագու, վաղուցուանից տուեալներ եմ հաւաքել այդ բնագաւառի հայազգի գործիչների վերաբերեալ: Տարիներ առաջ այս նիւթին առնչուող մի ակնարկ էի հրատարակել հայրենի մամուլում, որն, ի դէպ, արտատպուել էր «Ագդակ»ում (1992, թիւ 199):

Արմատներով մինչեւ վաղնջական ժամանակները հասնող հայ պարարուեստի պատմութիւնն իր ամբողջական ընդգրկմամբ տակաւին մեթոտաւորուած եւ համակողմանիօրէն գրուած ու տեսրուած չէ: Հայկական պարին վերաբերող հետազօտուած չէ: Հայկական պարին վերաբերող հատուածներ կան Գ. Գոյեանի եւ Հ. Յովհաննիսեանի՝ հայ հին թատրոնին նուիրուած մեծածաւալ աշխատութիւններում: Երախտաշատ արուեստաբան, պատմական գիտութիւնների դոկտոր Սրբուհի Լիսիցեանը չորս հատորով գրել է «Հայ Ժողովրդի Հինաւուրց Պարերը Եւ Թատերական Ներկայացումները» կոթողային աշխատութիւնը (ռուսերէն), որի միայն Ա. եւ Բ. հատորներն են լոյս տեսել: Բախտ կը վիճակուի արդեօք հրատարակելու այդ բացառիկ ուսումնասիրութեան միւս հատորները. առաջին հերթին, ֆինանսների խնդիր է...

1960ական թուականներից երաժշտահան-երաժշտագէտ Մովսէս Համբարձումեանը ձեռնամուխ է եղել կազմել պարարուեստի բնագաւառի հայաստանցի (մեծ մասամբ) եւ սփիւռքահայ գործիչների կենսագրական բառարան: Այդ արժէքաւոր աշխատութիւնը ցարդ անտիպ է մի չարք կենսագրականներ չատ համառօտակի չարադրուել են 1994-96 թուականներին, Երեւանի «Կանչ» թերթում:

Նմանատիպ մի աշխատանք էլ ձեռնարկել է հայազգի ամերիկացի պարուհի Աննա Իվանովան (Աւագեան), որը շրջել է աշխարհի մի չարք երկրներում, նաեւ՝ Հայաստանում, ուսումնասիրել հայ պարը: «Ես տեսայ յիշարժան, խանդավառ համոյթներ Երեւանում եւ Եւրոպայի կենտրոններում: Իմացայ, որ հայ պարողներ կան Արեւելքում եւ Աւստրալիայում, որոնք նոյնքան յայտնի են, որքան եւ իրենց պարընկերները» (1): Իվանովան պատրաստուել է գիրք գրել հայ եւ հայազգի պարողների մասին, կենսագրական տուեալներ եւ լուսանկարներ, սակայն նրա նախաձեռնութիւնը, որքան մեզ յայտնի է, չի իրականացել...

Մեր յօդուածաշարով մենք կատարում ենք առաջին փորձը՝ ներկայացնելու Հայաստանից դուրս տարբեր ժամանակներում հանդէս եկած պարող-պարուհիների (մեծ մասամբ՝ ոչ հայ պարարուեստի ներկայացուցիչների): Կր յիշատակուեն նաեւ այնպիսի արուեստագէտներ, որոնք այս կամ այն չափով առնչուել են պարարուեստին: Անշուշտ, գործը չի յաւակնում սպառիչ լինել, չենք բացառում, որ կարող են տուեալներ մնալ մեզ լինել թերութիւններ եւ անճշտութիւններ, որը, սակայն, անխուսափելի է մի այնպիսի աշխատանքի ժամանակ, որի նիւթերը մեծ մասամբ ստիպուած ես լինում քաղել տարբեր ժամանակների մամուլից եւ հանրագիտարաններից: Այդ իսկ պատճառով չատ դէպքերում մենք հարկ ենք համարել տողատակին նշել որոշ փաստերի եւ մէջբերումների սկզբնաղբիւրները: Սոյն յօդուածաշարով կը փորձենք վկայակոչել մեծ մասամբ կորսուած եւ մոռացուած բազմաթիւ անուններ, որոնք արժանի տեղ պիտի գրաւեն նաեւ մե՛ր իսկ մշակոյթի անդաստանում...

Ուզում ենք մեր շնորհակալութիւնը յայտնել երաժշտագէտ Մովսէս Համբարձումեանին, որի շնորհիւ ճանաչել ենք սփիւռքահայ մի քանի պարող-պարուհիների:

Խ. ԴԱՐ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՌՈՐԴ

Մինչեւ բուն նիւթին անցնելը՝ մի փոքրիկ պատմական ակնարկ: Երկրէ երկիր թափառող հայը, ուր էլ որ հասել է, չուրթերին ունեցել է իր հայրենի երգը, իսկ ձեռքերի, մարմնի ողջ մասնիկների մէջ կրել է հայրենական պարի չարժումները...

Իսկ ե՞րբ եւ որտե՞ղ է արդեօք հայն առնչուել առաջին անգամ եւրոպական պարին: Ահա մի հարց, որ հետաքրքիր է թէ՛ պատմական, թէ՛ մշակութաբանական առումներով: Մեր համոզմամբ, հայն առաջին անգամ եւրոպական պարեր կատարել է արդէն 18րդ դարի վերջին, հրնդկահայ գաղութում, որտեղ սերտ էին առնչութիւնները տեղի անգլիացիների հետ: Հայոց անդրանիկ պարբերականի՝ «Ագդարար»ի էջերում հանդիպում ենք Մատրասի հայերի հարսանեաց հանդէսի նկարագրութեան, որտեղ կարդում ենք հետեւեալը. «... մերձ 9 ժամուն սկսեցաւ գպարն առաջինն փոխանակ Տիկին Շիժատէ Պետրոսին եւ Պարոն Պետրիսին սկսեցան Օրիորդ Թրիգիայն եւ Պարոն Փիլիպպոսն, յետ այնու հետեւեցին այլքն... եւ յետ ելանելոյն՝ի սեղանոյն մերձ 8 1/2 ժամին սկսեցին գպարն հանդիսական մինչեւ ցմերձ 5 ժամ» (2): Վստահ ենք, որ ակնարկուածը եւրոպական գուգապար է եղել...

Իսկ պալէթին կամ թատերապարին հայ իրականութեան առաջին առնչութիւնը եղել է Կոստանդնուպոլսում, որտեղ 1846 թուականին հիմնադրուել է «Արամեան Թատրոնը»: Այս հետաքրքրական խումբը, որն առաջին արհեստավարժ թատերախումբն է եղել ողջ Մերձաւոր Արեւելքում մինչեւ 1850ականները, իր ներկայացումներում կրկէսային համարներից, տրամաթիքական ներկայացումներից եւ մնջախաղից բացի, ներկայացրել է նաեւ պալէթ: «Արամեան թատրոնի» պարողներից էր Զէննէ Գէորգը (Զիլինկիրեան): Յայտնի են նաեւ պարուհիների անունները, որոնք յաճախ եղել են երգչուհի-դերասանուհիներ: Իտալուհիներ Լիգա Ֆեռնանտէսի, Ռոգիի եւ Միքալայի, լեհուհի մայր եւ դուստր Նեւրոնների եւ տիկին Հայտէի անունների կողքին յիշուում են նաեւ հայ օրիորդներ Անտիկր, Մարին եւ Թագուհին: Անշուշտ, «Արամեան թատրոնի» ներկայացրած «պալէթը» հեռու է եղել ժանրի դասական պատկերացումից. մեր կարծիքով, ներկայացուած պարերում եւ պարային պատկերներում առկայ են եղել պալէթային որոշ տարրեր...

Բուն թատերապարին հայերն ի մօտոյ առնչուել են ռուսական իրականութեան հետ: Ինչպէս յայտնի է, աշխարհում առաւել նշանաւոր ռուսական պալէթային արուեստն է, որի երկու ականաւոր ներկայացուցիչների վերագրումով է հայկական ծագում: Խօսքը վերաբերում է պարուհի Վականովային եւ կազմակերպիչ Տէակիլեւին:

ԱՐԾՈՒԻ ԲԱԽՉԻՆԵԱՆ

(Շար. 1)

1. «The Armenian Reporter», New York, 4-09-1980:

2. «Ագդարար», Մադրաս, 1794, p. 4, էջ 181:

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

ՄԿՆԱՑՈՒՆՉԸ

Մկնացունց (թիք) կը կոչենք դէմքի մկաններէն որեւէ մէկուն ակամայ չարժումները, որոնք ինքնաբերաբար եւ յաճախ կը կրկնուին՝ անախորժ վիճակի մատնելով ենթական: Անոնք հետեւանք են ջղաձիգ պրկումներու, որոնք կը յատկանշուին հետեւեալ երեք կէտերով.-

Ա.- Մկնացունցը կը նմանի ակամայ կամ բնազդային չարժումի (օրինակ՝ ծամածռութիւն մը կամ նեղացուցիչ բանէ մը ձերբազատելու համար կատարուած չարժում):

Բ.- Մկնացունցին համար կարելի չէ գտնել օրկանական որեւէ պատճառ (օրինակ՝ մորթի կամ յուզաթաղանթի գրգռումներ, եւայլն):

Գ.- Մկնացունցը կը վերածուի հրամայական պահանջի մը, այն աստիճան գօրաւոր պահանջ, որ անկէ ձերբազատելու փորձը չատ նեղացուցիչ կը դառնայ:

Ուշագրաւ է, որ մկնացունցը կանգ կ'առնէ, երբ որ քնանանք: Երբեմն ալ մարդ կը մոռնայ իր այդ ջղաձիգ պրկումները, երբ ուշադրութիւնը այլ տեղ կեդրոնացուցած է:

Կամքի ուժով կարելի է որոշ ատեն մը դադրեցնել գայն:

ԻՆՉՊԷ՞Ս ԿԸ ՍԿՍԻ ՄԿՆԱՑՈՒՆՉԸ

Տարիքի հետ կը չեչտուի անշուշտ, բայց մկնացունց ըսուածը մէկջտեղ կու գայ ընդհանրապէս արբունքի չրրչանին: Մկնացունցները յաճախադէպ են անրնական մանուկներուն մօտ, բայց կրնան երեւան գալ նաեւ յաւ կազմուած ու մինչեւ իսկ փայլուն մտքի տէր տղոց մօտ ալ:

Ջղայիններն են, որ ընդհանրապէս մկնացունց կ'ունենան, յաճախ յոգնասպառ մտաւորականներ, երբեմն անգրաղ մարդիկ, բայց քիչ անգամ՝ ձեռային աշխատանք կատարող գործաւորներ:

Ոմանց մօտ մկնացունցը ժառանգական է: Բայց նման պարագաներու ընդհանրապէս նմանողութեան հակումն է պատճառը: պզտիկը անգիտակցաբար կը ձգտի նմանիլ իր հօրը կամ մօրը:

Բժշկութեան մէջ ամէնէն աւելի ընդունուած կարծիքը այն է, որ մկնացունցը կը կազմուի այն բնական չարժումներով, որոնք կը կատարուին անախորժ որեւէ վիճակ վանելու համար: Երբ յաճախ կը կրկնուին այդ չարժումները, կը վերածուին մկնացունցի:

ՈՐՈ՞ՆՔ ԵՆ ՄԿՆԱՑՈՒՆՑԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Գլխաւորներն են՝ դէմքի մկնացունցները, մասնաւորաբար՝ կոպերունը, շրթունքներունը, բերնինը (բերան ծռել, շրթունք պրկել, լեզու չաչեցնել, եւայլն...): Հաւանարար պզտիկը այս վարժութիւնները ձեռք կը բերէ շրթունքի ճեղքուտուքներու կամ այլ անհանգստութիւններու պատճառով, սակայն գրգռութեանց անհետացումէն ետքն ալ մկնացունցը կը մնայ:

Յաճախադէպ այլ մկնացունցներէն յիշենք վիզի, ուսերու չարժումները: Ասոնք եւս կրնան ֆիզիքական պատճառէ մը ծնած ըլլալ (հագուստի նեղութիւն, վզնոցի ճնշում, եւայլն...). բայց այդ պատճառին վերացումէն ետք ալ կրնայ չարունակուիլ ընդմիշտ:

Մկնացունց կը ստեղծուի նաեւ մտային հակագդեցութեան մը պատճառով, ինչպէս, օրինակ, համաձայնութիւն, ժխտումի կամ լմրոստութեան չարժումներ:

Շնչառական մկնացունցներ ալ կան՝ բաւականին տարածուած՝ ջղային հազ, կոկորդ մաքրել, եւայլն, որոնք կրնան ծնունդ առած ըլլալ կոկորդի հին բորբոքումէ մը, որ չատոնց անհետացած է:

Ինչ կը վերաբերի բառային մկնացունցին (բառի մը կրկնութիւնը), անոնք մտային ծագում ունին անշուշտ, հետեւանք՝ բարդոյթներու:

Ցմոռնանք յիշել եղունգ կրծելը, ձեռքերը իրարու չփելը, մազերէն փունջ մը մատին վրայ ոլորելը, եւայլն: Ասոնք բոլորն ալ մկնացունցի գանագան տեսակներ են:

ՈՒԼԵՐԻՆ ԴԵՐԸ

Ջղային խառնուածքի տէր մարդիկն են, որ մկնացունց կ'ունենան: Յուզումը, երկչոտութիւնը կը նպաստեն մկնացունցներու կազմութեան: Երբեմն մկնացունցերուն կ'րնկերանան քրտնիք եւ դէմքի կարմրութիւն:

Մկնացունցը նշան է ջղային անկայունութեան: Շատ յաճախ կը տեսնենք, թէ մկնացունց ունեցող մանուկներուն ընտանեկան մթնոլորտը լարուած վիճակ մը կը ներկայացնէ, ծնողները իրենք ալ ջղային են կամ չափազանց բռնակալ: Այս պարագային՝ յառաջ կու գայ ախտաւոր չրջանակ մը: Մկնացունցը պզտիկին համար կը վերածուի պաշտպանութեան բնազդային միջոցի մը. ծնողները կը մտահոգուին անախորժ այս չարժումներէն, կը յանդիմանեն պզտիկը կամ կը պատժեն, ինչ որ կը բազմապատկէ մանուկին ջղագրգռութիւնը եւ կը բազմացնէ մկնացունցները:

ՄԿՆԱՑՈՒՆՉԸ ԲՈՒԺԵԼԻ Է

Երբ մկնացունց մը երեւան գայ պզտիկին մօտ, պէտք է բուժել գայն, որովհետեւ հետագային կրնայ վնասել անոր: Եւ աւելի յաւ է գայն բուժել, երբ նոր կը սկսի. որքան հիննայ, այնքան բուժումը կը դժուարանայ:

Այսուհանդերձ ամէն տարիքի կարելի է ապատիլ մկնացունցէն, եթէ ենթական կամքի տէր է:

Հասուն տարիքի մէջ երեւան եկած մկնացունցէն ձերբազատելու համար չատ յաճախ ենթակային կամքը եւ խելքը բաւարար են:

Մկնացունցներու դարմանումը երկու մաս ունի.

Ա.- Դեղեր, որոնք ջղային դրութիւնը կը հանդարտեցնեն. օգտակար են նաեւ կենսանիւթերը:

Բ.- Վերադաստիարակութիւն՝ համաձայն ենթակային: Օգտակար են մարմնամարզը, երգը, ճկուն չարժումներ, չնչառութեան փորձերը, եւայլն...

Հոգեբուժութիւնը կրնայ երեւան հանել մկնացունցի հոգեմտային պատճառները:

ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՑԱՒԵՐ

Շատ րնթացիկ եւ օրէ օր րնդհանրացող երեւոյթ է ստամոքսի ցաւը: Ասիկա կրթանաւիճ վերագրել ներկայ կեանքին պարտադրած շատ մը անբնական պայմաններուն:

Մեր օրերուն մարդը վերածուած է մարդամեքենայի մը. ամէն ինչ պէտք է կատարի արագ եւ կարճ ժամանակի մէջ. օրուան նշանաբանն է. «Կարճ ժամանակի մէջ ձեռ բերել շատ»:

Այսպիսի հեւոտ ապրելակերպի մը անխուսափելի հետեւանքը պիտի ըլլայ անբրնական եւ կարգ մը գէշ սովորութիւններու արդիւնքը:

Որոշ ճաշամաններու յանախակի շեղումը, ոտքի վրայ արագ եւ առանց լաւ ծամելու հապճեպ ուտելը, ժամանակի չգոյութեան պատճառով *ֆաստ ֆուտերու* յանախակի սպառումը, ինչպէս նաեւ նոխ ու այլազան բայց ամէն մէկուն մարսելու, իւրացնելու ժամանակը բոլորովին տարբեր ուտելիքներու նոխ սեղանները, ալէտ եւ այլ գրգռիչ խմիչքներուն չափազանցութիւնը, կը կազմեն պատճառներու շղթայ մը, որ պիտի յոգնեցնէ ու տառապեցնէ ենթակային ստամոքսը:

Ստամոքսը դիւրաւ տեղի տուող գործարան մը չէ, բայց զանազան ձեւի գրգռումները, որեան ալ բերեն ըլլան, տեւապէս կրկնուելով՝ ի վերջոյ կը յոգնեցնեն գայն:

Արագ ուտելու կողքին, ստամոքսի յոգնութեան եւ գէշ գործունէութեան պատճառներն են նաեւ չծամուած ուտելիքները:

Կերակուրներէն դուրս խմուած ալէտ պարունակող խմիչքները դոյնի պէս կ'ազդեն ստամոքսին վրայ:

Անօթի փորով ծխամոլները, չափազանց ածելի համեմուած կերակուրներ սպառողները կրնան տառապիլ ստամոքսի ցաւերէ:

Ամրան եղանակին ստամոքսի խանգարումներն ու ցաւերը յանախագէպ երեւոյթներ են. ասիկա, տաք եղանակին ուելի, կարելի է վերագրել սառն խմիչքներու չափազանցութեան:

Ծանօթ կարգ մը դեղերու երկարատեւ գործածութիւնը կրնայ խանգարել եւ ցաւերու ծնունդ տալ. այսպէս, օրինակ, *ասփիրինը*, կարգ մը լուծողականներ, *սիլֆամիտներ* եւ ցոյնիակ՝ ստամոքսը հանգրուացնելու նպատակով առնուած անմեղ *պիտարպոնատը*:

Մեր օրերուն մարդուն ուղեղը չարաչար կը յոգնի եւ կ'ենթարկուի մեծ յուզումներու. գաղտնիք մը չէ երբեմ այսպիսի կացութեան մը յոռի ազդեցութիւնը նաեւ ստամոքսին վրայ:

Ստամոքսի կեղը եթէ այսօր մտահոգիչ ձեւով շատցած է, բատ բժշկական աշխարհի մեծ մասնագէտներուն, ատիկա հետեւանքն է յուզական ցնցումներու հարուածներուն:

Կան նաեւ կարգ մը հիւանդութիւններ, որոնք կ'ազդեն ստամոքսի եւ միւս մարսողական գործարաններուն վրայ. այսպէս, օրինակ, բորբոս ծանօթ ստամոքս-աղիքային կրիմը:

Արդարեւ, կրիմի ժահրը կրնայ հարուածել մարսողական ուղիները եւ ծնունդ տալ բարձր ջերմաստիճանի, ստամոքսի ցաւերու, փորհարութեանց եւ փսխումներու:

* * *

Ինչ ալ ըլլան պատճառները, ամէնէն գլխաւոր կէտը ցաւն է. ստամոքսատապը կը հաստատուի անշշուկ եւ աստիճանաբար:

Սկիզբները խուլ ցաւ մը, նաշէն հետ ստամոքսի ծանրութիւն եւ փքայուտ մը (*պլոռիման*) ծայր կու տայ. մարսողութիւնը երթալով կը դժուարանայ, ստաւօտները բերնին մէջ քիչ մը հեղուկ մը կը խուժէ եւ կամ ենթական կը փսխէ. այս վիրջին կէտը ալէոյական ստամոքսատապի գլխաւոր ախտանշաններէն մէկը կը կազմէ:

Եթէ ենթական անփոյթ գտնուի եւ դարմանման չենթարկուի, ստամոքսատապը մշուտական սուր բնոյթ մը կը ստանայ. արդարեւ, ստամոքսի թաղանթը ուելի գրգռութեամբ լորային բջիջ կ'արտադրէ:

Եւ ճիշդ այս շրջանին է, որ ցաւերը ուելի անտանելի կը դառնան՝ ըլլայ անօթի կամ կուշտ փորով: Ստամոքսի ցաւէ տառապողները շուտով կը տկարանան եւ ֆիզիքական մեծ յոգնածութիւն մը կը զգան:

Ծոդանկարումը անհրաժեշտ կը դառնայ հշդելու համար անհանգստութեան բնոյթը:

ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ

Ինչ կը վերաբերի դարմանումին, ըսենք, որ անիդականոնը կր մնայ թիւ մէկ միջոցը:

9

Պատրաստեց՝
ՇՈՒՇԻԿ ՄԱՒԻՍԱԳԱԼԵԱՆ

ՊԱՀՈՒԱԾ ԲԱՌ

Պահուած բառը՝ ՉՈՐ ԹՈՒՉ (7 տառ)

Նախորդին պատասխանը՝ ՇԻՐԱՆԻ

Ի	Ն	Ր	Ա	Ն	Գ	Ի	Բ	Ա	Ր	Ի	Ք	Ն	Ա	Ր	Կ	Ր	Ե	Բ	Ն
Ն	Կ	Ա	Ն	Ա	Բ	Ր	Ն	Ր	Ե	Կ	Ն	Ը	Գ	Լ	Խ	Ա	Ր	Ա	Կ
Ա	Ր	Ա	Շ	Ի	Ի	Ո	Պ	Ե	Ա	Ք	Ի	Ն	Ա	Տ	Ն	Ը	Տ	Ն	Ա
Ղ	Պ	Կ	Գ	Ա	Յ	Ի	Գ	Ն	Ի	Պ	Յ	Ա	Ս	Պ	Ի	Ս	Ս	Ի	Տ
Ե	Ա	Ա	Ն	Ր	Ա	Ա	Ա	Ն	Ր	Ա	Ս	Տ	Ա	Տ	Ա	Տ	Ա	Մ	Ա
Գ	Տ	Տ	Ա	Ի	Ր	Կ	Ր	Ի	Գ	Ա	Մ	Տ	Ա	Պ	Ա	Ր	Պ	Ա	Յ
Տ	Ր	Ա	Յ	Ո	Ա	Ա	Ո	Ե	Ի	Ի	Ծ	Ր	Ա	Ր	Ա	Ա	Ն	Յ	Ը
Ա	Ա	Պ	Ք	Ր	Ձ	Ս	Ի	Ղ	Կ	Ի	Յ	Ն	Ա	Պ	Ր	Ս	Ի	Ն	Գ
Կ	Ս	Ն	Ա	Փ	Ո	Պ	Ն	Տ	Գ	Ն	Շ	Ն	Ա	Ա	Ն	Տ	Տ	Ա	Ո
Պ	Տ	Տ	Ր	Ա	Ի	Ա	Յ	Ա	Թ	Ն	Ը	Պ	Ս	Ա	Կ	Ա	Ս	Ա	Ի
Լ	Ա	Ն	Ա	Թ	Ն	Ը	Կ	Ր	Ա	Ա	Պ	Տ	Ա	Կ	Ն	Տ	Ա	Բ	Ն
Պ	Ա	Տ	Մ	Ա	Կ	Ա	Ն	Յ	Ր	Բ	Ա	Ա	Գ	Ի	Ի	Ե	Ի	Ն	Ա
Ա	Ր	Ն	Ր	Ն	Տ	Ր	Ն	Ա	Ս	Տ	Ի	Ե	Ս	Ձ	Ն	Լ	Ա	Ո	Ի
Ս	Ա	Ա	Տ	Ա	Բ	Մ	Ի	Յ	Ա	Տ	Ղ	Ի	Ա	Տ	Ը	Ի	Ր	Յ	Ո
Տ	Կ	Թ	Յ	Ր	Ս	Ա	Ն	Կ	Ա	Ա	Ա	Ն	Ր	Ն	Ը	Ր	Ո	Թ	Ր
Ի	Ն	Ի	Ի	Տ	Ն	Տ	Ա	Ե	Ր	Մ	Ա	Կ	Տ	Ե	Ր	Ն	Ի	Ս	Կ
Ձ	Ա	Ո	Ո	Ա	Ս	Մ	Ա	Դ	Կ	Ի	Ա	Ր	Ն	Ի	Ղ	Ո	Կ	Ն	Ա
Ա	Ն	Գ	Կ	Պ	Յ	Ա	Ր	Կ	Ո	Տ	Ա	Ր	Տ	Է	Ի	Ա	Յ	Ա	Թ
Ն	Բ	Ա	Զ	Պ	Ա	Ն	Ր	Ր	Ա	Ն	Ա	Ա	Ը	Ն	Թ	Ր	Ի	Ք	Լ
Ը	Ն	Դ	Ե	Ր	Ք	Պ	Տ	Գ	Ք	Մ	Կ	Ր	Կ	Ա	Ի	Ա	Շ	Ն	Բ

ԱՆԿՈՂԻՆ	ԲՆՈՅԹ	ԸՆՏՐԱՆՔ	ՅՍՏԱԿ
ԱՆՀԱՍՏԱՏ			
ԱՆՊԱՏՍՊԱՐ	ԳԱՐՈՒՆ	ՀԱՄԱՅՆ	ՆԵԿՏԱՐ
ԱՊԱՍՏԱՆ	ԳԵՂԱՆԻ	ՀԱՇԻԻ	ՆՀԱՆԳ
ԱՊՏԱԿ	ԳԵՂԱՐԴ	ՀԱՍՏԱՏԱԿԱՄ	ՆՇԱԻԱԿ
ԱՍՈՒՆ	ԳԼԽԱՀԱԿ	ՀԱՍՏԱՏԵԼ	ՆՈՒՐԲ
ԱՍՏԻՃԱՆ	ԳՆԱՅՔ	ՀԱԻԱՆԱԿԱՆ	ՆՊԱՍՏ
ԱՍՏԻՃԱՆԱՒՈՐ	ԳՈՒԹԱՆ	ՀԱԻԱՍՏԻ	ՆՊԱՍՏԸՆԿԱԼ
ԱՐԾԻՒ	ԳՈՒՆԱՒՈՐ	ՀՈՒՐ	ՆՊԱՏԱԿ
ԱՐՄԱՏ	ԳՏԱԿ	ՀՊԱՆՑԻԿ	ՆՍՏԱՐԱՆ
ԱՐՄԱՒԵՆԻ	ԳՐԱՍՏ	ՀՐԻՏԱԿ	
			ՊԱՊՈՒԿ
ԲԱԶՊԱՆ	ԸՆԴԵՐՔ	ՅԱՅՐԱՏ	ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ
ԲԱՆԱԿ	ԸՆԹԱՆԱԼ	ՅԱՆՁՆԱՊԱՍՏԱՆ	ՊԱՏՄԱԳԻՐ
ԲԱՆԻՄԱՅ	ԸՆԹԱՑԱԻԱՐՏ	ՅԱՍՊԻՍ	ՊԱՏՄԱԿԱՆ
ԲԱՐԻՔ	ԸՆԹՐԻՔ	ՅԱՏԱԿ	ՊԱՏՐԱՆԱԹԱՓ
ԲԵՐԿՐԱՆՔ	ԸՆԿԵՐ	ՅԱՏԱԿԱԳԻԾ	ՊԱՏՐԱՍՏ
ԲԻԻՐԵՂ	ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ	ՅԱՐԱՁՈՒՆ	ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄ
ԲԼԹԱԿ	ԸՆՏԱՆԻ	ՅԱՐԿ	ՊՍԱԿ
ԲՆԱՆԿԱՐ	ԸՆՏԱՆԻՔ	ՅԱԻԵՏ	ՊՍԱԿԱԻՈՐ

1. Բառերը կրնան կարդացուիլ հորիզոնական, ուղղահայեաց եւ շեղակի գիծերու վրայ՝ աջէն ձախ, ձախէն աջ, վերէն վար եւ վարէն վեր ուղղութեամբ:
2. Միեւնոյն տառը կրնայ գործածուիլ մէկէ աւելի բառերու մէջ:
3. Տուեալ բոլոր բառերը գտնելէ ետք՝ աւելցած տառերով կազմել պահանջուած պատասխանը:
4. Դիւրութեան համար՝ սկսիլ երկար բառերը գտնելով:

Պատրաստեց՝ Կ. Մ. Աղապահեան

ՌՈՎՈՒՓԻԱ

Հնդկաստանի մէջ հազարամեակներէ ի վեր ծանօթ բոյս մը, որ տարածուած է նաեւ Ովկիանիոյ մէջ:

Այս բոյսին արմատները անօթները լայնցնող ամոքիչ եւ արեան ճնշումը իջեցնող յատկութիւններով օժտուած բազմաթիւ *ալքալոիտներ* կը պարունակեն:

Այս գլխաւոր բոյսերէն զատ, կան նաեւ կարգ մը բոյսեր, որոնք արեան գերճնշումը հակակշռող յատկութիւններ ունին: Ասոնցմէ յիշենք ծորենին *(Էփիհ Վիլեֆ)*, մագլցող բաղեղը եւ եգիպտական բոյս մը՝ հեյլան:

«ՇՆՈՐՀԱԼԻ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան «ՇՆՈՐՀԱԼԻ» երգչախումբին վարչութիւնը, սկսելով իր տարեկան համերգի պատրաստութեան, կը հրաւիրէ բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին մաս կազմել երգչախումբին:

Փափաքողներէն կը խնդրուի ներկայանալ երգչախումբի ղեկավարին՝ Պարթեւ աբղ. Կիւլիւմեանին, ամէն երեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը, երգչախումբի գրասենեակը, երեկոյեան ժամը 7.00-9.30:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ

ՍՐՏԱՑՅ ՁՐՈՅՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԱՆԴԱՄ
ՍԱՐԳԻՍ ԲԱԴԱԼԵԱՆԻ ՀԵՏ

(Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութեան Ա. Քարտուղար)

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ, ԱՐՑԱԽԵԱՆ
ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԵԱՆ
ԱՅԾՄԷԱԿԱՆ ՈՒ ՀՐԱՏԱՊ
ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ

Շաբաթ, 10 Օգոստոս 1996, երեկոյեան ժամը 7ին, Հ.Կ.Մ.ի «Արարատեան Սրահ»ին մէջ:

ՄԱՆՕԹ.- Կառատունը ապահովուած է եւ սրահը՝ կովացուած:

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

Մարզական Մարզական

ԱՐԺԱՆԹԻՆ – ՆԻՃԵՐԻԱ ՄՐՑՈՒՄԻՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ

ՊՐԱԶԻԼԻԱ – ԱՐԺԱՆԹԻՆ ԼԱՐՈՒԱԾՈՒԹԻ՞Ն

Արժանթինի ոստիկանութիւնը շաբաթասկիզբին ծաղկավաճառ մը ձերբակալեց, այն կասկածով, որ ան կրնայ կապ ունեցած ըլլալ 45 տարեկան պրազիլիացի մը մահուան հետ, որ կը տօնէր Արժանթինի վրայ Նիճերիոյ յաղթանակը (3 - 2) ... արժանթինեան հողերու վրայ:

Ծաղկավաճառը ձերբակալուող երրորդ կասկածելին է: Ականատեսներ յայտնեցին, թէ Ֆարիաս գինետան մէջ գտնուող իր արժանթինցի բարեկամները հրաւիրած եւ «տաքցուցած» էր յայտնելով, որ Նիճերիա պարտութեան պիտի մատնէ Արժանթինը: Այդպէս ալ պատահեցաւ եւ անոր զոհը գնաց պրազիլիացին, որ առանց հաշիւի Նիճերիա - Արժանթին աւարտականը դիտած էր արժանթինցիներու հետ, որոնք լուցկիի մը պէտք ունէին բոնկելու համար, չդիմանալով իրենց խումբին կրած պարտութեան:

Արժանթինի մօտ Պրազիլիոյ դեսպանը՝ Մարքոս Քասթրիոթօ Տը Ազամպուիա յայտնեց. «Թոյլ պէտք չէ տանք, որ այս դէպքը երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւնները վատթարացնէ եւ Արժանթին եւ Պրազիլիա իրարու թշնամի դառնան, նկատի առնելով, որ Պուէնոս Այրէսի մէջ կ'ապրին բազմահազար պրազիլիացիներ եւ հոս ոեւէ անձ ոեւէ մէկը չի սպաններ, որովհետեւ պրազիլիացի է»:

ԱՐՍԷՆ ՎԵՆԿԷՐ ՊԻՏԻ ԸՆԴՈՒՆԻ՞ ԱՆԳԼԻԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

Անգլիոյ Ֆութպոլի Ֆետերասիոնը 1993էն ի վեր ազգային խումբին համար թեքնիք պատասխանատու մը կը փնտռէ: Այդ տարին, Ֆետերասիոնը պաշտօնանկ ըրաւ մարգիչ Կրէհմ Թէյլորը, որովհետեւ ան Անգլիան չկրցաւ հասցնել 1994ի Մոնտիալի աւարտականներուն:

Ֆետերասիոնը երկար փնտռտուքէ ետք, այդ պաշտօնին յարմարագոյն անձը կը նկատէ Մոնաքոյի նախկին մարգիչ եւ այժմ «Նակոյա կրամփուս 8»ի (Ճափոն) մարգիչ Արսէն Վենկէրը:

Ճափոնի իր բնակարանէն հեռաձայնային հարցազրոյցի մը ընթացքին, Վենկըր յայտնեց, թէ չնորհակալութիւն կը յայտնէ Անգլիոյ Ֆետերասիոնին, իր անձին հանդէպ վստահութեան համար, բայց Օգոստոսի վերջերուն միայն կրնայ պատասխանել, թէ կրնա՞յ ընդունիլ անգլիացիներուն առաջարկը:

«Ճափոնի մէջ հանգիստ եւ ուրախ եմ: Կրամփուսի հետ իմ 2 տարուան համաձայնագիրս կ'աւարտի յառաջիկայ Դեկտեմբերին, բայց մինչեւ այս ամսուան աւարտ ամէն բան յստակացած կ'ըլլայ, թէ՝ պայմանագրութիւնս պիտի երկարաձգե՞մ, թէ պայմանագրութիւն մը պիտի ստորագրե՞մ անգլիացիներուն հետ», կ'ըսէ 47 տարեկան Վենկէր:

Արսէն Վենկէր, Անգլիոյ ազգային խումբին *թեքնիք* պատասխանատո՞ւն...

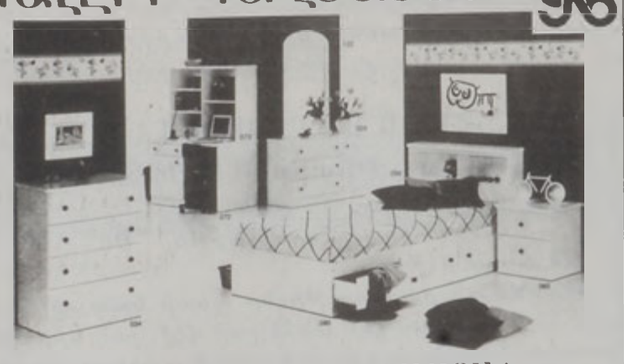
1987ին, Արսէն Մոնաքոյի մարգիչ նշանակուեցաւ, իսկ 1994ին կորսնցուց իր պաշտօնը: 1988ին ան Մոնաքոյի հետ չահեցաւ Ֆրանսայի ախոյեանութիւնը, իսկ 1992ին Մոնաքոյի հետ հասաւ Եւրոպայի բաժակակիր խումբերու մրցաշարքի աւարտականին:

Անգլիոյ ազգային խումբին այժմու մարգիչը՝ Կլէն Հատրլ, որ անցեալ Մայիսին մարգիչ նշանակուեցաւ (յաջորդելով Թերի Վենըպըլզի), 1980ականներու վերջերուն մաս կը կազմէր Մոնաքոյի, մարգիչ ունենալով Արսէնը:

1987ին, Հատրլ թոթենհամէն փոխանցուեցաւ Մոնաքոյի, իսկ 1990ին հեռացաւ Ֆրանսայէն: 1991ին, Հատրլ Սուինտրն Թաուընի (Բ. դասակարգ) մարգիչ-մարգիկ նշանակուեցաւ:

Հատրլ կը վստահի Արսէնի փորձառութեան եւ անոր հետ գործակցարար կ'ուզէ մարզել Անգլիոյ ազգային խումբը:

ԿԱԼԸՐԻ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

ՆՆՋԱՐԱՆ — ՀԻՒՐԱՍԲԱՀ — ՁԱՇԱՐԱՆ ԵՒ ԱՅԼ ԿԱՀ–ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի մօտ. «Արմենիա» պողոտայ. հեռ· 260818 — 265144:

ԱԹԼԱՆԹԱՅԻ ԱԻԱՐՏԻՆ՝

ԱՐԺԱՆԹԻՆ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԻ ՏԻՊԱՐ ԽՈՒՄԲԸ

Արիէլ Օրթեկա *ֆաուլի* կ'ենթարկուի մրցակից կազմի մարգիկներէն մէկուն կողմէ:

Հարաւային Ամերիկայի Ֆութպոլի խումբերէն՝ Արժանթին, որ միշտ ալ ճանչցուած է իրրեւ կոչտ խաղարկութիւն կիրարկող խումբ, Աթլանթայի Ողիմպիականի Ֆութպոլի մրցաշարքին իր կիրարկած մաքուր Ֆութպոլին համար, մրցաշարքի տիպար խումբը ընտրուեցաւ:

Ասիկա արդիւնք էր մարգիչ Տանիէլ Փասարելայի ճիգերուն: Փասարելա չէր ուզած իր կազմին միացնել այն մարգիկները, որոնք իրենց ականջներուն վրայ օղեր դրած էին կամ երկար մազեր ունէին:

Այն մարգիկները, որոնք կ'ուզէին մաս կազմել ազգային խումբին կամ Ողիմպիականի խումբին միանալ, ստիպուած հնազանդեցան իրենց մարգիչին նոր օրէնքներուն: Կազմուեցաւ կոկիկ խումբ մը, որ սկսաւ մաքուր ֆութպոլ խաղալ եւ օրինակելի եւ տիպար խումբ մը դարձաւ:

Աւարտականին, Նիճերիայէն իր կրած պարտութեան մասին խօսելով, 1978ի Մոնտիալին Արժանթինի խմբապետը՝ Փասարելա կ'ըսէ, թէ «Ֆութպոլը իրեն ուրախութենէն աւելի տխրութիւն բերած է, հակառակ անոր, որ Արժանթինի Ողիմպիականի ֆութպոլի խումբը յաջողեցաւ հիացնել հանդիսատեսները: Ես անձամբ չատ գոհ մնացի իմ մարգիկներէս եւ կը կարծեմ, որ կրնամ հանգիստ քուն մը քաշել, հակառակ անոր, որ աւարտականին Նիճերիա իր յաղթանակի կոյր (3 - 2) նշանակեց բացայայտ օֆ-սայտով բայց իրաւարարը չուզեց տեսնել»:

Արժանթին, նախքան Աթլանթա իր ժամանումը, գտումի մրցումներուն չկրցաւ լաւ արդիւնքներ արձանագրել եւ իր վերջին 2 մրցումներուն, էքուատորի մէջ, 2 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց տեղւոյն ազգային խումբէն եւ 0 - 0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Փերուի հետ:

Բայց Աթլանթայի մէջ, աշխարհի հետաքրքրական եւ ուշագրաւ երկու միջնապահները՝ Արիէլ Օրթեկա եւ Ուկօ Մորալէս «չարչարեցին» մրցակից կազմերու մարգիկները, մինչ յառաջապահ Հեռնան Քրեսփօ, որ 6 կոլ նշանակեց այս մրցաշարքին, կը նկատուի կապրիչ Պաթիսթուէթայի յաջորդը:

Փասարելա ըսաւ, թէ իր մարգիկներուն 10ի վրայ 8 նիշ կու տայ, իսկ աւարտականի մրցումին իրաւարարին մասին, ան կատակելով կ'ըսէ, թէ այդ մրցումին եւ այդ իրաւարարին մասին այժմ չ'ուզեր խօսիլ, քանի որ չատ կանուխ է:

ՔԵՆԻԱՑԻՔ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻՆ... ՋՄԵՌՆԱՅԻՆ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԻՆ

Աքանտինաւեան երկիրներու մէջ, ընդհանրապէս ոչկլերն ու պատմութիւնը կը յատկանշուին ցուրտ օրերով, սպիտակ ձիւնով: Աքանտինաւեան հեքիաթներուն մէջ չատ են այս պատկերները: Մինչեւ այսօր ալ, ֆինլանտական հեռաւոր եւ հիւսիսային գիւղերու մէջ, երիտասարդ աշակերտներ սահնակով կամ դահոյկով կ'երթան դպրոց:

Հարաւ, սեւ ցամաքամասին Ափրիկէի մէջ բոլորովին տարբեր են պայմանները: Քենիոյ մէջ, երիտասարդներ մղոններ կը քալեն, հասնելու համար դպրոց:

***

1998ի Ձմեռնային Ողիմպիական մրցումներուն Ճափոնի մէջ, առաջին անգամ ըլլալով քենիացի մարգիկներ պիտի մասնակցին Ողիմպիականին, 10.000 մ. կամ 3000 մ. սթիփըլչէյսի վազքերէն եւ դաշտերէն հեռու, ձիւնի վրայ... դահոյկներով:

Ֆինլանտայի մարգիչ մը՝ Լասը Միքելսոն այս նախաձեռնութիւնը կատարած է: Քենիա հասնելով, համոզած է երկու մարգիկներ՝ Ֆիլիփ Պոյթ եւ Հենրի Պիթոք, որ չմշկումի մրցումներուն վարժուին: Ֆինլանտայի ճերմակ անտառներուն մէջ, անոնք առաջին օրերուն, հագիւ 10 մեթր սահելով, իրենց հաւասարակշռութիւնը կը կորսնցնէին, սակայն այժմ, բաւական յառաջացած են եւ լրջօրէն կը պատրաստուին երկու տարի ետք տեղի ունենալիք դարուս վերջին Ձմեռնային Ողիմպիականին:

26 եւ 25 տարեկան Ֆիլիփ Պոյթ եւ Հենրի Պիթոք մարգիկ ազգականներ ունին Քենիոյ ազգային խումբին մէջ: Նախապէս ալ, անոնք աթլեթիկամիմբրգումներուն փայլած են, Պոյթ 800 մեթր վազքի մէջ մասնագիտացած է, իսկ Պիթոք՝ 3000 մ. սթիփըլչէյսի մէջ: Առաջինը նախապէս ոստիկան եղած է, իսկ երկրորդը ծառայած է Քենիայի ժողովին: Անոնք ծնած են էլտորէթ եւ քափսապէթ գիւղաքաղաքներուն մէջ, որոնք ծովէն 2700 մ. բարձրութեան վրայ կը գտնուին:

Առաջին օրերուն, անոնք ձիւնի վրայ 10 քմ. կը չմշկային մէկուկէս ժամէն: Երկու ամիս ետք, անոնք միջոցը կը կրեն նուազ քան մէկ ժամէն:

«Շատ դժուար է մարգախադ մը այլ մարգախաղ փոխանցել: Մանաւանդ երբ ամառնային մարգախադի ձմեռնային մարգախադ այս փոխանցումը», կ'ըսէ մարգիչ Միքելսոն:

Պոյթի եւ Պիթոքի համար, ամէնէն դժուարը կլիմանկր: Այժմ բաւական մը վարժուած, անոնք դիւրութեամբ կը կատարեն իրենց փորձերը:

***

Ինչպէս կարելի է բացատրել մարգական տարօրինակ մերձեցումը՝ Քենիոյ եւ Ֆինլանտայի մէջ:

Օրինակելի է երեւոյթը, որ ունի գուտ մարգական բնոյթ: Եօթանասունականներուն, Ֆինլանտացի հռչակաւոր մարգիկ մը՝ Լասէ Վիրէն երկար վազքի մրցումներուն մետալներ հնձեց, յատկապէս Մոնթրէալի Ողիմպիականին: Ան մարգուած էր Քենիոյ մէջ, իրրեւ օգնական ունենալով տեղացի մարգիչ Մայք Քուկկյը:

1998ին, Նականոյի (Ճափոն) մէջ, մետալներու գանկի վրայ անակնկալ մը պիտի ստեղծուի, եթէ նրչուի սեւ Ափրիկէի Քենիան:

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՒ ԱՌՕՐԵԱՅԷՆ

Աթլեթիքօ Մատրիտի նոր մարգիչը՝ Լուիս Ֆերնանտէս կը ծանօթանայ սպանական ակումբին ֆութպոլի պատմութեան...

... եւ ցուցմունքներ կու տայ իր մարգիկներուն:

Իւթէր Միլանի նոր մարգիկը, հայազգի Եուրի Ճորքայէֆ, ֆութպոլէն բացի պիտի զբաղի, նաեւ ... իր ստորագրութիւնները տալով իր խումբին համակիրներուն:

Եուվենթուսի մարզիչ Մարչելօ Լիփի (կեդրոնը) իր յոյսերը դրած է, ֆրանսացի երկու աստղերու՝ Զինետին Զիտանի (ձախին) եւ Տիտիէ Տեշանի (աջին) վրայ:

ՕԴԱՆԱՒԱԳԻՆ ՏՈՄՍԵՐ ԵՒ ԳՈՑՔԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ara TRAVEL IATA

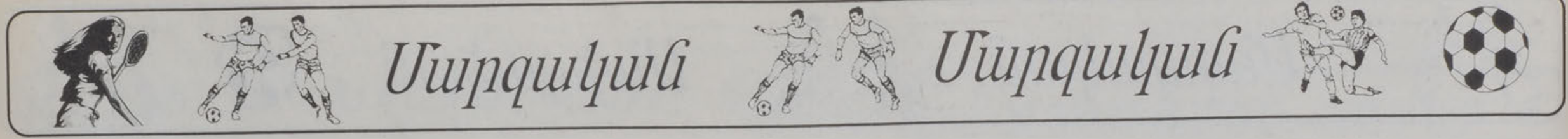
ARA TRAVEL, պուրճ Համուտ, Ամանակեան Շէնք, հեռ· 584340 – 583916 – 490211 Թելեքս՝ ARATRA LE 44082

HOTEL BZOMMAR

• ՆՈՐ ԲԱԺԻՆ ՆՈՐԱՊՍԱԿ ԶՈՑԳԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
• ՔՈՔԹԷՅԼԻ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀ
• ՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒԻ

հեռ. 902731 902469

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ

6 Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆՆԵՐ ՄԱՍ ԿԸ ԿԱԶՄԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԻՆ

Լիբանանի փինկ փոնկի ֆետերասիոնը կազմեց Լիբանանի ազգային խումբերը (բոլոր կարգերով), որոնք պիտի մասնակցին միջ-արաբական խաղերուն, որոնք տեղի պիտի ունենան Գահիրէի մէջ (Եգիպտոս), 18էն 27 Օգոստոս:

Ստորեւ կը ներկայացնենք խումբերը.-

●*ՏՂԱՔ*

Պախոս Ղալէպ (Հ.Մ.Ը.Մ.) - Մարուան Մըրչի (Հ.Մ.Ը.Մ.), Մոհամէտ Պապաչ, Սահակ Պետենեան եւ Ռագմիկ Շէմէմեան:

●*ԱՂՋԻԿՆԵՐ*

Ժոսլին Թրաք (Հ.Մ.Ը.Մ.), Լարա Քէչէպաչեան (Հ.Մ.Ը.Մ.), Էսփերանս Խուրի (Հ.Մ.Ը.Մ.) եւ Լարիսա Շրհէյլ:

●*ԿՐՏՍԵՐՆԵՐ*

Մարք Ասթա, Ռաչիտ Պոպօ, Սամէր Շաար եւ Հատի Ջուղպի:

●*ԿՐՏՍԵՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐ*

Լիկա Պարիկեան (Հ.Մ.Ը.Մ.), Լայլա Սաֆարիէ եւ Ռանա Մըրչի:

●*ՊԱՏԱՆԻՆԵՐ*

Յովիկ Էօրտէքեան (Հ.Մ.Ը.Մ.) եւ Մոհամէտ Շարքաուի:

ՀԱՅ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ...

2

թիւներ, յայտնի չէ, թէ ան թեկնածու պիտի ներկայանայ եւ ցանկ պիտի կազմէ: Բացայայտ է, որ հայ թեկնածուները, յատկապէս անոնք, որոնք կը նշանակուին Դաշնակցութեան կողմէ, մաս կը կազմեն իշխանութեան ցանկին: Հետեւաբար, վարչապետին կեցուածքին յստակացման սպասումը բնական է, որպէսզի կարելի ըլլայ անոր հետ խորհրդակցիլ հայ թեկնածուները որոշելու համար: Ի վերջոյ, ան պիտի ըլլայ ցանկին պետը եւ իրաւունք ունի կարծիք տալու ցանկակիցներուն մասին: Յիշեալ աղբիւրները կ'ըսեն, որ հայկական կողմնակի ներուժը կրնայ կազմել ցանկ մը, կամ՝ «կէս ցանկ» մը, կամ մինչեւ իսկ կրնան կազմել այնպիսի ցանկ մը, որուն մէջ առնուին Քարիմ Բագրատունի եւ Անթուան Շատէր:

Յամենայնդէպս, ցարդ ոչինչ վճռուած է եւ կը սպասուի վարչապետին տալիք որոշումին:

ԱՆՈՐՈՇ ՀԱՐՑԵՐ

Ի նչ պիտի պատահի, եթէ Հարիրի որոշէ ցանկ չկազմել:

Յիշեալ աղբիւրները կ'ըսեն, որ հայկական չրջանակներուն մէջ միտում կայ միանալու Սելիմ Հրսի ցանկին, մանաւանդ, որ Հրսի հետ գրեթէ համաձայնութիւն գոյացած էր, երբ կ'ըսուէր, որ Հարիրի թեկնածու պիտի չներկայանայ:

Յիշեալ աղբիւրները կ'ըսեն, որ այս անգամ, հայ թեկնածուներու ընտրութիւնը տեղի պիտի չունենայ միաձայնութեամբ, ինչպէս եղաւ 1992ին, որովհետեւ կան Բագրատունիի, Շատէրի եւ այլ անկախի մը պէս թեկնածուներ:

Ինչ կը վերաբերի նախարար Շահէ Պարսումեանի ճակատագիրին՝ նոյն աղբիւրները կ'ըսեն, որ անիկա եւս, ուրիշներու պէս, կապուած է Պէյրութի հայ թեկնածուներուն նշանակումը տնօրինող գործօններուն:

Վարչապետ Հարիրի ճիգ կ'ընէ նախարար Յակոբ Տեմիրճեանը նշանակելու իր ցանկին վրայ: Վերջինը մօտիկ է ռամկավարներուն: Անհաւանական չէ, որ Դաշնակցութիւնը իր ցանկին վրայ առնէ Հ.Բ.Ը.Մ.էն ներկայացուցիչ մը, իսկ այս Միութիւնը մօտիկ է ռամկավարներուն: Ասիկա կրնայ նշանակել, որ հոսանքը կ'ուղղուի դէպի Յակոբ Տեմիրճեանի կամ անոր եղբօր՝ Սարգիսի թեկնածու նշանակումը:

Ամփոփելով, կարելի է ըսել, որ ցարդ ոչինչ վճռուած է եւ ասպարէզը բաց է բոլոր հաւանականութեանց առջեւ: Պէտք է նշել, որ Դաշնակցութիւնը Պէյրութի մէջ թեկնածուներ կը նշանակէ իր համակիրներէն եւ ոչ թէ կուսակցութեան չարքերէն: Եւ ան այսօր ընտրութեանց հանգրուանը կը դիմագրաւէ ամենայն ինքնավստահութեամբ:

ՄՈՀԱՄԷՏ ՊԱԼԼՈՒԹ

ԹԵՆԻՍ

ԱՂԱՍԻ ՅԱՂԹԵՑ, ԷՏՊԷՐԿ, ՄԱՐԹԻՆ ԵՒ ՓԻՈԼԻՆ ԴՈՒՐՍ ՄՆԱՑԻՆ

ՄԷՅՍԸՆԻ (Օհայօ, Մ.Ն.) մէջ տեղի ունեցած թենիսի տղոց մրցաշարքը չարունակուեցաւ երէկ, եւ Երդ դասուած թենիսմէն Անտրէ Ագասի յաղթանակով սկսաւ, պարտութեան մատնելով չուէտացի Մանուս Լարսոնը, 6-3, 2-6 եւ 6-4 արդիւնքով:

Միւս կողմէ, չուէտացի Շթեֆան Էտպէրկ սէթ մը չահելէ ետք, կորսնցուց 2րդ սէթը եւ 3րդ վճռական սէթին, 4-0 յառաջանալէ ետք, պարտուեցաւ 7-5 արդիւնքով, իտալացի Քրիսթիանօ Քարաթիէն:

«Կարծեմ այսօր տաքը ինծի յաղթեց: Երբեմն երբ կը տաքնաս, չես գիտնար, թէ ուր պիտի երթաս, հակառակ անոր, որ տեղ չկայ երթալիք: Ճիշդ չեմ գիտեր ինչպէս կորսնցուցի մրցուքը, երբ 4-0 արդիւնքով յաղթական էի», ըսաւ Էտպէրկ:

3րդ դասուած Մայքըլ Ջանկ 6-2, 4-6 եւ 6-3 արդիւնքով յաղթելէ ետք ուքրանացի Անտրէ Մեմվետեւի, իր կարգին, յայտնեց թէ սաստիկ տաքին դժուար է խաղալը:

Ստորեւ կարեւորագոյն մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները.

Թոմաս Մուսթըր (Աւստրիա) - Վոյթէք Քուվալսքի (Լեհաստան) 6-1 եւ 6-1:

Մայքըլ Ջանկ (Մ.Ն.) - Անտրէ Մեմվետեւ (Ուքրանիա) 6-2, 4-6 եւ 6-3:

Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա) - Թիմ Հենմըն (Բրիտանիա) 6-4 եւ 6-4:

Կորան Իվանիսեւիչ (Խրուաթիա) - Մանուս Լարսոն (Շուէտ) 6-3, 2-6 եւ 6-4:

Ռիչըրտ Քրայչէք (Հոլանտա) - Վինս Սփետիա (Մ.Ն.) 7-6 եւ 7-5:

Ուէյն Ֆերէյրա (Հար. Ափրիկէ) - Տանիէլ Վաչէք (Չեխիա) 6-2, 3-6 եւ 6-1:

Թոմաս Էնքվիսթ (Շուէտ) - Փաթրիք Ռաֆթըր (Աւստրալիա) 6-3 եւ 7-6:

Ալեքս Օպրայըն (Մ.Ն.) - Մայիվայ Ուաշինկթըն (Մ.Ն.) (Ուաշինկթըն քաշուեցաւ):

Պերնտ Քարպախըր (Գերմանիա) - Թոտ Մարթին (Մ.Ն.) 6-4, 4-6 եւ 6-4:

Քրիս Վոտրաֆ (Մ.Ն.) - Սետրիք Փիոլին (Ֆրանսա) 7-6 եւ 7-5:

Ճէյսըն Սթոլթընպըրկ (Աւստրալիա) - Սաւա Հիրչոն (Խրուաթիա) 7-6 եւ 6-3:

Քրիսթիանօ Քարաթի (Իտալիա) - Շթեֆան Էտպէրկ (Շուէտ) 3-6, 6-4 եւ 7-5:

Մարք Վութֆորտ (Աւստրալիա) - Փիթր Քորտա (Չեխիա) 4-6, 6-2 եւ 6-2:

●*ՄՈՆԹՐԷԱԼԻ (Քանատա) թենիսի աղջկանց մրցաչարքին արձանագրուեցան հետեւեալ արդիւնքները.*

Արանչա Սանչէս (Սպանիա) - Նաթալի Պոտտըն (Իտալիա) 6-0 եւ 6-0:

Եայուք Պագուքի (Ինտոնեզիա) - Իվա Մայոչի (Խրուաթիա) 7-6 եւ 6-2:

Քիմպըրլի Փօ (Մ.Ն.) - Անքը Հիւպըր (Գերմանիա) 6-4 եւ 6-4:

Մարի Ճօ Ֆերնանտէս (Մ.Ն.) - Սուննկահի Փարք (Հար. Քորէա) 6-1 եւ 6-1:

Կապրիելա Սապաթինի (Արժանթին) - Սանտրին Թեսթիւ (Ֆրանսա) 6-3, 0-6 եւ 6-3:

Ամանտա Քէօցըր (Հար. Ափրիկէ) - Ճոլին Ուաթրնէյպ (Մ.Ն.) 6-0 եւ 6-0:

Էյմի Ֆրէյգըր (Մ.Ն.) - Ան Կրոսման (Մ.Ն.) 6-2 եւ 6-0:

Նաթալի Թօզիա (Ֆրանսա) - Փեթրա Պերկիտով (Գերմանիա) 6-1, 3-6 եւ 6-4:

Ճենիֆըր Քափրիաթի (Մ.Ն.) - Լորի Մաքնիլ (Մ.Ն.) 7-6 եւ 7-5:

Էլենա Լիխովցեւա (Ռուսիա) - Նիքոլ Արենտթ (Մ.Ն.) 6-4 եւ 7-5:

ՏՕՆ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ Ա. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

«ՈՒԽՏԻ ՕՐ» ՊԻՔՖԱՅԱՅԻ

(Շաբաթ Իրիկուան, 17-8-1996)

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՏՕՆԻՆ առիթով, նախորդ տարիներու աւանդութեան համաձայն, հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցուի ՊԻՔՖԱՅԱՅԻ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ մատրան մէջ: Իսկ Պատարագէն անմիջապէս ետք, տեղի պիտի ունենայ ԽԱՂՈՂՕՐՀՆԷՔԻ հայկական աւանդական արարողութիւնը, ապա, եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ ՄԱՏԱՂԻ օրհնութիւն:

Նկատի ունենալով, որ Կիրակի, 18 Օգոստոսին, Լիբանանի մէջ տեղի պիտի ունենայ երեսփոխանական ընտրութիւն, եւ որպէսզի մեր ժողովուրդի վաւակները կարենան իրենց քաղաքական պարտականութիւնը լիովին կատարել, այս տարի Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ՈՒԽՏԻ ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳԸ ՏԵՂԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ՇԱԲԱԹ ԳԻՇԵՐ, 17 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ:

Եկեղեցական արարողութեանց եւ հանդիսութեանց պիտի նախագահէ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Պիտի պատարագէ ու պիտի քարոզէ՝

ԳԵՐՇ. Տ. ՋԱՐԵՀ ԱՐՔ. ԱԶՆԱՒՈՐԵԱՆ

Ժամերգութիւն՝ իրիկուան ժամը 6.30ին:
Պատարագ՝ իրիկուան ժամը 8.00ին:
Խաղողի ու մատաղի օրհնութիւն՝ իրիկուան ժամը 9.30ին:

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու, իր բարեպաշտական ուխտը կատարելու եւ հոգեպէս ու ապգայնօրէն ներշնչուելու օրուան խորհուրդով:

Երկուշաբթի, 19 Օգոստոս, ՄԵՌԵԼՈՑԻ ՕՐԸ, տեղի պիտի ունենայ Պատարագ եւ հոգեհանգիստ՝ հանդուրժեցնելոց ապգիս հայոց եւ յատկապէս Ս. Աստուածածնի մատրան բարերար՝ *ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ԵՐՈՒԱՆԴ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆՆԵՐՈՒ* եւ *ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ* ընտանիքի բոլոր նուիրեալներուն համար:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Բոլոր այն հաւատացեալները, որոնք կը փափաքին մատաղցու ոչխար (արու) նուիրել կամ փոխան մատաղի՝ մատաղագինի բարեպաշտական արտաբուխ նուէրներ ընել, թող բարեհաճին գալ Կաթողիկոսարան, Անթիլիաս կամ Պիքֆայա, ամէն օր առաւօտեան ժամը 8.30էն մինչեւ 12 եւ կէսօրէ ետք ժամը 4էն 7, եւ ներկայանալ *Փառէն Վրդ. Վարդանեանի* (Անթիլիաս) կամ *Մաշտոց Աբղ. Զոպանեանին* (Պիքֆայա): Կրնան նաեւ Անթիլիասի Մայր Եկեղեցւոյ Տիկնանց Յանձնախումբի անդամուհիներուն միջոցաւ կատարել իրենց նուէրները:

Մատաղցու ոչխարները ամէնէն ուշը մինչեւ Հինգշաբթի, 15 Օգոստոս, կէսօրուան ժամը 12ին, պէտք է Պիքֆայայի վանքը հասած ըլլան:

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԲԱԺԱԿԻ ԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԿՈՏԱՅՔ ՅԱՂԹԵՑ Ա.Է.Ք.Ի (1-0)

Երէկ, տեղի ունեցաւ Եւրոպայի բաժակակիր խումբերուն մրցաշարքի գոտւմի երթի մրցումները:

Արովեանի մէջ (Հայաստան), Կոտայք 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Կիպրոսի Ա.Է.Ք. Լառնաքան, չնորհիւ Հենրիք Պէրպէրեանի կոլին (80րդ վայրկեանին): Սպասելի է, որ դարձի մրցումին, Կիպրոսի մէջ, Կոտայք հաւասարութեամբ բաւարարուելու համար դաշտ պիտի չներկայանայ, այլ՝ յաղթելու:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՑԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍՕՐ՝ ՄԱՐՍԷՅ - ԼԻՈՆ

Այսօր կը սկսի Ֆրանսայի ֆութպոլի 1996 - 97 տարեշրջանի Ա. դասակարգի ախոյեանութիւնը, Մարսէյ - Լիոն մրցումով:

Մարսէյ, որ 2 տարիէ ի վեր Բ. դասակարգ կը գտնուէր, նոր թափով պիտի սկսի եւ յոյս ունի ոչ միայն եւրոպական բաժակներու մրցաշարքերուն իր մասնակցութիւնը ապահովող դիրք մը գրաւելու, այլ նաեւ ախոյեանութեան տիրանալու, մանաւանդ, որ ան իր կազմը գօրացուցած է մէկէ աւելի աստղերով: Բերդ ապահ Անտրէաս Քէօփքէ (Գերմանիա), միջնապահ Եորտան Լեչքով (Պուլկարիա) եւ յառաջապահ Ռէյնալտ Փետրոսի մակարդակին մարգիկներով օժտուած Մարսէյ իրապէս թեկնածու է:

Լիոնի կազմէն 2 հայ մարգիկներէն միայն մէկը՝ Մարչելօ Քիրեմճիճեան մնացած է, մինչ Էրիք Աստուրեան միացած է կենկանի:

Ստորեւ՝ Ա. հանգրուանի յայտագիրը.

●*ԱՅՍՕՐ (ԺԱՄԸ 21.30ԻՆ)*
Մարսէյ - Լիոն

●*ՎԱՂԸ*
Նանք - Օսէր
Լիլ - Մ.Ս
Պորտօ - Էը Հաւր
Սբրազպուրկ - Փարիզ Ս. Ժ.
Քան - Լանս
Նանսի - Քանն
Ւենկան - Մոնփելիէ:

ՄԱՀԱՋԴ

Տիկին Ռեբեկա Մահսէրէճեան եւ գաւակները՝ կարօ եւ Լենա
Օրդ. Մարիժան Քէչէճեան
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Մահսէրէճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վահէ Նիկողոսեան եւ գաւակունք
Հալէպեան ընտանիք
Նիկողոսեան ընտանիք
Մահսէրէճեան ընտանիք
եւ համայն ազգականները կը գուժեն իրենց քրոջ, մօրաքրոջ եւ հարազատին՝

ՄԱԳԴՈՒԼԻ ՔԷՉԷՃԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 8 Օգոստոս 1996, առաւօտեան ժամը 6.30ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Ուրբաթ, 9 Օգոստոս, կէսօրէ ետք ժամը 4ին, Ռմկէյլի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ագգային գերեզմանատունը:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մատուցդ:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Անթիլիասի բնակարանը, Մար Մխայէլ, Կէօչէրեան հիւանդանոցին ետին, Թանիոս Շիտիաք շէնք, 2րդ յարկ, Ուրբաթ 9, Շաբաթ 10 եւ Կիրակի 11 Օգոստոսին:

ՄԱՀԱՋԴ

Տիկին Ագնիւ Մարգարեան եւ գաւակները՝ Արա եւ Րաֆֆի
Տէր եւ տիկին Արշակ Մարգարեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ժանօ Մարգարեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սամուէլ Մարգարեան
Պր. Յովհաննէս Մարգարեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Մեսրոպ Տալուգեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Քրիստափոր Տուզմանեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, հօրեղբօր, քեռայրին եւ հարազատին՝

ՀԱՅԿ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Խրտըրպէկ, 1932ին)

մահը, որ պատահեցաւ Ջորեքշաբթի, 7 Օգոստոս 1996, Լոս Անճելըսի մէջ:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի Շաբաթ, 10 Օգոստոս, Լոս Անճելըսի մէջ, իսկ Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996ին, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մատուցդ:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Ուրբաթ 9, Շաբաթ 10 եւ Կիրակի 11 Օգոստոսին, հանգուցեալին եղբօր՝ Սամուէլ Մարգարեանի բնակարանը, Այնճար:

ՎԱՐՁՈՒ ԿԱՄ ԾԱԽՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

●Պուրճ Համուտ, Հարպոյեան Սանթըր, Պլոք A., գոյգ գրասենեակներ, իրաքանչիւրը 75 քառ. մեթր, միացնելու կարելիութեամբ, զանազան գործի յարմարութիւն: Դիմել հեռ. 03-341351, 01-892317 եւ 415170:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●3 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշասրահ, գոյգ բաղնիք, 157 քառ. մեթր: Պուրճ Համուտ, Հարպոյեան Սենթըր, Պլոք C. Հեռ. 03/251709 եւ 03/387425:

ԾԱԽՈՒ ԵՆ

●*Փլաստիքի* մեքենաներ, գործածուած բայց լաւ վիճակի մէջ: Դիմել՝ հեռ. (04)925981, (04)925181:

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

6

ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՑԱՒԵՐ

Սկիզբը թէեւ խիստ բայց յետոյ աստիճանաբար փոփոխութեան ենթարկուող անհանգստանք մըն է այդ:

Բացարձակապէս կ'արգիլուին ալքոլը եւ ոգելից բոլոր ըմպելիները, համեմուած կերակուրները, սուրճը, խղոտ ուտելիքները, թացանները *(սօս)*, տապակները, հում սնունդները, ընդեղէնները, խմորեղէնները եւ հացը:

Յանձնարարելի ուտելիքներն են՝ խիւսերը, բրինձը, բոյլ խաշած հաւկիթը, գետնախնձորը (խիւս կամ խաշած), խաշած բանջարեղէնները, կարմիր միսը, վանիլը, *պիւրէ*ները, պտուղի *կոմփոտ*ները եւ մրգանուշները:

Սկզբնաւորութեան, երբ ցաւերը զօրաւոր են, կաթով սնանիլը մեծ օգտակարութիւն մը կրնայ ընծայել: Օրական մինչեւ երեք լիտր կաթ կարելի է սպառել: Ժամանակաւոր այս սննդառութիւնը բայց կու տայ, որ յոգնած ստամոքսը հանգչի եւ բորբոքումն ալ առաւել կամ նուազ չափով անհետանայ:

Ուշադրութեան յանձնուելիք կէտ մըն է նաեւ, որ առնուած սնունդները եւ խմիչքները ըլլան ոչ շատ տաք, եւ ոչ ալ շատ պաղ:

Պէտք է ուտել կանոնաւոր կերպով եւ ճշգրիտ ժամերու, առանց անապարելու, դանդաղօրէն եւ լաւ ծամելով:

Բայց կը մնայ նաեւ էական կէտ մը. պէտք է անհետացնել եւ վերջնականապէս վանել ստամոքսատապի պատճառը: Օրինակ' եթէ ալքոլն է այդ, հարկ է հրաժարիլ անկէ, եթէ ոչ մէկ անգամէն՝ գոնէ աստիճանաբար եւ խոհեմօրէն:

Ոմանք ալ կը չափազանցեն հացի սպառումը. ասոնք ալ պէտք է հացը փոխարինեն *պիսքոթ*ով:

Եթէ ենթական փտած ակռաներ ունի, եւ որոնց պատճառով ստամոքսը խանգարուած է, ամէն բանէ առաջ իրեն կը մնայ ակռաներուն դարմանումին մասին մտածել:

Լուծողականներ գործածողները պէտք է զգուշանան անոնց երկարատեւ գործածութենէն, որովհետեւ անոնցմէ շատեր գրգռիչ նիւթեր կը պարունակեն:

Եթէ ստամոքսի ցաւէն տառապող հիւանդը խղճմտօրէն եւ քանի մը ամիսներու տեւողութեամբ հետեւի յանձնարարուած սննդականոնին եւ դարմանումին, ստամոքսատապը կրնայ բուժուիլ վերջնականապէս: Ան կրնայ կրկին վայելել սեղանի հաճոյքը, որմէ զրկուիլը տառապանք մըն է իսկապէս...

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ժունիէի եւ Շրջակայից Ս. Յարութիւն Եկեղեցւոյ Թաղականութիւնը, այսու կու գայ ուրախութեամբ յայտարարելու, թէ յառաջիկայ Կիրակի՝ 11 Օգոստոս 1996, առաւօտեան ժամը 9ին, Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ պիտի մատուցուի Ֆէյթրունի «Սաթելիթէ» համալիրին Ս. Գէորգ Մար Ժըրժոս եկեղեցւոյ մէջ:

Պիտի պատարագէ ԱՐԺ. Տ. ԽԱՉԻԿ ՔՀՆՅ. ՄԻՍԻՐԵԱՆ

Արարողութեան պիտի նախագահէ եւ քարոզէ՝

ՀՈԳՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ

(ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՑ)

Սիրով կը հրաւիրուի մեր ծխական ժողովուրդի հաւատացեալները եւ մանաւանդ անոնք, որոնք բարձրացած են Ֆարայայի, Հարաժէլի, Ռէյֆունի եւ Աաշուրի-ճովզցները՝ ներկայ գտնուելու հոգեպարար արարողութեան եւ հաղորդուելու

համար օրուան խորհուրդով:

ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ԺՈՒՆԻԷ

PEKO RECORDS INTERNATIONAL

Կը ներկայացնէ

ՎԻԳԷՆ ՏԻՃՋԷՔՃԵԱՆԻ

ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐՈՒ ՆՈՐ ՀԱՅՆԵՐԻԶԸ

«ՁՕՆ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՆԵՐՈՒ»

Որ կը պարունակէ տասը նոր երգեր:
Ձայներիզը ստանալու համար դիմել բոլոր Տիսքոթէքները եւ կամ դիմել PEKOի Լիբանանի ներկայացուցիչ պրն. Վարուժան Չափարեանի, հեռ. 263777:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԿՈՄԻՏԱՍ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ - ՊԷՅՐՈՒԹ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԸՆԹՐԻՔ - ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Ն. Փալանճեան Ճեմարանի պարտէզին մէջ

ՍԻՒ ՊԷՕՐԷԿ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 9 Օգոստոս 1996, երեկոյեան ժամը 8.30էն սկսեալ:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

- ՍԷԹԼԱՅԹ ՌԻՍԻՎԸՐ
- ՎԻՏԷՕ
- ՔԱՄԵՐԱ
- ՌԱՏԻՕ-ՔԱՍԷԹ
- ԷՐ -ՔՈՆՏԻՍԻՈՆ
- ԼՈՒԱՑՔԻՄԵՔԵՆԱՅ
- ԿԱԶՕՎՓՈՒՌ
- ՄԱՅՔՐՕՈՒԷՅՎ ՓՈՒՌԵՐ

ԵՒ ԷԼԵԿՏՐ ՏՆԱՅԻՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

Պուրճ Համուտ – Քաղաքապետարանի հրապարակ,
հեռ. 261270, 266432, 581011, 583218, FAX 583219
2րդ մուտք, Սանթր Պլանքոյէն: Կառատունը ապահովուած:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏ

ԴԷՊԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ԱՐՑԱԽ

Ամրան ընթացքին լիբանանահայութիւնը առիթը ունի այցելելու Հայաստան եւ Արցախ, ծանօթանալու համար հայրենի բնութեան եւ հաղորդակցելու հերոսական պայքար մղող հայրենակիցներուն հետ:

Հայաստանիեւ Լ. Ղ. Հ.ի կբօսաշրջիկութեան սատարելու նպատակով կազմակերպուած շրջապտոյտներէն վերջինը տեղի պիտի ունենայ

● 27 Օգոստոսէն 3 Սեպտեմբեր (դիմելու պայմանաժամ 12 Օգոստոս):

Շրջապտոյտին յայտագիրը կ'ընդգրկէ այցելութիւն Զանգեզուրի շրջան, ապա մեկնում Արցախ: Ծանօթացում Ստեփանակերտի, այցելութիւն Գանձասարի, Դադիվանքի, Ամարասի պատմական վանքերը, Սարսանգի ջրամբարը, Թարթառ գետի հովիտը, Մարտակերտի, Մարտունիի, Հատրութի եւ Շուշիի շրջանները:

Մասնակցութեան սակ 650 ամ. տոլար (ներառեալ ճաշ եւ կեցութիւն):
Հետաքրքրուողներէն կը խնդրուի դիմել Համազգայինի Շրջանային Վարչութեան գրասենեակ (Լեւոն Շանթ Մշակութային Կեդրոն, հեռ. 265899, Երկուշաբթիէն Ուրբաթ, կէսօրէ ետք ժամը 4էն 6):

ՏԵՂԵՐԸ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ԵՆ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՀԵՌ. 263955

ՈՒՍՈՒՑԻՉԻ ԿԱՐԻՔ

Ազգային Արհեստից Վարժարանը, 1996-1997 ուսումնական տարեշրջանին համար, կարիքը ունի հետեւեալ մարզերու մէջ մասնագիտացած մնայուն (Full Time) եւ ոչ- մնայուն (Part Time) ուսուցիչ - ուսուցչուհիներու:

- COMPUTER SCIENCE
- INTERIOR DESIGN
- BUSINESS
- ELECTRIC - ELECTRONICS
- LANGUAGES (ENGLISH-ARABIC-FRENCH)

● Կը խնդրուի դիմել անձամբ կամ հեռաձայնով, վարժարանի գրասենեակը ամէն երեքշաբթի, ժամը 9էն 11: Հեռ. 263955

Հ.Բ.Ը.Մ.

ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ (Մ.Կ.Հ.)

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հ.Բ.Ը. Միութեան Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւն յաճախել փափաքող բոլոր աշակերտները, լրացնելէ ետք Մ.Կ.Հ. ընդունելութեան պայմանները, պարտին մուտքի քննութիւն յանձնել Պէյրութի Հ.Բ.Ը.Մ.ի գրասենեակէն ներս

(Լեւոն Կ. Նազարեան վրժ.ի շրջափակ, Սին Էլ Ֆիլ, Հըրշ Թապէթ), Օգոստոս 12ին՝ հայերէն եւ անգլերէն լեզուներու, եւ Օգոստոս 13ին՝ թուաբանութեան եւ գիտութեան:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՄԱՐԻԱՄ ԳԱՊԱՃՈՒՔԵԱՆի մահուան Բ. տարելիցին եւ ՊՕՂՈՍ ԳԱՊԱՃՈՒՔԵԱՆի մահուան յիշատակին, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Նոր Ատանա թաղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՀԱԼԷՊ *ՀԱԼԷՊ*

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՏԱԼԳԸԼԸՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Հալէպի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ (Նոր Գիւղ), յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՂԵՒՈՆԴ ՊՕՂԻԿԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԳԱՐԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՎԻԳԷՆ ՔԻՒԹԻՒՔՃԵԱՆի մահուան Գ. տարելիցին եւ ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՄՕՐՈՒՔԵԱՆի մահուան Բ. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Պուրճ Համուտի Հայ Կաթողիկէ Ս. Փրկիչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10ին:

ՍԻՀԱՄ ԷՄԻՐԽԱՆԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Էշրեֆիէի (Սոտէքօ) Սէյիտէթ Պշարա եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 9.30ին:

ՎԱՀԱԳՆ ՀՄԱՅԵԱԿ ԳԱՍԱՐՃԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԳՐԻԳՈՐ ԱՅԱՆԵԱՆի (ճաշարան Գօգօ) մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՄԱՐԿՈՍ ԳԱՓԼԱՆԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՄԱՆՆԻԿ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 11 Օգոստոս 1996, Պիքֆայայի Ս. Աստուածածին մատրան մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

● Ֆարայայի մէջ, գետնայարկ, պարտէզով միասին: Հեռ. 885789:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Սառնարան շինող (ձեւող, ծռող եւ կազմող) վարպետ եւ սկսնակ գործաւորներ: Հեռ. 882675:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

● Ռոյալի կից, Ա. յարկ, 3 ննջասենեակ, հիւրասենեակ, ճաշասենեակ եւ յարակից մասեր:
Կառատունը ապահովուած: Դիմել՝ հեռ. 497016:

ԾԱԽՈՒ ԿԱՄ ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

● Նաքքաշի մէջ, 170 քառ. մեթր, նոր կառոյց, 3 ննջասենեակ, հիւրասրահ, ճաշասրահ, 3 բաղնիք: Դիմել՝ հեռ. (03)666187:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ Հաստատութիւնը կարիքը ունի համակարգիչի վրայ լիաժամ աշխատող փորձառու օրիորդի մը, նախընտրաբար Պուրճ Համուտի շրջանէն: Դիմել՝ անձամբ, Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի Հրապարակ:

ԾԱԽՈՒ ԵՆ

● Մեկնումի առիթով, տնային ամբողջական կահոյք, ելեկտրական կազմածներ եւ իրեղէններ, շատ լաւ վիճակի մէջ: Դիմել՝ առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 2: Հեռ. 581225:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

● Պուրճ Համուտի մէջ, Եռզրում թաղ, 2 ննջասենեակ, հիւրասրահ, 4րդ յարկ: Հեռ. 262622:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝

ԱՖՀԻԼԻ մօտ

- ՆՈՒԱԶԱԳՈՅՆ սակերով
- ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
- Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

☆ *ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)*

Բարեկամ մը պիտի դատապարտէք անիրաւօրէն. այս սխալ մը գործէք, որովհետեւ ան ձեր բարիքը կը փնտռէ միայն, իսկ դուք կրնաք կորսնցնել անոր թանկագին բարեկամութիւնը:

☆ *ՑՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)*

Ձեր ասպարէզին կամ պաշտօնին վերաբերեալ գժտութեան կացութեան մը մէջ պիտի գտնուիք, որմէ դաս պէտք է քաղէք: Ուշադիր եղէք ձեր խօսքերուն եւ շարժումներուն:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)*

Ծրագիր մը, զոր ձախողած կը նկատէիք, դարձեալ պիտի արծարծուի, ու պիտի յաջողիք զայն իրագործել ամիսը իր վախճանին չեկած: Լաւ առիթներ պիտի ստեղծուին. օգտագործեցէ՛ք:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)*

Դարձեալ գժտութիւններ պիտի ունենաք աշխատանքի մէջ: Միջամուտ մը կամ բարեկամ մը ձեզի պիտի տայ օգտակար խորհուրդներ ու պիտի կարենաք դուրս գալ կացութենէն:

☆ *ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)*

Նախաձեռնութիւն մը կ'ուզէք առնել, բայց պահ մը լաւ մտածեցէք, որպէսզի սխալ որոշում մը չառնէք: «Հազար չափէ, մէկ կտրէ», կ'ըսէ առածը:

☆ *ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)*

Աշխատանքի մէջ, կամ ձեր գրասենեակին մէջ յաւելեալ ճիգ մը եւս պիտի ընէք կարգապահութիւն եւ հաւասարակշռութիւն ստեղծելու համար, որպէսզի օրը արդիւնաւէտ ըլլայ:

☆ *ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)*

Դժուարութիւն մը կամ խախտում մը ձեզի մօտիկ անձի մը հետ հաւանական է, ջանացէք զգուշանալ նման անպատեհութիւններէ: Սիրալիր եղէք, կը շահիք:

☆ *ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)*

Ծովափին արեւին տակ երկար մի՛ մնաք, որովհետեւ կրնաք վնասուիլ ու ջերմ ունենալ: Զգոյշ եղէք ուտելիքներէն եւ արեւահարութենէ:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)*

Ծրագիր մը ջուրը պիտի իյնայ, բայց մէկ-երկու ամիս ետք, վերամուտին պիտի կարենաք վերագտնել կարելիութիւններ ձեր այդ ծրագիրը յաջողցնելու:

☆ *ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)*

Օրը յարմար չէ բախտախաղի կամ այլ բախտարեր ձեռնարկի մը: Սպասեցէք աւելի լաւ օրերու, որոնք պիտի գան անպայման:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)*

Ճամբորդութեան պահուն ձախաւերութիւն մը կրնայ խանգարել ձեր ծրագիրը, հետեւաբար հարկ է ըլլալ շատ զգոյշ: Ոչինչ ձգեցէք պատահականութեան:

☆ *ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)*

Աշխատանքի մարզի մէջ պարտաւորութիւններ ստանձնած էք, հարկ է որ ուշադիր ըլլաք ձեր խոստումներուն, մանաւանդ եթէ անոնք կը վերաբերին մուրհակ մը կամ պարտք մը վճարելու:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3450

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՔԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Դրանք - Կրկնուած բաղաձայններ:*
2. *Արեան շրջագայութեան կեդրոնական գործարանը - Երերում:*
3. *Ճնշումէն պայթիլ - Ջի (հակ.):*
4. *Դրկից տուներ - Իգական օտար անուն:*
5. *805 - Համառօտ քննարկում:*
6. *Մաքուր, անբիծ - Ջերմ:*
7. *Ջրածնային ռումբի թիրախ ճափոնական քաղաք:*
8. *Հայ յեգհոնականներու երբեմնի պաշտօնաթերթը - Թաքուն պայթուցիկ:*
9. *Նուաճեն- ձեռք բերեն - Շաղկապ (հակ.):*
10. *Իգական անուն - Պոչ:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Համեմատ - Սուրիոյ գետերէն:*
2. *Քնանան - Շէյքսփիրի երկերէն՝ «... Արքայ» (հակ.):*
3. *Ստեփան Զօրեանի երկերէն - Վախկոտ:*
4. *Յետոյ - Ծնչաւոր, ստեղծուած:*
5. *Զուտ, հարազատ:*
6. *Եւրոպական երկիր - Կրկնուած ձայնաւորներ:*
7. *Մայրամ պատկեր - Այրուբենէն - Հ.Յ.Դ. երբեմնի պաշտօնաթերթերէն:*
8. *Հայրենի «Արարատ» ֆութպոլի խումբին նախկին անունը:*
9. *Եկամուտ - Հաւագգի թռչուն մը:*
10. *Ծառ, միջոց - Ոխապահ:*

Թիւ 3449

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Բ	Ա	Ն	Ա	Ձ	Ե	Ի	■	Ս	Ա
2	Ն	Ճ	Ա	Ի	Ա	Կ	Ե	Ց	Ի	Ն
3	Ա	Տ	Ն	Ա	Ն	■	Ձ	Ա	Ր	Ի
4	Կ	Ա	Թ	■	Ձ	Ի	■	Ր	Ա	Մ
5	Ա	Ր	■	Խ	Ա	Ր	Դ	Ա	Խ	■
6	Ր	Ա	Կ	Ո	Խ	■	Ր	■	Տ	Տ
7	Ա	Կ	Ա	Ն	Ա	Կ	Ա	Պ	■	Ո
8	Ն	Ե	Ր	Ա	Ր	Կ	Ե	Ն	■	Ի
9	■	Ց	Ա	Ի	Ի	■	Ն	Ա	Ր	Տ
10	Խ	Ի	Պ	■	Թ	Ի	■	Կ	Ի	Ր

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՔՈՒԷՈՎ

ԻՐԱՔԵԱՆ ՔԱՐԻՒՂԻ ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՖՐԱՆՍԱ Կ'ՈՂՋՈՒՆԷ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ «ԿԱՆԱՉ ԼՈՅՍ»Ը

Միացեալ Նահանգներ ճամբայ հարթեցին Իրաքի եւ ՄԱԿի միջեւ «սննդանիւթի փոխարէն քարիւղ» համաձայնութեան գործադրութեան, երբ ամերիկացի դեսպան Մատրլէյն Օլպրայթ յայտարարեց, թէ անոր գործադրութեան միջոցները ընդունուած են:

Ապահովութեան Խորհուրդին Իրաքի պատժամիջոցներու յանձնախումբին 14 անդամները քանի մը շաբաթ առաջ արդէն այդ միջոցներուն իրենց համամտութիւնը տուած էին, սակայն Միացեալ Նահանգներ ուզած էին վստահ ըլլալ, թէ բաւարար թիւով ՄԱԿի քննիչներ Իրաք պիտի դրկուին համաձայնութեան գործադրութեան հսկելու համար:

Համաձայն ծրագիրին, Իրաքի պիտի արտօնուի 6 ամսուան ընթացքին 2 միլիառ տոլար արժողութեամբ քարիւղ ծախել սննդանիւթ գնելու համար:

Ֆրանսա երէկ ողջունեց «սննդանիւթի փոխարէն քարիւղ» ծրագիրին չուրջ վերջնական համաձայնութիւնը, գայն դէպի Պաղտատ Միջազգային Համայնքին վերադարձնելու քայլ մը նկատելով:

Արտաքին գործոց նախարար Էրվէ Տը Շարէթ ըսաւ, թէ Ֆրանսա գործօն մասնակցութիւն ունեցած է բանակցութեանց եւ շատ գոհ է արդիւնքներէն, որոնք Իրաքի ժողովուրդին տանջանքները պիտի թեթեւցնեն:

ՄԱԿի մօտ Իրաքի դեսպան Նիգար Համտուն, յոյս յայտնեց, թէ քարիւղի արտածումները կրնան 2 շաբաթէն սկսիլ, թէեւ ճշգրիտ թուական մը չէ ճշդուած տակաւին:

ԾՈՑԻ ԵՐԿԻՐՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻՆ

Միջին Արեւելքի քարիւղ արտածող երկիրները վրտահ են, թէ 6 տարուան մէջ առաջին անգամ ըլլալով, Իրաքի միջազգային չուկայ վերադարձը պիտի չվնասէ իրենց քարիւղի շահերուն կամ վաւելանիւթի չուկային մէջ իրենց բաժիններուն:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՖՐԱՆՍԱ - ԻՐԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ՝ ՊԱՐՏՔԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՓԱՐԻԶ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսական «Փէժօ» ընկերութիւնը Հինգշարթի օր յայտնեց, թէ իրանեան իշխանութիւնները համաձայնած են ֆրանսական «Սոսիեթէ Ժենեռալ» դրամատան հատուցել 120 միլիոն տոլարի հասնող իր պարտքերը: Դրամատունը ապահոված էր ինքնաշարժի մասերու արտածումները «Փէժօ»ի գործակից «Իրան Խոդրո»ի:

Ֆրանսայի ելեւմուտքի նախարարութեան մէկ պաշտօնատարը Հինգշարթի օր յայտնեց, որ եթէ յետնեալ պարտքերը հատուցուին, ֆրանսական կառավարութիւնը կրնայ վերսկսիլ դէպի Իրան արտածումները ապահովագրել:

Միւս կողմէ, «Փէժօ»ի մէկ բաները յայտնեց, թէ ընկերութիւնը կը ծրագրէ թափ տալ դէպի Իրան արտածումներուն, որոնք անցեալ տարուան րնթացքին դադրած էին պարտքերու հատուցման հարցով:

ՔԼԻՆԹԸՆ Կ'ԱՇԽԱՏԻ ՔԱԼԻՖՈՐՆԻԱՆ «ՆՈՒԱՃԵԼ»

ՍԱՆ ԽՈՍԷ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Նախագահ Պիլ Քլինթըն, որ կը յուսայ քաղաքական առիթը «գողնալ» հանրապետականներէն, որոնք կը պատրաստուին Սան Տիեկոյի մէջ ունենալ իրենց ազգային համագումարը, Ջորեքշարթի օր Քալիֆորնիա նահանգի եւօրեայ չրջապտոյտի մը ձեռնարկեց: Քալիֆորնիան բանալի նահանգ կը նկատուի Քլինթընի վերընտրութեան համար:

Քլինթըն առաջին հերթին այցելեց քանի մը վարժարաններ, ուր չեչտը դրաւ իր կրթական ծրագիրին վրայ:

Հարցախոյգներուն արդիւնքները թէեւ ի նպաստ Քլինթընի են եւ հանրապետական թեկնածու Պոպ Տոլ անկ բաւական հեռու է, սակայն նախագահը որոշած է յարձակողական րնտրապայքար մը որդեգրել՝ կանխարգիլելու համար որեւէ անախորժ անակնկալ:

ԳԻՏԱԿԱՆ

ՀՐԱՏԷՆ ՀԵՏՔԵՐՈՒ ՈՐՈՆՈՒՄ՝ ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ԲԵԻԵՒԻ ՎՐԱՅ

ՆԱՍԱԻ մէկ գիտնականը երէկ յայտնեց, թէ Հրատի վրայ կեանք փնտռելու ճամբուն վրայ յաջորդ քայլը կրնայ Հարաւային բեւեռի սառցային դաշտերը այցելութիւն մը ըլլալ:

Գիտնականներ *Անթարքթիքեն* կոչած են 4.5 միլիառ տարուան հնութեամբ հրատեան երկնաքարը, որուն մէջ գտած են հին, մանր բրածոներ: Եվըրէթ Կիպսըն յայտնեց, թէ կարելի է յաւելեալ բեկորներ գտնել:

ՆԱՍԱԻ տնօրէնը՝ Տէն Կոլտին ըսաւ, թէ գործակալութիւնը յառաջիկայ տասնամեակին 10 անջրպետանաւեր պիտի դրկէ դէպի Հրատ, զայն ուսումնասիրելու համար:

Մինչ գիտնականները արշաւի մը ձեռնարկած են, ուսումնասիրելու համար Հրատի վրայ կեանքի գոյութեան հաւանականութիւնը, գիտա-երեւակայական գործեր արտադրող հեղինակներուն երեւակայութիւնը արդէն թռիչք առած է եւ անոնք կը մտածեն «շատ անհաւանական կարելիութիւններու մասին»:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՏԵՄԻՐԷԼԸ ՍԱՀԱՓՈՐՁԻ ԵՆԹԱՐԿՈՂԸ ԿԸ ԴԱՏՈՒԻ

ՊՈԼԻՍ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Նախագահ Միւլէյման Տեմիրէլը սպաննելու փորձ մը կատարած բլլալու յանցանքով ամբաստանուած հաւատացեալ իսլամի մը դատավարութիւնը սկսաւ Հինգշարթի օր, Պոլսոյ մէջ:

48 տարեկան Իսպարհիմ Կիւմրիւկճիօղլու խոստովանած է, որ Մայիսին փորձած է սպաննել Տեմիրէլը, իրրեւ րողոք Իսրայէլի հետ ստորագրուած գինադադարի համաձայնագիրին դէմ: Տեմիրէլ անվնաս դուրս եկած էր միջադէպէն, որ տեղի ունեցած էր արեւմտեան Իգմիր քաղաքին մէջ. Կիւմրիւկճիօղլու կրնայ մահուան դատապարտուիլ, որովհետեւ ան փորձած է նախագահ մը սպաննել:

ԳԻՆՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԻԺԸ...

ԹԵԿՈՒՒՍԿԱԼՔԱ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ), Անծանօթներ կտրած են ականջները 12 գինովներու, Հոնտուրասի արեւմտեան մէկ քաղաքին մէջ:

Ոստիկանութիւնը քրնութիւն բացած է ստուգելու համար այս արտասովոր դէպքին պատճառը: Զոհերուն մէկական ականջը կը կտրուի:

ԱՂԷՏԱԼԻ ՍԱՀԱՆՔ ՍՊԱՆԻՈՅՄԷՋ

ՊԻԵՍՔԱՍ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- 62 գոհ եւ աւելի քան 180 վիրաւորներ արձանագրուեցան Սպանիոյ մէջ, երբ ցեխի եւ ժայռերու սահանքներ ողողեցին րնտանեկան բանակավայրերու չրջան մը, Փիրենեան լեռներուն վրայ, յայտնեցին պաշտօնատարներ, Հինգշարթի օր:

Զոհերուն թիւը կրնայ բարձրանալ, որովհետեւ արձակուրդի եկած բանակողներէն չատեր կորսուած կը նկատուին: Ողողումներն ու սահանքները պատճառեցին Ջորեքշարթի օրուան տեղատարափ անձրեւները:

ԼՐՊԱՔԱՆի ԹԷՀՐԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ ՄԱՐՏԱՀՐԱԻԷՐ Կ'ՈՒՂՂԷ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ

ԿԸՆԴ. ՏԱՄՂԱԹՕ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ամերիկացի ծերակուտական Ալֆոնս Տամաթօ Հինգշարթի օր Քլինթընի կառավարութենէն պահանջեց ճնշում բանեցնել Թուրքիոյ վրայ եւ գայն տարհամոգել, որպէսզի հրաժարի իրանեան բնական կազի գնման իր ծրագիրէն: Թուրքիա - Իրան համաձայնագիրը պիտի արժէ 20 միլիառ տոլար:

Մանօթ է, որ Թուրքիոյ վարչապետ Նեճմէտտին Էրպաքան այս չարաթավերջին Իրան պիտի այցելէ եւ պիտի կնքէ այս համաձայնագիրը, որուն մէկ բաժինով, կը նախատեսուի քարիւղատար խողովակի մը կառուցումը: Տամաթօ կ'ըսէ, որ Լիպիոյ եւ Իրանի դէմ Քլինթընի ճշդած ծանօթ պատժամիջոցներէն նուազ քան չարաթ մը ետք, Թուրքիոյ այս քայլը յստակ մարտահրաւէր է ամերիկեան որոշումին:

Նշենք, որ Տամաթօ կը կանգնէր այն օրէնքին ետին, որ Իրանի եւ Լիպիոյ հետ գործակցող երկիրներու եւ րնկերութեանց դէմ պատիժներ կը սահմանէ:

ԹՈՒՐՔ - ԿԻՊՐԱՑԻՆԵՐԸ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՆ ԽԱՂԱՂԱՍԷՐՆԵՐՈՒՆ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրք - կիպրական իշխանութիւնները Հինգշարթի օր գգուշացուցին, րսելով, որ Կիպրոսը երկուքի բաժնող ՄԱԿի գօտիէն րուն ուժով անցնելու յոյն - կիպրացի եւ եւրոպացի մորոսիլլի վարողներու ծրագիրը կը սպառնայ խաղաղութեան:

Թրքական - Կիպրոսի արտաքին գործոց նախարար Աթայ Ահմէտ Ռաչիտ րսաւ, որ նման ծրագիր մը կը սպառնայ կղզիին կայունութեան եւ խաղաղութեան: Նոյն պահուն, Թրքական ուժերը յայտարարեցին, որ կրակ պիտի բանան ոեւէ մէկուն վրայ, որ կ'անցնի կանաչ գիծը:

Հարիւրաւոր վարորդներ Կիրակի օր պիտի փորձեն կտրել կանաչ գիծը, իրրեւ խաղաղ ցոյց:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ ՆՈՐ ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՆԱԽԱՏԵՍՈՒԻ

ՓԱՐԻԶ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսայի քաղաքական մեկնարաններ եւ համադաշնակցութիւններ գգուշացման կը հրաւիրեն կառավարութիւնը, որ ամառնային դադարէն ետք, աշնան կրնան ծայր տալ աշխատաւորական խռովութիւններ, րողոքելու համար աշխատանքի առիթներու կրճատման եւ խնայողութեան քաղաքականութեան դէմ:

Նախագահ Ժաք Շիրաք անցեալ ամիս խոստովանած էր, թէ Ֆրանսայի ժողովուրդը մտահոգ է եւ անտրամադիր:

Մտահոգութեան պատճառները չատ են, անգործներուն համեմատութիւնը 12.5 առ հարիւրի հասած է, կը նախատեսուին նոր գործէ արձակումներ, տուրքերու բեռը մեծ է, իսկ տնտեսական աճը չատ դանդաղ:

Սենատորներու դեկավարներ Հինգշարթի օր յայտնեցին, թէ պահպանողական կառավարութեան կողմէ խնայողական յաւելեալ միջոցառումներ եւ պետական մարգին մէջ գործի նոր կրճատումներով, անտրամադրութիւնը կրնան գայթակղեցնել ճամբորդներուն վրայ ամառնային արձակուրդին աւարտէն ետք:

Վարչապետ Ալէն Ժուփէի րնկերային բարօրութեան մարգը բարեկարգելու փորձերը անցեալ տարի յանգած էին հանրային փոխադրամիջոցներու մարգին 24 օրեան գործադուլին, որ Նոյեմբերին եւ Դեկտեմբերին անդամալուծած էր Ֆրանսան:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՂՂՏԱՏ.- Իրաքի նախագահ Սատտամ Հիսէյն երէկ մերժեց րնդունիլ արեւմտեան ամբաստանութիւնները, թէ ինք մեծ գումարներ ծախսած է պալատներ շինելու համար, մինչ իր ժողովուրդը չշուառութիւն կը դիմագրաւէ:

ԺԸՆԵՒ.- Զուիցերիոյ մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Մթեֆրն Լետոկրը երէկ յոյս յայտնեց, որ մէկ չարաթէն համաձայնութիւն մը գոյանայ կորիպային փորձերու արգիլման չուրջ:

ՊԻՐՄԻՆՂՀԷՄ.- Անգլիոյ Պիրմինկհէմ քաղաքին մէկ չրջանէն 200 րնտանիքներ իրենց տուներէն հեռացուեցան երէկ, կասկածելի փոխադրակառքի մը պատճառով: Փնտրտուքներէ ետք, ոստիկանութիւնը ական չ. գտած ուոր մէջ:

ՓԱՐԻԶ.- Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք 24 Օգոստոսին իր արձակուրդի րնակարանը հրաւիրած է վարչապետ Ալէն Ժուփէն, իրրեւ գօրակցութեան արտայայտութիւն ուոր: Հրաւէրը, որ յայտարարուեցաւ նախագահին գրասենեակին կողմէ, կը միտի վերջ տալ տարաձայնութիւններուն, որոնք կառավարութեան մէջ փոփոխութիւն կր նախատեսեն եւ յատկապէս Ժուփէի փոխարինումը:

ՀՌՈՄ.- Իտալիոյ նախկին վարչապետ Պեթթինօ Քրաքսի, որ գայթակղութիւններու հերոս դարձած է, յայտարարեց, որ պատրաստ է թունելուկի իր ապաստանարանէն Իտալիա վերադառնալու, սակայն իրրեւ ագատ մարդ, պայմանաւ որ իր ապահովութիւնը երաշխաւորուի:

ՄՈՍԿՈՒԱ.- Նախագահ Պորիս Ելցինի բանբերը՝ Սերգէյ Անտվետև յայտնեց, թէ Ուրբաթ օրուան (այսօր) արդման արարողութենէն ետք, նախագահը հաւանաբար դարձեալ արձակուրդ առնի: Ելցին, որ Յունիս 26ին ի վեր դարմանուած մէջ հանգիստ կ'րնէր եւ այս շարաթ միայն Կրեմլին վերադարձած էր, Ուրբաթ օր նախագահի իր եղդումը պիտի տայ:

(ՌԷՈԹԸՐ)

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ԵՂԱԾԸ
●ՀԱՅ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ (ՀԱՒ, ԲՐԻՆՁ, ՅՕԾՈՒԱԾ ՍԻՍ, ԳԻՆՁ)
●ԹԱՅԱՆ
●ԱՊՅԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՕԴԱՆԱՒԵՐ ԻՐԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԸ ՉԵՆ ՄՏԱԾ

ՏՈՒՊԱՅ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ամերիկեան ծովուժէն պաշտօնատար մը Հինգշարթի օր մերժեց րնդունիլ իրանեան այն ամրաստանութիւնը, թէ ամերիկեան օդուժը իրանեան օդային սահմանը մտած է եւ յարձակողական արարքներ հրահրած:

ՄԱԿի րնդհանուր քարտուղար Պութրոս Ղալիի ուղղուած նամակով մը, ՄԱԿի մօտ Իրանի դեսպանը՝ Քամալ Խարազի յայտնեց, որ ամերիկեան օդանաւ մը մտած է Իրանի սահմաններէն ներս եւ վեց ժամ ետք 20 ուրիշներ ալ մտած են:

Ամերիկեան ծովուժը բացատրեց, որ իր օդանաւերը Մոցի մէջ ռազմափորձերու կը մասնակցին եւ իրանեան սահմաններէն ներս չեն մտած:

ՊՈՍՆԻՈՅ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկացի բանակնաց ձոն Քորնպլում երէկ նախկին Եուկոսլաւիա չրջապտոյտի մը ձեռնարկեց, Պոսնիոյ յետ-պատերազմեան րնտրութիւններուն մասին պայքանեան դեկավարներուն դերաստիճանը պատրաստելու համար: Ժրնեւի մէջ յառաջիկայ Ջորեքշարթի օր նախատեսուած գերաստիճանին պիտի նախապահէ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Ուորրըն Քրիսթաֆըր:

Միւս կողմէ, ՄԱԿի մէկ բաները երէկ յայտնեց, թէ սերպերու մօտ բանտարկուած իսլամ մը ժահացած է, սաստիկ ծեծի հետեւանքով եւ սերպ ոստիկանի մը վրայ կրակ բացուած է ու ան ծանրօրէն վիրաւորուած է դէպքերու րնթացքին, որոնք Պոսնիոյ մէջ համայնքային րնոյթով յարուածութիւնները ի յայտ կը բերեն:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԱԿԱՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ԿՐՈՂՆԻԻ ՎՐԱՅ

Ռուսական ուժերը երէկ չեչէն րմբոստներուն դէմ հակայարձակողականի անցան մայրաքաղաք Կրոզնիի մէջ եւ Մոսկուայի համակիր կառավարութեան կեդրոնատեղիին չուրջ ուժերը ամրապնդեցին:

Ռուսական լրատու գործակալութիւնները հաղորդեցին, թէ յաջորդական 3րդ օրը րլլալով, փողոցներուն մէջ րախումները չարունակուած են, մինչ օդանաւեր եւ ուղղաթիռներ ռմբակոծած են րմբոստ դիրքերը:

Չեչէնները երէկ յայտնեցին, թէ օդանաւ մը վառուած են, սակայն այս լուրը կարելի չեղաւ անկախ աղբիւրի մը կողմէ հաստատել:

2 կողմերը մեծ թիւով գոհեր եւ վիրաւորներ տուած են, թէեւ յստակ չէ, թէ ճիշդ քանի՞ գոհ արձանագրուած է: Ըստ ռուսական աղբիւրներու, 60 ռուս գինուորներ սպաննուած են եւ 250 ուրիշներ վիրաւորուած:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԹՈՒՐՔ ԿԱՍԿԱԾԵԼԻՆԵՐ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱԾ

ՊՈՆ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Գերմանիոյ Քարլսրուհէ քաղաքին դաշնակցային դատախագութեան գրասենեակը Հինգշարթի օր յայտնեց, թէ «Տեր Սոլ» ծայրայեղական խմբակէն թուրք 2 կասկածելիներ ձերբակալուած են, քանի մը քաղաքներու մէջ տեղի ունեցած խուգարկումներու րնթացքին: Անոնք ահաբեկչական կազմակերպութեան մը պատկանելու, գողութեան եւ յարձակումներու ձեռնարկած բլլալու յանցանքով ձերբակալուած կր մնան:

ԼՈՆՏԸՆՏԷՐԻ ԼԱՐՈՒԱԾ

ՊԵԼՖԱՍԹ, 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Հիւսիսային Իրլանտայի 2րդ մեծագոյն քաղաքին՝ Լոնտընտէրիի մէջ Հինգշարթի օր կացութիւնը չարուած էր, բրիտանական ուժերուն կողմէ անոր մէկ բաժինին փակումէն ետք, արգիլելու համար, որ բողոքականներ Շարաթ օր կաթոդիկէ չրջանէ մը անցնին, իրենց տարեկան քայլարշաւին րնթացքին:

Բրիտանիա յայտնեց, թէ կ'ուզէ վայրագ արարքներ կանխարգիլել, սակայն բողոքականներ ամբաստանեցին Լոնտոնը իրլանտացի ազգայնականներուն պահանջին ենթարկուելու յանցանքով: Անոնք մտավախութիւն յայտնեցին, որ Ուրբաթ գիշեր նախատեսուած կաթոդիկներուն մէկ քայլարշաւը կրնայ հարց ստեղծել:

Անցեալ ամիս, Փորթրտաուն քաղաքին մէջ չափազանց ծանրակշիռ խռովութիւններ արձանագրուած էին, երբ բողոքականներու նախ արգիլուած էր, ապա՝ արտօնուած, անցնելու կաթոդիկէ չրջաններէ:

12 ՏԱՐԵԿԱՆ ՈՃԻՐԱԳՈՐԾ ՄԸ

ՕՍԹԻՆ, (ԹԵՔՍԱՍ), 8 (ՌԷՈԹԸՐ).- Միացեալ Նահանգներու մէջ 12 տարեկան պարմանուհի մը Ջորեքշաբթի օր ամբաստանուեցաւ Օսթինի մէջ անցեալ Մայիսին 2 տարեկան աղջնակ մը սպանուած բլլալու յանցանքով:

Աղջիկը ցերեկային հոգատարութեան կեդրոնի մը մէջ գետին ձգած եւ ցմահ ծեծած է երեխան: Զոհին լեարդը գրեթէ երկուքի բաժնուած է:

Հոգեբոյժ մը յայտնեց, որ ամբաստանեալը յատուկ դասընթացքներու կը հետեւէր, որովհետեւ չէր կրցած ինքզինք զսպել:

Յստակ չէ, թէ անոր դեմ պատժական ի՞նչ տնօրինումի պիտի դիմուի:

ՄԵՐ ԿԱՄՔԸ ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ ՄԵՐ ՁԱՅՆՈՎ
ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 23՞186 (ՊԷՅՐՈՒԹ) ,260780-583026 (ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ) ,260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL RED. 239186 (BEIRUT) ,260780-583026 (BOURJ HAMMOUD) . 260115 (IMP.) ,P.O.B 80860. BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - ٢٦٠١١٥ المطبعة
٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود - ص.ب ٨٠٨٦ برج حمود
أزتاك